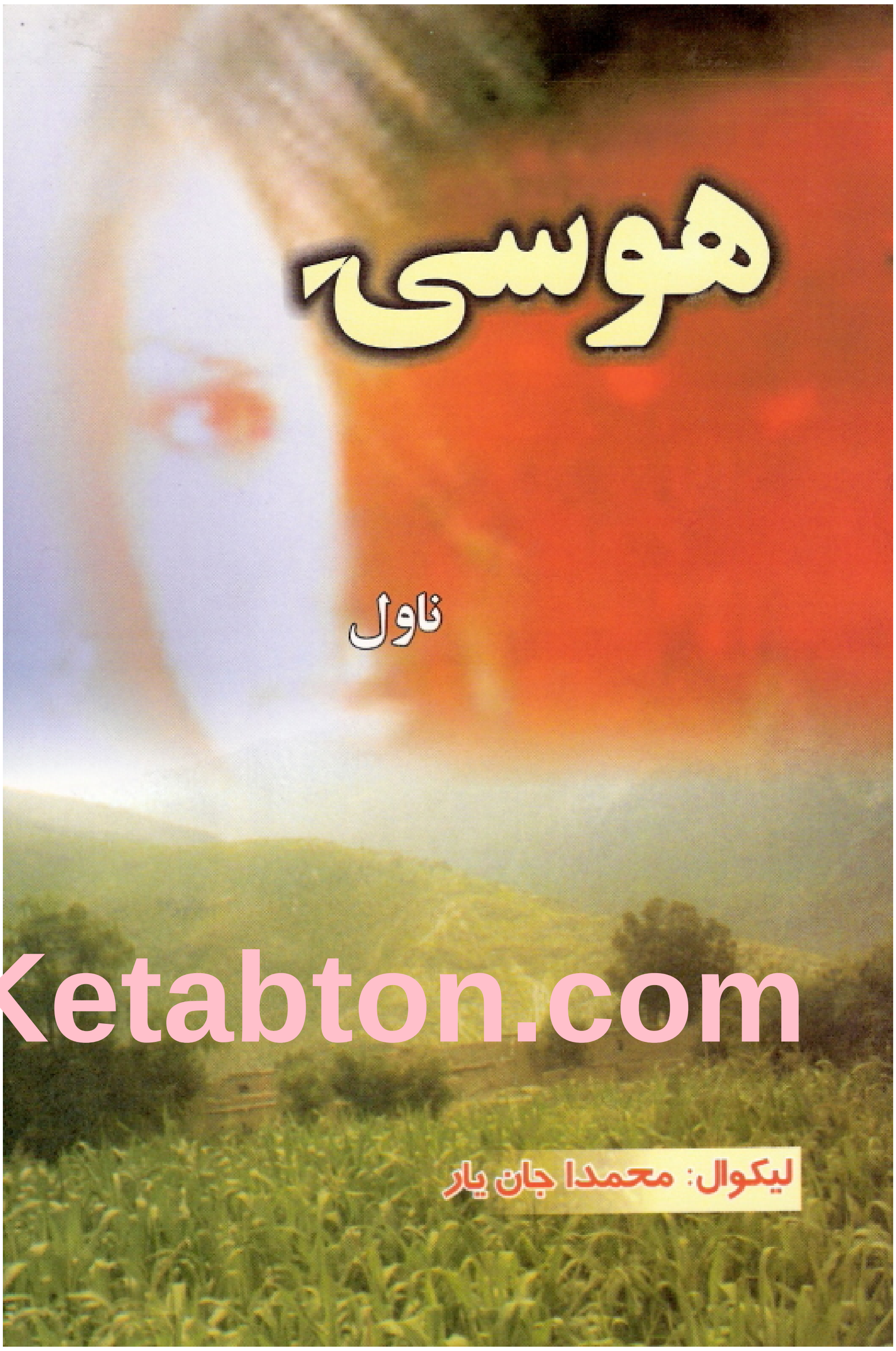

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هوسۍ (ناول)
ليکوال	:: محمدا جان يار
خپرونکی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپ وار	:: لومړی
چاپ زيار	:: عبدالبصير بيدار
کمپوزر	:: ذبيح شفق

چاپ او کمپيوټر ځای

د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـوسۍ

نـاول

لیکوال:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یار

له یو بل ناول سره

په پښتو داستاني ادبیاتو کې د ناول لیکنې د تاریخي بهیر مطالعه څو په زړه پورې ټکې د سړي مخې ته ږدي. لومړنی ټکی یې دا دی، چې د ژباړې او خپله د ناول لیکنې بهیر سره له دې چې اوږد تاریخ لري، خو دغه بهیر له پیل راوروسته په سمه پرله پسې توګه او په ټینګار سره دوام نه دی پیدا کړی. د دغه تاریخي بهیر له مطالعې څخه راوتلی بل ټکی دا دی، چې زموږ په ولس کې او د اولس د ژوند په بېلابېلو اړخونو کې د پېښو د ډېرښت او د اتلانو او څېرو له ځلېدو سره سره زموږ د ناول لیکنې بهیر او زموږ ناول کښونکو له دې څخه لازمه ګټه نه ده اخیستې. هغومره چې د اولس ژوند له سترو پېښو له سترو اتلولیو ډک دی او څېرې او پېښې په کې ډېرې په زړه پورې دي. زموږ په ناولونو کې بې له یو څو بېلګو پرته لازمه ځلا نه ده پیدا کړې.

په دې وروستیو کلونو کې زموږ یو شمېر لیکوال دې برخې ته هم پام رااړولی دی. په دغو کلونو کې یو شمېر په زړه پورې ناولونه او منځنۍ کیسې لیکل شوې دي. په دغو کیسو او ناولونو کې د اولس د ژوند بېلابېل اړخونه ځای شوي او داستاني شوي دي. دغه هڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی لیکوال او شاعر محمدا جان یار هم په دغو وروستیو څو کلونو کې په دې برخه کې هلې ځلې کړې دي. نوموړی چې تراوسه یې د شعرونو او نظمونو د کښلو لړۍ ګرمه ساتلې ده، په راوروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښاغلي لیکوال تراوسه پورې څو داستاني ټولګې او د ناولونو او منځنۍ کیسې کښلي دي. په دغو داستان لیکنو کې د تېرو دېرشو اورنیو او خونړیو کلونو پېښو په ښه توګه ځای موندلی دی.

ښاغلي یار دغه نوي ناول هم د همدغو کلونو یوه پېښه رااخلي او داستاني بڼه ورکوي. ما د دې ناول لومړنۍ کښل شوې نسخه ولوستله او ګران لیکوال ته مې د دغه اثر په اړه خپل نظر او ځینې مشورې ورکړې، چې د چاپ په وخت کې یې په پام کې وساتي او بیا ځلې کتنه پرې وکړي. هیله لرم زموږ ځوان لیکوال دغه په زړه پورې ادبي ډول ته غور وکړي. دا هغه داستاني ډول دی، چې د یو ملت د ژوند ټولې لوړې ژورې، ټولې ناخوالې، ټول عظمت، ټولې مینې او وینې پکې ځایدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زياتې پاملرنې په هيله. تاسو د ښاغلي يار ددغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زريـن انځـور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی څپرکی

د کوټې کړکۍ او دروازه بېخي ډېرنگې دېوال پرته وه. د لمر وړانگې په کړکۍ کې راننوتلې وې. هوا دومره پاکه وه، چې زره گرد هم د لمر په وړانگو کې نه ليدل کېده. ځان مې کړکۍ ته ښه ورنږدې کړ، د سيند شور او زوږ مې تر غوږ راورسېد، سر مې له کړکۍ نه ښه بهر کړ، لاندې سيند په مستۍ بهېده. يخې يخې څپې له سينده راجگېدلې، د سيند په غاړه د "ولو" د ونو څانگې سيند کې ډوبې شوې وې. په دغه اوړي د غرو په سرونو پوره واوره پرته وه، نو ځکه خو سيند په مستۍ کې و، او به خو يې دومره يخې وې، چې هډو لاس په کې چا نشو ښکته کولې. ما به له معمول سره سم له همدغې کړکۍ نه د شاتوت د زړې ونې په دوه خوښې ښاخ کې د باجونکې ځالې ته پورته پام کاوه. د تورې باجونکې ځاله خو له کلونو کلونو په همدغې ښاخ کې پرته وه. ما لا له ځالې نه سترگې نه وې اړولې، چې باجونکه د ځالې تر څنگه په يوه ډکې ناسته وه. پخپله مښوکه کې يې يو اوږد ډکی نيولی و. غوښتل يې چې ډکی پخپله ځاله کې سم کړي. بله باجونکه ورته په يوه بله څانگه ناسته وه، شپېلې يې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښتيا چې خپله ځاله، خپله مېنه او خپل کور څومره خوږ شی دی! په هر چا انسان دی که حيوان او که پرنده دی، خپل ټاټوبی پرې گران دی. زه له کلي نه پخوا راوتی وم زيات وخت مې ښار کې تېرېده، يوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زموږ کلی ډېر لوی نه و، خو د ښکليو منظرو په منځ کې پروت و. دوو خواو ته يې جگ جگ غرونه ولاړ وو. دغه اسمان څوکي غرونه په شنو ځنگلونو پټ و، د څېړۍ او نښترو ونو د گڼ والي لامله توره شپه جوړه کړې وه. اوړی ـ ژمی پر دغو غرونو واورې پرتې وي. ناوونه او خوړونه له روڼو او پاکو اوبو ډک بهېږي. په غرونو کې ځای ځای باندې او کروندې هم شته. ډېری خلک پکې اوسېږي، د غرو لمنو کې لوی او واړه کلي پراته دي، خو دا کلي د سيند په غاړه پروت دی. کله چې په سيند کې سېلاب راشي، ډېر کورونه او ځمکې له ځانه سره وړي. بس همدا غرونه او هواگانې دي، چې ددې سيمې د کليو خلک يې روغ رمټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې ډېرې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګرېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه وروڼه دا سې او سېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته ځوک یې او زه ځوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څوومه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په ډېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګڼه ګوڼه، ودونه، اخترونه، ټالونه او سمنکونه یو شې، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي ترڅنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست وْ او پاس به هوا کې د زاڼو کاږه واږه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په کلي کې ایله بېله درې ـ څلور تنه مامورین او تنخوا خواره موجود وو، نورو ټولو پخپله ځمکه کې له پخوا نه بزګري کوله. زه د معمول سره سم خپلې دندې ته تلم. د مامورینو تنخواګانې کمې وې، ټولو اقتصادي ستونزې درلودلې، خو چا د هغې وخت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیا هم هر چا ستونزو ته غاړه ایښې وه. چېرته په میاشت کې به هم کوم مامور غوښه، ښوروا نه شوه خوړلی. د افغانستان په بېلابېلو ولایتونو کې د خلکو د ژوند بېلا بېلې طریقې وې. په هېواد کې د اقتصادي او اجتماعي پرمختیا او خو هډو فکر چا سره نه و. یوازې په ګرد افغانستان کې ښه امنیت موجود و. هېچا سره د سر او مال خطره نه وه. بېګانه و خو زموږ ملک ته کاږه هم نشو کتلای. د خوښۍ او ارامۍ فضا خوره وه. د هر کلي په جوماتو کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زموږ د پاچا تخت و بخت دې خدای برقرار لري، تاسو ته ښه معلومه ده، چې هېچا به د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتي مامورینو هم په ښکاره څه نشو ویلی، ولې زړونه یې د وخت له ناخوالو نه په تنګ راغلي وو. مامور سهار به چې کله کلي ته راغی، موږ ته به یې د ښار کیسې کولې. ده ویل نوی مامور شوی وم، د ورځپاڼې لپاره به مې هره ورځ د خپرولو وړ مواد تیارول، تل به مې د کار په ځای کې پخپل مېز سرټیټ کړی و، څه به مې لیکل.

یوه ورځ د کار په خونه کې سخت مصروف وم، چې د دفتر ملازم راغی، ویلې مامور صاحب څوک دې غواړي. خوله مې له نسوارو ډکه وه، په لیکنه بوخت وم، سر مې راجګ کړو، چې وړاندې په دروازه کې یوه جینۍ راننوتله. ښکلې جینۍ په ښکلې دریشۍ کې راروانه وه.

زر مې نسوار تو کړل، له مېز نه ورپاڅېدم او د هغې مخې ته ورغلم، چې نږدې راغله او سترګې مې پرې ولګېدې، ښابست او ښکلا ته یې هک پک پاتې شوم. حېران شوم، چې دا ښکلې او فېشني پېغله او سهاره ته؟ زه د کلي سړی او دا د ښار ښاپېرۍ؟ ما وې دا بْ څوک وي؟ مخامخ ور روان وم، ویلې مامور سهار تاسې یاست؟ ما وی هو بې بي زه یم راځه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه يې درپسې کړې ده، خدای دې خير پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځينې ليکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په يوه نيمه ليکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژيم په خلاف ځينې مقالې او طنزيه ليکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وڅارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وويل:

والکه چنار ګله! هن دا پيسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شير پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جينۍ ته مې په احتياط او ادب سره مخ ورواړاوه، ورته ومې ويل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې يې ببرته کړې، توري اوږدې سترګې يې راواړولې، وې ويل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبياتو د پوهنځي د څلورم کال محصله يم. خپل وربل يې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې يې مړې غوندې پورته واړولې، وې ويل:

له پخوا نه راسره دا هيله وه، چې له تاسې سره له نزدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې يوه ورځ ستا يوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډيو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډيويي داستانونه اورېدلي او تعقيب کړي دي، غوښتل مې چې يو ځل دې له نزدې نه وګورم. سهار صيب! له ډېره وخته راهيسې ستاسې راډيويي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې ليکنې، لنډې کيسې او مقالې مې هم لوستي دي. څو وارې مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نزدې نه ووينم، له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د ليدو نصيب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پيدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظيفه ده، سبا يې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټيټ وي ان چې مازديګر شي بيا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پياله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هيله مې ترې وکړه. ويل مننه. ما هم د چای پياله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شېبه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جینۍ او سهاره ته نسوار پک. بیا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي لیدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بیا مې زړه رالوی کړو او داسې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووایئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ویل یې:

مخکې مې درته وویل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله یم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وویل:

کور مې په وزیر اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي یو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډیویي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غرپ وکړو، زه ورته ښه په ځیر شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې یې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بیا مې زړه رالوی کړو، په غټو او روښو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه یې رانه ووېست، څه بل شان ښاېست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بیا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. یوه شېبه مونږه دواړه غلي پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکایت درنه وکړي. هغې وویل:

بښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پیالې یې ګوټ وکړ، په شعبه کې ې هرې الماری ته یو ځل وروکتل، بیا یې زما مېز او ماته په ځیر ځیر کاته.

ما غوښتل، چې دویمه پیاله چای ورواچوم، ویلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بي بي سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ یم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ویل یې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ یې راستون کړو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ويې خندل. د مينې ډکه خندا يې وکړه، ما هم ورسره خوله چينګه کړه. خداى په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بيرته چې راستون شوم، د سر ويښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې يوه ټونګه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زويه يو فقير ملنګ ليکوال په غير له دې ماموريته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې يو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غريبۍ خوله وړوکتوبه د هر شي له جرئته وېستلى يې.

د خوارې کونډې زويه، خپلې روټې ژويه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هندارې ته ودرېدم. پخپلو ويښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پيدا شوه. زړه کې مې وويل:

سهاره له چا نه کم نه يې! خو په جېب کې دې قيران جان (غيران) نه بود ېږي. بيا مې څو ګامه په کوټه کې واخيستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دى، د ادبياتو د پوهنځي محصله يم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپين غابښونه، تورې اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، تورې اوږدې زلفې يا ربه چې څومره ښابست دې ورکړى دى. بيا مېز ته کښېناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچنې زړه دې دى دا څه کوې؟ غريب سړى او برګ يې سپى، پردۍ جينۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپږه مړه وه. اندېوالانو راته وويل:

سهاره نن غلى يې ټوکې نه کوې څنګه چرتي يې؟ ما ځان ترېنه تېر اوه. مازديګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تيارى او ديګ ميګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جينۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظيفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه.... کېداى شي خوارشې مينه درسره ولري. مينه نه بابا زما غريبي او له هغې سره مينه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غيران نشته، له يوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ويل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې بايد نيمګړى داستان راډيو ته پوره کړى واى.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د ليکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېداى شي دا جينۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بيا به مې وويل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې يا د حکومت ضد سړى يې ته څه شى يې؟ چې دا نه يې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې څلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک وړاندې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښښنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سرې رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردۍ لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسېده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لو مړی ځل مې و، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونهویني. هغې بیا له نازه یو او خکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وو ایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نبغ ټوپ وکړو، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړی يې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بي بي جان ما لا په سير کې پونۍ هم نه ده ربشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ويلې هرڅه به خدای وکړي، دنيا په اميد خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ويلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به يوه ناشته وکړو او بيا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر يې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه وروپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ويلې څه خورئ؟ هغې راته وويل:

سهار صاحب څه شي خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ويل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته يې وويل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نزدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وايي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې يې څه ورونه ګرځي. ځان مې غلی نيولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښايست تر تاثير لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ يې خوړله او ماته به يې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې ببرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپين مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غاړه، سپين غاښونه، د زنې د سر شين خال او تور کاکل خو يې نيمايي سپين مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې يې راسره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بيخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې يې سمدستي چای راوغوښت، بيا يې په يو خاص نزاکت سره وويل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې يې چې دې جينۍ تر دې ځای څنګه او د څه مطلب لپاره راوستی يم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې يې په يوه ډډه کېږې راړولې وې، زلفو يې نيمايي مخ نيولی و. ما ورته په ځواب کې وويل:

نه بي بي خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وويل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خير کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وایم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جینۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره یې زه راوستی یم. ما درته ستا په دفتر کې وویل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سور ګل دی. د ظاهر په وخت کې رئیس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړیکې لري. ددې داود خان په وخت کې یې تقاوت وکړو. مور مې هم تقریباً بوډۍ ده، وروڼه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوي دي. یو کور مو په وزیر اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې د ډېرو شتو او پیسو خاوند دی، یو تره مې د جرمنې تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصیل بوخت دي، زه هم د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله یم.

سهار صیب ستا راډیویي داستانونه مې له پخوا نه تعقیب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډیویي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په یوه مجله کې مې ستا یوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس ولید. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نږدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې ولیدې او له نږدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بیا لا ښه پسې معرفي شو بیا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جینۍ دربانده ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. څه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ویل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره را وپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانېغ کړو او داسې مې ورته وویل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حیدر خان دی، په قوم مومند یم. کله چې د خوشال خان لیسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبیاتو پوهنځي ته کامیاب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بیا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، یوه وړوکې خور او یوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي یوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ یو. کله کله په رخصتیو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور لیدو ته ځمه، بس همدا مې پېژند ګلوي ده بي بي !

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ویل:

سهار صاحب غریبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غریب دي، خدای به دې ټولې ستونزې ګ هوارې کړي، هېڅ فکر مه کوه، په مخکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنیا په امید خوړل کېږي. هغې وویل: هو که نصیب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي !

پرې پوه شوم، چې هغه درته ښه نیت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مینه او یو ځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ویل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وویل: نه بي بي ما خو لا په سیر کې پونې هم نه ده ریشلې، تراوسه مې لا پنځه ویشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وویل: خدای دې ښکلي په نصیب کړه، په یوه ډډه یې راته د سترګو لاندې کتل ویل یې: راځه که دې خوښه وي یې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پیسو دخل خوا ته روان شو. د پیسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پیسې مې له جېبه راوایستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پیسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پیسې ورکړې وې. هغې راته یوازې دومره وویل: زه کله په تا پیسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لیرې د اوبو په منځ کې په یوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په یوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ درېشي بیخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هیله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې درېشي دې چټله نشي. هغې راته په یوه مهربانه او د مینې ډک نظر وکتل ویل یې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شین چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه لیدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبویي په تېره بیا د سپېڅلي د ونې نه ښکلې خوشبویي راتله. د لړواړېن په څنګ کې د یوه لوړ چینار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو ناري یې وهلې. هوسۍ ته وویل: بي بي جان ته ګوره پاس چینار ته. هغې چې چینار ته پورته ورپام کړ، بیا یې زر ماته وویل: ولې موږ ګنې تر دوی کم یو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په داسې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوږد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې ورواړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږه جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یوځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

دستي په دستي (سمدستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلي نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښې دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانډه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې یې دا پیسې راته په جیب کې ایښې دي. ددې پیسو سره بیا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شېبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګي پیدا شو، دومره دا بوی او لوګي زيات شو، چې ګڼې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې وروا ړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړې، ترڅو لوګي راووځي. له لږې شېبې لپاره بیرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډیان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جریان ووایه، ټولو را پورې خندل. ویلې ته خو ډېر احتیاط کوې ولې داسې وشول؟ ما به ورته څه ویلي وای؟ یو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پیسې مې جیب کې کېښودې، له ځان سره مې وویل سبا به دا پیسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ماته شرم دی، چې د هغې په پیسو ځان سړی کړم. همداسې به کوم، هو همداسې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې لیکل چې په دې کې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې هسې احوال مې دې واخیستلو، چې څنګه یې؟ د شپې د چای جوش کیسه مې په ټیلفون کې ورته وکړه، ویې خندل ښه ډېر یې وخندل ویلې خدای دې خیر درپېښ کړي دا خو لا اول دمنۍ سر دی. په پای کې یې وویل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پیسې یې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول مامورین په سرویسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرویس کې پورته شوم، کم چې مامورین یې په جادهء میوند تر سینمای پامیره وړل. له سینمایي پامیره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته ورورسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار یې کاوه. په دې ورځ یې ډېره ښکلې درېشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پیاده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جینۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده.

موټر ته چې ورسېدو، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ویلې مهرباني وکړه سهار صیب! دلته په مخکې سیټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سیټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو، له ما یې پوښتنه وکړه ویلې څنګه یې څه تکلیف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بي بي ښه یم تاسې څنګه یئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر دهمزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. خټ خټ ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان دربښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانديې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښایسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په تل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره څنګ په څنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاځېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوڅه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو څښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدې راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبرې وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې لږ مرور غوندې ونيو، ما بيا ورته کړه: هوسۍ هيله در څخه کوم دا پيسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وويل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه يم پېژندلې، زما او ستا د ليدلو او کتلو خو څه ډېر وخت په مخ کې پروت دی، د يوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس يې ټيل واهه بيا يې وويل: دا څه پيسې دي، د پيسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مينې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسۍ را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې يو ځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پيسې مې جېب ته ښکته کړې، د لږې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ ورواړاوه ما وې هوسۍ زما په خبرو خو به نه يې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخيستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کليمه ياده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکټر يوه دنيا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مينې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مينه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مينې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې يو ځل بيا د مينې ټينګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بيا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټينګه ونيوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. يوه لنډه شېبه د مينې په خوږو کې سره ډوب شو. بيا مو چې يو بل ته سره وکتل، مخ يې لکه د سره ګلاب غوندې اوښتی و. سترګې يې مړاوې راواړولې، د وربل ټيل يې نيمايي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مينې فساد شوی و، يو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بيخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه راباندې لګېدلې وه. هوسۍ ته مې وويل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بيا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا يې توري زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې يې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر يې د خولو څاڅکي لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ يې وويل: وخت لا ډېر دی، يوه شېبه به نور هم کښېنو. هو رښتيا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي دريشۍ ځانته واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وايې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بيا له هغې ځايه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقريباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر د همزنګه يې موټر بيخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده ميوند کې ووتلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وې راځه هوسۍ جاني موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ويل ډيره به ښه وای خو.... لاس يې راواوږد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بيا مې ځانته ډوډۍ تياره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نيمګړی داستان راډيو ته تيار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د ليکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې ليکل، خو اوس مې قلم ټکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخيستم (دا جينۍ به ګني ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غريبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشوای ليکلای، بيخي لکه چې هرڅه رانه چا اخيستي وي، بې حسه غونډې ناست وم. ما بايد د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاکلی مضمون ليکلی وای، تر نيمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه يې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رايادې شوې، يو دم به مې له ځان سره وويل: والکه دا پېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جينۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وايي؟ تر نيمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبايي چې مې مخ ومينځلو په آئينه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کارته لاړم، رئيس وروغوښتلم ويلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی ليکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئيس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ويل خير دی، په دغه برخه کې يو بل څه ورواچاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له يوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختې ځان د وعدې ځای ته وررسولی و. هغه مازديګر په پينځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري يې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په يوه کې مو دربشي واخيستلې وروسته بيا يوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو د استانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غیر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي باندار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دي خندلي راته نه وای
غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانده دې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل په یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلې وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب داسې ګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوې. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلې پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته ډېر وژړل او پوره اوښکې يې توی کړې او دا يې هم راته وويل: بچی زه بوډۍ شوې يم، خپه کېږم زر زر مې ليدو ته راځه. ته خو زما يوه رڼه اوښکه يې، زړه مې درپسې وران دی، بچي بې له تانه رابانډې ژوند ګران تېرېږي. هغه خپل عادي حالت ته راغله، خوا ته مې رانږدې شوه ويلې: هو رښتيا زويه په دې ورځو کې مې زړه دی، چې په کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره يې زر په خولې کې ورولوېدم.

موري پام چې په دې هکله چاته ونه وايې، زه چې له خيره بل ځل په رخصتۍ راغلم، بيا به درته ووايم. تر هغې به خير دی نور هم تکليف تېر کړه، بل ځل په خير زر راځم. خامخا به دي په خير سره ستا نږور پيدا شي، په مخکې به دې ګرځي، له کارونو او ځينو تکليفونو نه په خلاصه شې. ما خو هيڅ فکر نه کاوه، چې ګڼې مونږ ته به څوک خور او لور راکړي، ځکه چې د خدای په دا ارته دنيا کې ايکې دا يوه کوټه لرو، نور هيڅ نه لرو، خلک خو په مال او دولت پسې ګرځي. په دې وطن کې لياقت او اهليت نه پکاربږي، يوازې پيسې چلېږي. خو توکل زموږ په خدای دی، هرڅه به سم شي. تا دې راته الله ژوندی لري. مور مې په دې خبره خوشاله شوه، په زوره زوره يې وخندل، ما يې لاسونه ورمچي کړل. په دې وخت کې د کلي ځينې کسان زما همزولي زما ستړي مشي ته راغلل، زموږ کوټه يوه وه، خو لويه وه. مخې ته يې غولی (منډاو) او انګړ ودان شوي وو، څو کټونه پکې پراته وو. په دا ځل د کلي ټول خلک زما ستړي مشي ته راغلل. پخوا به چې کلي ته لاړم، کور ته به څوک نه راتلل. يوازې په جومات کې به خلکو راته ستړي مشي ويلې. ځينو کسانو راته ويلې ستا راډيويي داستانونه اورو، ټول خلک يې خوښوي. ځانته به مې تمه پيدا شوه. هلته په کلي کې پوه شوم، چې دا خلک که سواد نه لري، د پېښو او ژوند په ټولو کيسو خبر دي. رښتيا چې هر چا راسره ښه سلوک کاوه، زما له وړوکتوبه عادت و، چې سبايي او مازديګر به جومات ته تلم، چې لاتراوسه مې همغه عادت درلود ا د خدای عبادت مې کاوه. په دې هم د خلکو خوښېدم. په دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راته د پنځه و ورځو اجازت راکړی و. مخکې به مې پوره يوه مياشت تېروله، کله مې چې دوه اونۍ ووتلې، له موره مې اجازت راواخيستلو نور خپلوان مې هم مونږه کره راغلي وو، زمونږ نږدې خپلوانو به زما له مور سره مرسته کوله. خپلوان مونږ سره په چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما به مې تل مور خپل کور ته بيوله. له ټولو څخه مې رخصت راواخيست او بېرته ښار ته راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور ته ورسېدم. شپه تېره شوه او سبا يې خپلې دندې ته لاړم. په کار بوخت وم، د څو ورځو کار مې راته پروت و. لګيا وم ليکنې مې کولي چې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون را سره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر ترې راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. بښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوې، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې ته وړاندې ودروه. د خدا يپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړو. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې درېشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کېښناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې ویا، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده !

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. پوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې يم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلې په کور کې وويل: څه دربانديې شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وينمه؟ زه ورته څه ووايم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مينه کې دا خبرې شته دي، دومره يې اسانه مه ګڼه.

مينه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه يې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووينې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ويلې د تورې زويه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټيپ کې يې د وحيد صابرې (لاليه ګاډې وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې يې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د ميرويس ميدان له دوکانونو نه مو خوراکي شيان له ځان سره راواخيستل او بيا پغمان ته روان شو. راساً د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په يو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه ليدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وويل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کيسه راته وکړه. لومړی دا ووايه چې مور دې څنګه وه؟ روغتيا يې ښه وه؟ او رښتيا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووايه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کيسه مې ورته وکړه. دې راته وويل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. وروريې او نور خپلوان يې پوره خيال ساتي. هو رښتيا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ويلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وويل؟

هغه راته متوجې شوه ويلې ووايه سهاره رښتيا رښتيا وايه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وويل: مورې بل ځل چې راغلم بيا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېڅا سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس يې کڅوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شيان يې راواخيستل او زما په مخکې يې کېښنودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وويل: سهار صاحب د راتلونکې په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وويل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بيا راغبرګه کړه، ما بيا په نيولي غږ ورته وويل: حېران يم هېڅ نشم ويلی.

هغې رانه خبره ونيوله وې ويل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وايې؟ نن درسره څو بربنډې او غوښې خبرې کول غواړم، ځنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه ! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ويلې ما درسره په لومړۍ ليدنه کې دا ويلي وو، چې زه يوازې ستا د ليکنو سره مينه نه لرم، بلکې له تا سره هم مينه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غريبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ويلي و، چې مينه غريبي نه غواړي. اوس نو زه او ته يو پر بل پوهېدلي يو، زموږ ټول رازونه يو بل ته ځرګند دي، خو يو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده ليدلې، يو ځل به دربانډې خپله کورنۍ وينم، په داسې حال کې چې هغوی دربانډې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بيا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پيسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې ځنګه شي؟ هوسۍ په ځنګل ووهلم، ويلې بيا ځنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمينه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژني، خو که چېرې هغوی په موږ پوه شي ما به سخته تهديد کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې درواخله، خو يوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانډې ډېره زياته ګرانه يم، چې هر څومره پيسې وغواړم، راکوي يې. دا موټر يې راته اخيستی دی. همدا راته وايي، چې يو ښکلی کور درته جوړوم. د پيسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پيسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره ياده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ويلی شم، يوازې دومره ويلی شم چې مينه درسره لرم او دا مينه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پيسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، يوازې همدا سهار يم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې يې ووهلم، ويلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازديګر ناوخته پورې په تپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو. ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره را ښکته نشوه. خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونهویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته اوبه کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بواله ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېر اوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې به یې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به یې وویل: بې تربیه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره یې په قیصه کې نه وه.

ځینو به ماته وویل نوش جانت. زه به حیران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې موټر د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بیا وړاندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بیرو بار زیات و، خو کله چې موټر د چهلستون په دروازه ورننه شو، د دغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګیلاسونو میوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به څومره سیلانیان راتلل. باور وکړئ د خلکو بیروبار به دومره زیات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. موټر د خلکو له تېل نه ځان ووېست، شاته راپسې دوه تنه زلمیان وو او هوسۍ ته یې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه یوه تن حیا او شرم غورزولی و، له انسانیت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونیو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس یې په ځمکه ونښتو ځوان یوازې وویل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځایه ونه خوځېد، هغه بل راباندې له پاسه پروت و، زه یې په سر باندې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه یې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، یو پولیس راغی، ما ټول جریان هغوی ته ووایه. ټولو پرې لعنت وایه. پولیس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې یې مات و، هغه لاپې کولې ویلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پولیس، چې د هلک لاس ولید، ربښتیا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پولیس ماته مخ راواړاوه، ویلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پولیس ته وویل: هن دا کاغذ د پولیسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپین کاغذ کې پیسې ایښې وې، د پولیس په جېب کې یې کاغذ کېښود، پولیس نور څه ونه ویل، هغه دواړه یې له ځان سره بوتلل.

خداېږو هغه یو عجیبه وخت و، له یوه پولیس نه به ټول کلی ډاریده. په دغسې پېښو کې به د پولیس غوا لنګه وه. موټر چې د پېښې له ځایه روان شو، په چټکۍ سره موټر موټره ځان ورساوه. زما کمیس څیرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر یې روان کړو، له قهره یې وویل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زموږ ناکام دی، نو. بیا به یې ماته راوکاته ویل به یې څنګه په تکلیف خو نه یې؟ ما به ورته په خندا کې وویل: هوسۍ هیڅ خبره نشته، ته موټر په احتیاط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو لا ښار دی، د افغانستان پایتخت دی، په اطراف او کلیو کې خو هډو مینه کول ګناه ده. مینه هلته د مرګ سره لوبې دي. هو یو شی چې په کلیو کې شته دی، هغه دا دی چې دا سې بې حیایي او بد اخلاقي لکه چې دلته ده، هلته نه شته. هوسی، موټر د یوه رستورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رستورانټ کې چای وڅښو.

موټر یې پارک کړو، مونږ دواړه یوه رستورانټ ته پورته شو. ساه نیولې په مېز کښېناستو. په رستورانټ کې دومره ګڼه ګوڼه نه وه، څو تنه د پاخه عمر سړي او څو ځوانان جلا جلا سره ناست وو. درې تنه انجونې هم د خپل فامیل سره په یوه مېز ناستې وې. هوسی، رانږدې شوه، سر یې راټیټ کړو ویلې سر دې درد کوي؟ نه دومره نه خو لومړی یې درد کاوه، مګر اوس درد نه کوي. هوسی، چې رنګ یې زېړ اوښتی و، خپه او ستړې ښکارېده. په ورو او ټیټ غږ یې وویل: ددې ټولنې هرڅه ویجاړ دي، دلته ژوند ډېر ګران دی. هوسی، خیر دی مه خپه کېږه. بلا پسې که، هرڅه چې و تېر شو. په ډېرو شیانو باید سترګې پټې شي، هېر یې کړه. د رستورانټ شاګرد چای راوړو، چای مو څښلې چې هوسی، په خندا کې وویل: هغه یو خو مې په دا خوله لګاو کړ، یو سوک مې په سترګو وواهه اخ تا که هغه په سترګو وهلې نه وای، خدا بزده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بد ویل.

او هی چې د دوی ژوند وي بیا به د چا تورسرو ته په سپکه ونه ګوري.د یوه لاس مات شو، خو پولیس هم ونه نیولم. هوسی، په تونده لهجه وویل: ته پوهېږې، چې پولیس ته ما په کاغذ کې پیسې تاو کړې او جېب کې مې ورته کېښودې، ځکه یې پرېښودې. هوسی، بس نور دا خبرې پرېږده، هرڅه چې و تېر شول. د هوسی، په رنګ کې بېرته سوروالی پیدا شو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نه بل سبا ته زما د تره د زوی واده دی، په کابل هوټل کې. زه به درته سبا ته د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستا سو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خو زه همدا غواړم، چې ته لومړی زما مور او پلار ووینې، زه به یې له وړاندې تا ته وښایم، زما کورنۍ به و پېژنې. سبا ته به زه درته نېکټایي او کمبس راوړم، هغه توره نوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالوی کړو او ورته ومې ویل: او ته به کومه دریشي واغوندې؟ خبرې مو د مینې خوا ته لاړې. د هغې رنګ په عادي حال شو، ویلې زه دریشي نه اغوندم، زه به په دا سې جامه کې یم، چې ته به مې هېڅ ونه پېژنې. ما وې دا څه وایې؟ هغې ویلې هو. د واده جامې خو نورې دي. ما پخپل عمر کې چېرې د ښار واده نه و لیدلی. فکر وا خیستم، دا به څنګه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووينم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه يې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم ورو پېژنم، ورته به ووايم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وايې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخيسته، ويې خندل او ويلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونيسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه يې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. يوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نېکټايي، نوی کميس او نوي بوټان راوي وو. په دغه ورځ چې له وظيفې نه رخصت شوم، د مامورينو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دريشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازديګر په شپږو بجو پيل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې يو ټيکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کتل مې چې زما يو دوست د يوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ يې راواړاوه او سمدستي په خندا شو لاس يې له ورايه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و ليدلي، خوږه ستړي مشي مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ويلې د کونډې زويه لکه چې کوم هاتي دې په سوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی يې؟. ته او دا د مود فېشن دي؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنيا خو د ارتې منګوټی دی، يو پر بل پسې اوړي راوړي. بدبختي به تل زمونږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ويل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته يم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ويلې لکه چې چېرې روان يې؟

هو انډيواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی يم. ويلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته يې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې يوځای په يوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پوري مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا يې هم راته وويل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامين دې لولم. هيله من يم، چې نور به هم په ليکنو کې وړاندې لاړ شې. زمونږ افتخار يې يار. موټر يې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وويل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم راسره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ويلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو درېشیو کې ولاړ دي، ځوک ننوځي او ځوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته څو تنه ځوانان په ښکلیو درېشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلی وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ ورانډې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې څلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دي برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه ورانډې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه رومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له ورانډې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې راباندې نه وای کړی، که تر اخره مې پېژندلې وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړۍ ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښا پېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبرې پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره ورانډې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړۍ یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې درو پېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه ځوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته نږدئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په یوه خاص ادب کې وویل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به یو ځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه یې هسې وویل. زه ورسره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته یې بوتلم، په مېز دوه درې سرې او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وویل: زه دستي بېرته راځم.

یوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جینکۍ نوري او یو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه یې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نیولی و، ځکه چې له یوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانډ پوه نشي. مګر هوسۍ د هېڅ په قیصه کې نه وه، له ما سره یې همغسې په مینه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګرندۍ ګرندۍ ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختیار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په ورانډې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفیت په وخت کې به یې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به یې په سترګو کې د مینې په راز پوه کړم، را سره ناستو کسانو ته به یې وویل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او وبه یې ویل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسیقي په غږولو پیل وکړو.

ټولو وویل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وایي. رښتیا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ویلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تري تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې وارولې راوارولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګونه زیاته وه، څو کسان مې د پېژندګلو ولیدل. نوري انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله یې په ما پرزې ویلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ را سره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جینکو ته یې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښاپست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تیاره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځایونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ویلې راځه، چې ځو، مونږ دواړه یو ځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو ټېل زیات و، هوسۍ زما لاس ونیو راته وې ویل: ټېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نیولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تیار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټیج کې یوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسیقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلې هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان و. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. یوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وویل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به تر ې بېرته هوټل ته راشې، چې بیا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتیا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازدیګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې یو نیم داستان او ځینې طنزیه لیکنې کولې. زما داستان به په راډیو کې خامخا نشرېده، ممثلینو به په خورا ښه ډول تمثیلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې لیکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به یې راکوله. د میاشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زیاتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، یو څه روپۍ مې زخیره کړې وې، هوسۍ ته مې وویل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه رنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم یوازې چاته به یې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بیا یې وویل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازدیګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پیسې یې راوایستې، ویلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بیا به وروسته ګورو، ته یو ځل په کور پیل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ویې خندل وې ویل کېدا ای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ یې راواړاوه، وې ویل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلې راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ویلي دي، چې ګورئ پام زما په غیاب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې یو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زیاته خوشاله شوه، یوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وویل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پیسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، یو څه پیسې مې له ځانه سره راوړې دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتیا ، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زویه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته بهورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زیاته خوشاله شوه، لاس یې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا یې راته وکړه، په دې وخت کې زما څو کلیوال ملګري موږ کره راننوتل. زما سترې مشي ته راغلل. تر ناوخته پورې راسره ناست وو، سبایي وختي په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ویلې وراره شاه باش لکه چې پیسې دې پیدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا یو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی یم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وویل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، یو دا چې په اجاره نیول او دویم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه یوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بیا یې وویل: زه به سبا ته وختي درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څو مره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نیمایي پیسې به پیشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پیل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخیست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې یې درې کوټې کور، یوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای موړ کړه راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول ټال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلۍ پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماما ګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر موړ کړه راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مو چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرات کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي ترې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د ختې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختې کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې ډېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) وویشل شوه. خیرو جان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او تشناب نقشه جوړه کړه. ختګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان ختګر په ختو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ به څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه مابنام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون ورانده لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلي و، چې کله راتلې مطبعې ته نږدې مه درېږه، ګاډی وړاندې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسګیدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړې مشي مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړې مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شـېبه همداسې پـاتې شـو. بيـا مـو يـو بـل تـه پـه مينـه مينـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مـې ورتـه وويل:

څه چې ځو. هوسۍ اسويلي ويوست يوازې دومره يې وويل: درسره ګورم به!

مـوټـر يـې چـالان کـړو، دوه کيلـومتـره لاره يـې، چـې وو هلـه ماتـه يـې راوکاتـه ويلـې چېـرې ځـو؟ مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسمـي ورځـو کـې څـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ويـل مخـامخ يـې کتـل مـا ورتـه پـه يـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدينۍ شـونډه وچيچلـه، لـږ وروسـته يـې وويـل: تـه چـې هـر چېـرې غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مـې ده. داسـې فکـر يـې کـاوه، چـې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ويلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ويلـې هلـه زر شـه راتـه وو ايه څنګه دې وخندل؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دي خندلي.

پوهېـږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دي خنـدلي، خـو وو ايـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مينه به ستا د مينې په انډول زياته وي، خو چې ته مې وليدې، له مانه ډېره وارخطا يې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو، هلته به درسره ګورم!.

هو ولې نه، پوهېږم چې راباندې په قهر يې.

نو په قهر به نه يم، په ما څه تېر پدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نيـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ټـل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځايـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـې پټـې و. شـاوخوا تـه يـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه ليـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړۍ يـې يـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بيـا يـې وويل: اوس وو ايه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتيـا ډاډ ورکـړ او بيـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مـې ورتـه کيسـه تېـره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نيـولی و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې يـې لـه مانـه نـه وېستلې. وربـل يـې نيمـايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و، په کینې پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکارېده. په پوزه او شونډو کې یې خو هېڅ "خو" نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و، د چا خبره ګلونو ترې د ښاپست له شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم، دومره سخت زړی وم، چې هېڅ نه اوبه کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه، هغې وویل: ربښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو ربښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دې وکه څنګه؟

زه لږ غلی شوم، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله...... !

هو اوس را یاد شول، هوسۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه، ته هېڅ فکر مه کوه، دا به هرومرو کېږي، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ را بانـدې لکه د کال اوږدېده، څو ځلي رانه مور مې پوښتنه وکړه، ویلې لورې په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: مورې د ازموینې په باب فکر وړې یم، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې راته نتیجه اعلان شوه، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین، تبریک، تبریک هوسۍ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس را اوږد کړو، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې را کلکه کړه.

ویلې پربېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې تږکې دې نه دې زده؟

په داسې حال کې، چې خپل لاسونه مې سست کړل، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه، په کراره پخپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل، پوه شوه چې څوک نه ښکاري، بیا یې سترګې را واړولې، ما وې ګڼې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره را وویستله، لومړی یې زما څو عکسونه ویستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نزدې د ماښام خړنی لګېدله، کورته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نزدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هوسۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلي دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غر شو ګاډی یې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ میاشتې خو درته پاتې دي. شپږ میاشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تا ته یو وړاندیز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بیا سره خپل نظرونه شریک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره!.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر وردننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بیا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بیخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له یوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخیستل. کور ته موږ دواړه ورختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی ووایه. مننه یې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډوډ پراته و، هغه په چوکۍ کښېناسته، وې ویل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلویزیون نه و، په ټېپ کې مې ورته د قمر ګل یوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تیاره کړه، داسې هیله مې ترې وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تیار وي، هغه د یار وي. د یوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی راپه غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ، د مینې خبرې د مینې په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه درونـد مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانـدې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هڅو راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره بېلګه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره داسې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېږدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانـدې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وبستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لانـدې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کارر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېز سر ټيټ کړی وی. د هوسۍ ټيلفون هم راته رانغی، د رخصتۍ شېبې راورسېدې، مامورين له مطبعې نه وتل اخري تن زه وم، چې له دفتر نه ووتلم. د مامورينو ګاډی روانېده، تر دغه وخته هغه راغلې نه وه. زه په دې فکر کې وم، چې د مامورينو موټر روان شو، زه به د دغې ونې لاندې ودرېږم. نيم ساعت تېر شو، ساعت ته مې پام شو چې په دې کې د هوسۍ موټر په مخ کې راته ودرېد. په چټکۍ له موټره راښکته شوه، زما خوا ته راروانه شوه. کتل مې ورته چې رنګ يې سپين اوښتی و، له نورو ورځو نه بل ډول ښکارېده. سترې مشي مو سره وکړل، دستي مې ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

په ډېره وارخطايۍ راغلم، ناوخته شوی و، تا سره مې سودا وه. ما وې چې انتظار به باسې. د ترور کره تللې وم، بېګاه شپه مې هلته وه. د هغوی له کوره ناوخته راغلم، خالي په کور کې مې ورته وويل، چې له همصنفانو سره د پوهنتون کتابخانې ته ځم، کېدای شي کور ته ناوخته راشم. زه په کور کې هم وارخطا وم، مور مې رانه دوه ځلې پوښتنه وکړه، ويلې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګې وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلې ځه ورځه لورې انتظار به شي دی. اجازه مې ترې راواخيسته، په بېړه مې موټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګاډي ته ورپورته شو، په موټر کې يې راته وويل: بېګاه شپه درباندې ښه تېره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې ځکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکي په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دې نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر درزده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

ما ورته وخندل، ډېره ښه ده ما د ځان موټروان کړه، څومره به خوشاله شم. د بابر بڼ ته ورسېدو، نور ډېر خلک ورته هم وروان وو، هر څوک به چې مخې ته راتلل، موږ ته به يې ښکته پورته کتل. د بڼ په ښکته پورته ټولو ځايونو کې مو چکر وواهه، د بابر په بڼ کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وویل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کښېناسته او ما په ډنډ کې لمبا پیل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په یوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېګانی حالت او خبري راته وکړې.

بېګانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شیان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شیان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ویلي و، چې زه یو دربه دره بنیادم یم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. یو بې وسې لیکوال یم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کلیوالی دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مینه او محبت یوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به ګنې تهدید نه کړي؟ اوس ستا نظر او رایه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وویل:

سهار صاحب! په یاد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مینې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وویل، همدا دې وویل، خو ما درته په ځواب کې څه وویل؟

هو تا وویل دا هرڅه مې قبول دي، زه یوازې مینه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مینې لوظ وکړو. دا خبرې دې بیا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه یم، ژوند، مینه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنیا او ثروت زړه ته مه نیسه، موږ هم پښتانه یو، اخر ژبه او کولتور مو سره شریک دی او بیا خو مینه او محبت دا شیان نه غواړي. هیله منه یم سهار صاحب! دا ځینې شیان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنګه به وکولای شو چې سره ګډ ژوند پیل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم یوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه باید ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته ووایم، هغه راباندې په مینه کولو کې زړوره وه، وې ویل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه یې وړوکی شیشه (ائینه) راواخیسته او خپل ځان یې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې دغه آئينه (شيشه) پر ېږده، زما د زړه په شيشه کې خپل ځان ووينه.

هغې مخ راواړاوه او يوه خوږه خندا يې راته وکړه، ويل لکه چې ډېره درباندې ګرانه يم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ويستلې يم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلې يې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بيا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته بايد لکه څنګه چې دې مخکې ليکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خيال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډيويي داستان مې دې نه دی اوريدلی، دا ولې؟

دا ولې؟دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو ددې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مينه دې وخت درکړي.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموينه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدارنګه درسونه مې نه دي ويلي. ازموينې ته تياری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ويلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وايې او زما نه؟ هوسۍ مو‌ږ دواړه ملامته نه يو، مينه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نيمګړی د مينې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به يې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بيا يې وويل: ټيلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټيلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازيګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر يې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نيمګړي داستان ليکنه پوره کړه. سبا ته مې راډيو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته يې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم څلور بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځينې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پيل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډیویي داستان ته غوږ کېږده.

زه یوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځیر سره غوږ نیسي او راډیویي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دې لیکلی دی. رښتیا ستا یوه راډیویي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل او س همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت را اورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورینو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لین موټر ته ورجګ شوم، زیاتو مامورینو راته کتل. ویلې سهار صاحب دا ډېره موده په سرویس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخیستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخیستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو یوازې د یوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

یو مامور راته کلک شو، ویلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له یوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتیب سره څو ورځې مونږه له نزدې نه ملاقات او لیدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه را اورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډیویي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړ، ویلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډیویي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به یې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نیمګړتیاوې به راته بیا وروسته په ګوته کړې.

ویلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا وواېه چې د نزدې لیدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ویلې د جمعې ورځ به لیدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت را اورسېد. له معمول سره سم بیا د لېن په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې یو تن فرهنګي زلمی و او بل یې د کلي نه راغلی یو د پاخه عمر سړی و، په لیک لوست نه پوهېده، خو زیرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډیویي داستان پیل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډیوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته یې غوږ نیولی و. کله چې په راډیو کې داستان تراژیدي خوا ته نزدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پیالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی لـه خـولي وويـست او لـه ځـان سـره بـه يـې وويـل: هـای هـای ځـوق، ځـوق هغـه بـل زلمـي مېلمـه بـه زر زر ماتـه کاتـه. کـوم وخـت چـې د داسـتان پـه پـای کـې د داسـتان اتلـه وژل کېـږي، د مېلمنـو لـه سـترګو نـه اوښـکې روانـې شـوې. ربـښتيا هـم د داسـتان ممثليـن خـدای دې وبښـي يـوه زلېخـا فخـري او پايـا صـاحب چـې دواړه بـلا کولـه. د راډيـويي داسـتان پـه پـای کـې مېلمانـه دواړه غلـي او خپـه کېناسـتل، مـا وې راځـئ، چـې اوس چـای وڅښـو، داسـتان ماسـتان خـو تېـر شـو. هغـوی مـې دوبـاره عـادي حالـت تـه راوسـتل، هـر څـو بـه مـې چـې هغـوی تـه يـوه موضـوع راواخيـسته، هغـوی بـه لـه داسـتان نـه ليـرې نـه تلـل. د شـپې تـر ډېـره ناسـت وو. سـهار هغـوی لـه چـای نـه وروسـته رخصت شـول، تقريبـاً لـس بجـې کېـدې، چـې هوسـۍ لانـدې پـه سـړک کـې ماتـه انتظـار باسـي. لـه د کړکـۍ نـه مـې لانـدې وکتـل، چـې هغـه ولاړه ده. مـوټر يـې د سـړک پـه غـاړه درولـی و. پـه چـالاکۍ سـره ورښـکته شـوم، ګـړه بـړه مـو سـره وکـړه، زاري مـې ورتـه وکـړې، چـې کـورته راسره وخېژي، خو هغې همدا ويل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ويلـې نـن جمعـه ده، پـه هـر ځـای کـې عـسکر او طلابـان ګرځـي، د ښـار خلـک هـم هـرې خـوا تـه ځي راځي، نن به که زما اورې کاريز مير ته ولاړ شو.

مـا وې دا خـو بـه ډېـره ښـه وي، چـې مـا هـېڅ نـه دي ليـدلي، نـوي ښـار کـې مـو خـوراکي شيان راونيول او د کاريز مير په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وويل، ما خو کاريز مير نه دی ليدلی، تا خو به ليدلی وي؟

ويلـې هـو، زه خـو څـو ځلـي لـه خپلـې کـورنۍ سـره هلتـه تللـې يـم، د ليـدو وړ ځـای دی، ښـکلي بڼ، يخې د کاريزه اوبه، دا انګور او منې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څـه کـم دوولـس بجـې کېـدې، چـې هلتـه ورسـېدو. ډېـر خلـک د ښـار نـه ورتـه ورغلـي وو، هـره خـوا ډلـه ډلـه خلـک ناسـت وو، ځـوک ګـرځګېـدل. ځينـې ځـايونو کـې د موزيـک او موسـيقۍ پروګرامونـه و، چـا کبابونـه پخـول او ځينـې خپلـو کـې سـره مـصروف وو. ماتـه ډېـر پـه زړه پـورې ځکـه وه، چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـې هـسې باغونـه او ظـاهر شـاهي بـڼ او ښـکلي ځايونـه تـر سـترګو کېـدل. زه او هوسـۍ د يـوې لـوړې غونـډۍ سـرته وختـو، چـې هلتـه د ارغـوان ونـې او ناجوګـان ولاړ وو. شـاوخوا تـه روانـې يخـې رڼـې اوبـه بهېـدلې، اوړی و خـو بـاور وکـړئ، چـې پـه دغـو اوبـو کـې چـا لاس نـشوای نيـولی، ځکـه چـې ډېـرې يخـې وې. مـوږ د ګلونـو او يخـو اوبـو پـه غـاړه واړول، لـومړی خـو مـو ښـه ډېـره عکاسـي وکـړه او بيـا مـو يـو څـه خـواړه وخـوړل، مـونږ غوندې ډېر خلک راغلي وو او يو تر بله ځاربدل.

تـر ډوډۍ خوړلـو لـږه شـېبه وروسـته اوازه ګـډه شـوه، چـې اعلحـضرت کـاريز ميـر تـه راځـي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا دېخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک ربښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په تپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په بېلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښایسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کاربز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه ترې لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښېه کښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه ! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې دردو خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره ! وو ایه نو ته وو ایه کنه !

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وې په دوی به ورانیږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو ، ځکه چې دا سیمه ما هیڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو ، وړاندې د ګیلاسونو ونې توري ښکارېدې، خوا ته یې د زردالانو ځو ونې هم ډېرې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښکارېدل. د تو ونو لاندې د کاریزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت څانګه مې پهلاس راوځنډله، دلته توتان ترې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړ ، ښه د مزې توت مو وخوړل. په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نرلور ډک جام شړومبې راوړې، هوسۍ ونه څښلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترڅنګه په یوه جولګه کښېناستو ، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و ، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسۍ په غېږ کې یې په خوږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسۍ غاښونه ښخ کړ ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یووړې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپین غاښونو یې برېښ کاوه، زر مې له کاکل نه راونیوه ، وش وش یې پیل کړو ، ځانته مې راکږه کړه ، خړپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ویلې مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چیچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به.... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېری وکړ ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسۍ وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه ، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسۍ زه خو دا کار نشم کولی، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلی نه دی، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې؟

هغې د ناز اوښکی کوږ کړ ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دي، چې ویې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي، ته خو کلیوال هلک یې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله ، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وویل: هوسۍ کله به دا کار وکړو ؟

سبا یې کولی شې، هوښیاران وایي په ښو تلوار ، په بدو تأمل. کولی شې سبا مابښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایي چې مور مې ماښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شېبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانې راښودله، آن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښې وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانیولې. زه ددغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شي موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونه ور ورسو و ، خوراکي شیان مو له ځانه سره واخیستل او په توندو ګامونو سره هلته وړاندې د سیند د مستو څپو په غاړه په لویو او هوارو تیږو باندې ورته کښېناستو. سیند سم په مستۍ او شور سره مخ ښکته روان و. وړاندې په یوه چړ کې یوه جالګر جال ارتاوه او ماهي یې رانیول، باور وکړئ، هر جال کې به یې راکښلو. سپین غټ غټ ماهیان به یې راوابستل. مونږ یو بل سره خبرې لا نه وې پیل کړې، یوازې د جالګر جال ته مو ورکتل. خواري په مو وکړه، خو ماهیان به مو سم شمار نه کړای شول، ځکه چې هر ماهي به پخپل قوت سره په جال کې ټوپونه وهل. یو نیم ماهي به ځان په سخته خواری سره له جال نه ازاد کړ او سیند ته به یې ځان ورغوپه کړو. د سیند شور او د ماهیانو د نیولو تماشې تر ډېره پورې مونږ دواړه هک پک کړي وو، ما وې هوسۍ نن دې ډېر ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ویل: هو زړه دې دی چې څه پکې ولیکې.

هو ولې نه، لیکم خو به وروسته، خو ته دا ښکلا وګوره، دا غرونه، دا سیند، دا جالګر او دا ماهیان.

تا ته څنګه ښکاري؟

ما ته ډېر ښکلی ښکاري، خدای د غسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وویل؟

سهاره ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها، هو، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتي وي.

هغې وې راځه راځه دا خبرې اوس پرېږده، لومړی به دا مېوه وخورو او بیا به تر هغو ونو پورې د سیند په غاړه ورو ورو ولاړ شو. کولای شو تر مازیګره پورې د سیند په غاړه چکر ووهو. زردالو مو د پنجشیر په اوبو کې یخ کړل او بیا مو په مزه مزه وخوړل. په لپو لپو اوبه مو وڅښلې، بیا مو د سیند څپو ته ورنږدې په زړه پورې ځایونو کې عکاسي هم وکړه.

د یوې ونې لاندې یخ سیوري ته د سیند په غاړه په داسې حال کې کښېناستو، چې د چا خبره د اوبو دارې په مورږه دواړه لګېدلې. د سنځلې نه داسې خوشبویي رالوېدله، چې سړی یې خمار کاوه. د تېږو لوړ دیواله نه د ګلابو د ګلوډ کې څانګې راځوړندې شوې وې، لږ څو ګامه اخوا ته د یوه چنار په ونه کې ککو په ککو ککو نارو لګیا و. ناڅاپه به یوه ماهي د سیند نه رابهر پورته ټوپ کړل او بېرته په سین کې غوپه شو. مونږ دواړو څه دروغ به درته وایم، یو د بل په غېږ کې د مینې خوب وړي وو. سترګې مې وغړولې، چې د هوسۍ د وربل وېښتان مې په سترګو کې راپرېوتل، هغه په نازک خوب ویده وه، په تندي او شونډو یې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولو ځاځکي ښکارېدل، راپورته شوم، هغه هم راپيداره شوه، د مازيګر لمر په غرغره و، ما وې هله هوسۍ ويښه شه، چې ناوخته نه شي.

پرېږده سهاره لږه شېبه خو به دې پرېښې واى، د خوارې خوبه دې راويښه کړم. د خپل وربل ويښتان يې په يوه لاس پورته واړول، سترګې يې سرې راواړولې، په يوه خاص ناز يې وويل: لکه چې ستا په سترګو کې خوب نشته دى؟

هوسۍ د مينې په خوب ګنې څوک مړېږي؟ که مې پرېښى واى، په خداى چې شپه به راباندې همدلته راغلې واى.

څه پروا يې کوله، څه خطره خو نشته دى؟

هو خطره نشته دى، دا غر او دا بيديا، کوم لېوه چې رانه خوړلې واى، په تش لاس يو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و، چې هغه راباندې نابېره د سيند اوبه راوشيندلې، دومره يخې وې، چې سلګۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې څو دارې وکړې، لارې لارې يې په مخ اوبه راتوى شوې، دربشياني خو د دواړو لمدې قيشتې شوې، يو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې اوچته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشي خلاصولى. هغې لاس پښې وهلې. د سيند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان يې لامده شول، له لاسه مې ونيوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټينګه ونيوله. په خندا خندا کې يې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو يې پوره زور راباندې وکړو، ځان مې ترې په يوه چل کې خلاص کړو او غوښت يې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونيوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چيغې يې پيل کړې. کتل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګړندي راروان وو، موږ يو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو، ناوخته کېږي.

هغې ويلې ښه ده، هن لاس راکړه، چې له دې تېږو نه درپورته شم. لاس مې وراوږد کړو، په يو ټک مې راپورته کړه. مننه يې راځنې وکړه، پورته د سړک په لور روان شو. لاره نېغه وه، هوسۍ ستړې شوه، پوهېدم پرې چې سينه يې ځي راځي. ما وې: څنګه سا وتيګاه يې؟ که ستړې يې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه يم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

په کرار کرار خبرو خبرو کې تر موټره ورسېدو، لمر پرېوت. موږ هم په موټر کې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډريوري درزده کوم، يوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بيا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تــه بــه پــس لــه رخـصتـۍ پــه خيـر سـره چمـن بـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانۍ د تمـرين لپـاره ولاړ شـو، خـو رښـتيا چې سـبا تـه دې د رئـيس او نـورو ملګـرو سـره د مرکې وو ايـې. زه بـه درتـه پـه يوه بجه ټليفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه يې پـښه ټينګـه کـړه او پـه لـږ وخت کې د ګلبهـار نساجۍ نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو، د ماښـام خـړه لا نـه وه لګېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو، ميـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسېدو لـږ لـږ تـورتم ولګېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلې نه واوښتو او پـه کوتـل بانـدې سـراى شـمالي تـه ورښـکته شـو. پـه هغـې وخـت کې خيرخانـه مېنـه کې يـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو، نـوره ټولـه خيرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بېخ کې همـدا يـو سـړک تـر ښـاره تللـى و، ماخـستن کېـده، چـې ښـار تـه ورسـېدو. پـه خبـرو خبـرو کې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو، هوسـۍ مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ويل:

ځه ورځه، نور د خداى په امان.

ما وې راځه نن خو زه رالوى که راسره پاتې شه.

موسکۍ شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم يم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم يې، خـو پـه کـور کې مې څـه نـه دي ويلـي، تـه پـه درخواست عجلـه او تندي وکړه، بيا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس يـې راواوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـداى پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته په خپل رئيس او عمومي مدير ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانګې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کې مې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بې کـسي هـم بـد شـى ده، د کلـي سـړى وم پـه ښـار کې مـې څـوک نـه و، چـې مخکې لـه مخکې يـې د مرکې زمينـه راتـه برابـره کـړې واى، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوى کـړ، د رئـيس خبـر مـې لـه سـکتره واخيـست، چـې ځانتـه دې پـه چـايو مـصروف دى. اجـازت مـې واخيـست او ورننـوتلم. ورسـره کښېناستم، دا خبره مې ورسره ياده کړه، لومړى يې وخندل او بيا يې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وينم؟

مـا وې نـه رئـيس صـاحب! ښـنه غـواړم دومـره سـپين سـترګى نـه يم، خو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دى، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې يـوازې تاسـې تـه سـترګې غړېږي. تاسې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

په دې خبره رئیس خوښ شو، وې ویل: ډېره ښه ده، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به وا وري او که نه؟

له خپلې چاي پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور د رسره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده، هغه هم د تجربې خاوند دی، سپین ږیری دی، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو؟

ما ویل: مازیګر ته به ورشو، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم، په دواړو سترګو ولې نه، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کار وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه ترې راووتلم، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم، شرنګ ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه هوسۍ وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه، مور ته مې ووایه. زه به شل دقیقې وروسته کور ته ورسګېږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده، د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، حیران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه، برابر هوسۍ د ټیلفون غوږۍ پورته کړه، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو، ویلې بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اوربدلې، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

مورې ای مورې! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږۍ واخیسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال! مور جانې نن په پنځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو، خان کاکا ته ووایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه ده وروره ! زه به یې ورته ووایم.

ښه شوه مننه تر لیدو پورې د خدای په امان، خدای په امان.

زړه مې درزا پیل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ یو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې وای، پلار مې ژوندی وای ماته به ددې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتیا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. داسې به وکړم، چې د رئیس سره به ولاړ شم، ځان به ورو پېژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوی به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورین رخصت شول، څو دقیقې وروسته رئیس صاحب او زموږ لوی مدیر درې واړه د رییس په ګاډي کې د هغوی کور ته روان شو. په لار کې راته رئیس او لوی مدیر ویل:

سهار صاحب ! خدای دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خیر سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دومره مې ورته وویل:

رئیس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دی، هیله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوی کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، یو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې دستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دی؟

هغه وویل: هو راځئ.

رئیس صاحب خپل ډرېور ته وویل:

هلکه همدلته اوسه، موږ ننوتلو.

دننه د کور په حویلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حویلۍ منځ کې په یوه نرۍ د سمنټو په پخه لاره مخامخ یوې ښکلې ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورایه په خندا شو، ویل یې: راځئ صاحب. موږ نږدې ورغلو، هغه لومړی له رئیس سره د غېږې روغبړ وکړو او بیا یې له موږ سره. د کور لوی سالون ته یې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچونو کې کېښیناستلو. ما لومړی اجازت وغوښت او بیا مې رئیس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوی مدیر او بیا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره یې وویل: ته کوم سهار هغه چې راډیوي داستانونه لیکي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئیس له مانه مخکې شو، ویل یې:

همغه دی، دا ډېر لایقه او د ملک پیاوړی لیکوال دی، د ښه سړیتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدیر زما په هکله داسې وویل:

خان کاکا! دده په شان لیکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سیمې دی، د یوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورنالېزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وویل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې مونږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو، وایو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډیویي داستان واورو.

رئیس وویل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډیویي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرین دې په ده وي.

یوه هلک چای راوړو، ورپسې یې کلچې او ډول ډول میوې راوړې، یوه پیاله چای مو، چې وڅښل، ما رئیس ته وروکتل، ورته مې وویل:

رئیس صاحب زه به ستاسې ډرېور سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ویل:

سمه ده، بیرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وویل:

بچې بیرته خو راځې.

ما ویل هو خان کاکا، یو کار پسې ګ ځم، بیرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په یوه څوکۍ ناسته وه، کتاب یې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرکې د خبرو په وخت کې دی ووت.

مونږ دواړه سره پوه شو، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئیس ډرېور په موټر کې ناست و، ما وې راځه انډیواله یو چکر چېرې ځو. په موټر کې ان ترنوي ښاره ولاړو، چرت اخیستی وم، ما ویل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته یو سکانداز ټیلفون راغی، ما وې چې یو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټیلیفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ویل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرکې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل:

هو همدغسې ده، ته خو بېرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونیسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرایور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې یو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقریباً یو نیم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بیا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته موګاډۍ ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بیا راغی، دروازه یې راخلاصه کړه، ویلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کتل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکین کې سر راوېستلی دی، لاس یې راته وخوځاوه او خولې ته یې لاس ونیو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئیس راته وویل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ویل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بیا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ویل: سمه ده، خو دستي یې وویل:

رئیس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئیس وویل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخیست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئیس داسې وویل:

سهار صاحب! مونږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نیولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بیا یې وویل:

تاسې زما سر سترګې یاست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ویلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ویلي دي، ما لا تراوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ویلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګړېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ایکې یوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر را سره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس در ته هېڅ نشم ویلی، تاسې را نه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا ووایه دا خلک او ستا د خپلوۍ رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مونږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لږه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کورته ولاړل. ماښام نزدې و، کورته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کارته لاړم، هېڅ ډېره مې کارته نه لګېده، اخوا دېخوا لړ بر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودرېږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زېړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړې دي دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو.....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زموږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته راغلم، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته پخپله کوټه کې په کتاب ویلو مصروفه وم، چې مور مې راغله، ویلې هوسۍ لورې ته راشه پلار دې غواړي. زه د واره پوه شوم، ما وې ښه مورجانې درځمه. لږه شیبه مې ځنډ وکړو، له ځان سره مې ښه سنجش وکړو، بیا ورغلم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وویل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پلار مې راته لومړی ډېرې خبرې وکړې، زما د راتلونکې ژوند په باب یې ډېرې خبرې وکړې. بیا یې راته وویل:

لورې ډېر خلک رانه ستا په باب پوښتنه کوي. دا یې هم وویل چې پلانکی فرقه مشر دې زوی ته غواړي، زما وراره، تحصیل یافته دی ښه ځواني خدای ورکړې ده، یو بل سردار یې راته وښود، چې موټرې او ماڼۍ لري او په پای کې یې ستا د مرکې هم راته وویل، خو دا یې هم زیاته کړه، چې سهار لیکوال دی، مګر غریب سړی دی، کورنۍ یې معلومه نه ده، چې څوک دي؟

ما ورته په ادب وویل: پلاره زه پخپل سرنوشت فکر کولی شم، شرم او حیا راځي، چې دا خبرې کوم، خو آخر رابانده ګ کېږي. زما کوټۍ او موټرې نه دي په کار، یوازې به هغه څوک راسره راتلونکی ژوند شرکوي، چې زما راتلونکی ژوند ورسره ښه تېر شي او هغه به همدغه لیکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وویل: هو همغه لیکوال، چې پرون یې مرکه رالېږلې وه.

په لومړي سر کې دواړه چندان رضا نه وو، خو تر نیمې شپې یې وغړنجوله په پای کې یې وویل:

لورې ستا رضا به وکړو، خو اینده دې نشو تضمینولی. ما وې: خپله رایه او نظر مې درته وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه ترې خپلې کوټې ته ولاړم، هغوی دواړه نتیجې ته رسېدلي وو. سهار چې پوهنتون ته تلمه، مور مې راته وویل:

لورې ستا خبره مو ومنله. له خوشالۍ نه پوه نه شوم، چې پوهنتون ته څنګه ورسېدم، له ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وایې؟

څه وایم همدغه وایم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نیمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټیلفون غوږۍ یې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر وخانګو کې خوشې وګرځېدم، راوګرځېدم، څوک به چې مخې ته راتلل، همدا به یې ویل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکاري. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پېنځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، څلور نیمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو مامورینو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک باندې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غر شي موټر یې راته تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شاته راغله، خوا ته یې راته بریک ونیو، دروازه یې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې څنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خدای درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمی دی، د سهار هم خدای شته دی.

ویل یې: راوړاندې شه د ظالم زویه ګیلې پرېږده، مخ یې راته کلک وسکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ویل یې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا یمه، خرپ شو موږ دواړو سره موچې کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ویل نن به یو ځانته ځای ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په میرویس میدان کې مې هوسۍ ته وویل: دلته بریک شه یو څه خوراکي شیان به رااخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ویل یې: د کونډې زویه څه شی درته واخلم، ته په موټر کې کېنه، زه به درته کباب راواخلم.

ما وې: نه ته کېنه زه به ګړندی لاړ شم. موږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځای ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونیوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سرکي ورواوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شېبه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځای ته لاړو، چې پخوا یو ځل ورغلي وو. لومړی مو څه خواړه وخوړل او بیا د ګلونو ګڼ ټېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر ګرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر څوک نه وو. موږ هغه ځای ته لاړو، چې بېخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، یوازې د بڼ مرغیو شور رااخیستی و. موږ دواړه د ریدي ګلونو په منځ کې کښېناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسـۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته یکې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه دا سـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسا یلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکې ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جـوړېدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخـوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیسـې راکـړي دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړي دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیسـې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره ! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پرېږده، چې دواړه راتلونکې ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بېخ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې ددې شبو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.
ما وې: هره خبره دې راته د کاڼي کرښه ده هوسۍ ! زما ختلې ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې رښتیانۍ کیسې مې اورېدلي وې، خپله مې لیکلي هم دي، خو زه اېله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدایږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.
هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.
په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګي یې یاقوتي شول، سترګې یې توري شوې، په بدن یې د محبت څپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخورې شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدایږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې رابیدا شو، د بېړ کېڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:
سیلونه کوه او زه به موټروانې کوم.
ما وې: خو ما ته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.
ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.
موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړوکې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې يې يو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډيوالـه پـه دې کـښتۍ کـې تـلای شـو؟ ويـل يـې: ولـې نـه، شـل افغـانۍ بـه راکـړې، کـولای شئ چې بيا په کې يو ساعت سفر وکړئ.

سمد سـتي مـې شـلګون پـه لاس کـې ورتـه کېـښود ، هغـه د کـښتۍ چـل راوښـود ، مـونږ دواړه کـښتۍ تـه پورتـه شـو ، کـښتۍ مـو د ډنـډ مـنځ تـه خوشـې کـړه، د لاس پـه چپـو مـو کـښتۍ ښـه تونـده روانـه کـړې وه، ترڅـو چـې د ډنـډ مـنځ تـه ورغلـو. د ډنـډ مـنځ لـه وچـې نـه ډېـر ليـرې و ، پـوره واټـن يـې لاره. مـونږ دواړو د ډنـډ پـه مـنځ کـې يـو پـر بـل کـې سـترګې ښـخې کـړې وې، تـر ډېـره مـو د سـترګو جنـګ وکـړو ، بيـا مـو شـاوخوا سـيمه، چـې څـومره شـنه او ښـکلې ښـکارېده، ليدلـه. اوبـو کـې ماهيـان ليـدل کېـدل، پـوره يـو سـاعت مـو پـه کـښتۍ کـې چکـر وواهـه. دوبـاره وچـې تـه د ډنـډ غـاړې تـه راووتلـو ، کـښتۍ مـو ورتـسليم کـړه او مـونږ د مـوټر خـوا تـه روان شـو. لمـر هـم پـه غـړغـړه و ، مـوټر کـې کېناسـتو او مـخ پـه ښـار روان شـو. د هوسـۍ دا عـادت و ، چـې کـور تـه بـه راتلـو ، مـوټر بـه يـې پـه کـرار کـرار چلاوه، زمـونږ کـور تـه چـې ورسـېدو ، هغـې تـه مـې د پـاتې کېـدو ست وکړو ، ويل يې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا تـه پـه لـسو بجـو هغـه راغلـه، زمـا سـر پـه کـار ټيـټ و ، چـې غلـې مـې پـه سـر ولاړه وه، تـر روغبړ وروسته مې ورته وويل: څه ته ميل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نر لور سمد ستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

مـا وې ښـه نـو زه بـه دا څـو جملـې پـوره کـړم، بيـا بـه وځـو. مـا پـاتې جملـې ليکلـې او هغـې پـه مـا کـې سـترګې ښـخې کـړې وې. کلـه مـې چـې ليکنـه سـرته ورسـوله، ورتـه مـې وويـل: مـړې دا سـترګې خو لږې رپوه، چې ستړې نه شي.

ويـل يـې: رښـتيا ليکـوال يـې نـو ، زه نـه پـوهېږم چـې دا تـه څـومره مينـې او لـه هنـره ډکـې ليکنـې څنګه کوې؟

ليکنـه چـې مـې پـوره کـړه، لـه مطبعـې نـه راووتلـو او د نـوي ښـار يـوه رسـتورانټ تـه لاړو ، چـای مـو وڅـښلې، زمـا کلـې تـه د تلـو خبـرې مـې پيـل کـړې. د راتلـونکي ژونـد او پـه تېـره مـو لـومړۍ د دويمـې مرکـې پـه هکلـه خبـرې وکـړې. زه پـه دې وخـت کـې تـشناب تـه لاړم، هوسـۍ لا د چـايو پياله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وويل:

سـهار صـاحب! يـو څـه روپـۍ مـې درتـه پـه دې پاکـټ کـې راوړي، درسـره وايـې خلـه چـې هلتـه پرې ما ته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې تري وکړه، پاکټ مې جېب ته کړو، خو کله مې چې بيا په کور کې وشمېرلې، د برش زره افغانۍ وې، په هغې وخت کې په د برشو زرو پوره کار کېده، لا د هوټل نه، نه وو وتلي، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکر کوم، چې دا ځل به دوه اوونۍ په کلي کې پاتې شو، ګرچې کارونه مې ډېر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسکۍ شوه او وې ويل: زه وايم، چې په يوه اوونۍ کې به هرڅه سم شي، دا کار چې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

ته چې راته هرڅه وايې، هغسې به وکړم، ته په کلي کې خپل ضروري کارونه ترسره کړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خير سره رځې.

له هوټله راووتلو، په ښار کې مې د ځينو شيانو د رانيولو هغې ته وويل، هوسۍ ويل: راځه چې بازار ته لاړ شو. په بازا کې مو سودا وکړه او د کور مخې ته مو راورسوله. هغه لا تر هغې پورې په موټر کې ناسته وه، چې ترڅو ما سودا کور ته پورته کړه، بيا د هوسۍ خوا ته ورغلم. راته وې ويل:

سبا ته چې دې حرکت کاوه، ماته به ټليفون وکړې، هو که دې راته په اتو بجو زنګ وواهه نو...

ماوې: سمه ده په اتو بجو به درته زنګ ووهم. کله چې مو مخه ښه سره کوله، د هوسۍ سترګې له اوښکو ډکې شوې، ورپورې ومې خندل: دومره دې زړه نرې دی؟ مه خپه کېږه، ډېر زر به که خير وې درته راوګرځم.

په دې خبره يې غبرګې اوښکې په اننګو ښکته راولوېدې، ويلې راځه، چې څو دقيقې به دواړه موټر کې کېنو. ما وې په سترګو. دواړه موټر ته پورته شو، شاوخوا مې پام وکړو نږدې هېڅوک نه و، په غېږ کې مې راونيوه، خړپ خړپ په دواړو مې ښکل کړه. هغه هم راته يوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بس دی ملګرې به مې راته انتظار کوي. په اخر ځل مو سره بيا شونډې نږدې کړې، تووده د مينې ډکه مخه ښه مو سره وکړه، خو کله چې يې موټر چالان کړو، ما ورته لاس خوځاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژواندی غوندې مطبعې ته ستون شومه، نېغ د رئيس صاحب دفتر ته لاړم، رئيس راته کړه:

سهاره څنګه ساه نيولې راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وخته، هغه هم موسکی شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وایه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخیست، د پېښو لا په شا په یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړو، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سرو بس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلینر لا د لښن د تلو نارې وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زیات و، ځینو کلیوالو راسره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کلیوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننو یست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کټل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشي یې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندی ګرندی وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځايېدمه.

د کلا په منځ کې يوه وړوکې تپه ګۍ باندې چايو ته کښېناستو، مور لا چای نه و پيل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړې شمې يې راسره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به راسره د خولې د سر ستړې مشي کوله، خو دا ځل مې بيخي ځانته تمه وشوه، دا دنيا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد راسره بل ډول شو.

پخوا خو مې يوه کوټه وه، غريبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کليو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړي مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښاپسته دلې کسان ناست وو، زه به هم رښتيا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ويلي، ما ورته پاتې پيسې په يو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پيسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وويل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ويلي دي، څو جينکۍ مې هم ليدلي دي. زما خو هره يوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښې هم پکار ده.

ما ورته وويل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، يوه اونۍ وروسته به مور او تاسې کابل ته ځو، له يوه چا سره مې د خپلوۍ ويلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپين سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې مور غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتيا دي، خو پخوا راهيسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار يې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړي و، غټه څوکۍ يې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه يې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور يې په پوهنتون کې ده، ژوند يې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پيسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پيسې دي، چې ماته يې راکړې دي. مور مې رادانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچې بېرته يې درنه اخلې؟

ما ويل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ويې ويل: چې دومره ښه جنۍ ده زويه، بيخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ويل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نږدې نه دې وليده، خوښه به دې شي. مورې يوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته يوازې د کاکا سره دا خبره شريکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ويلی نشم دا کار به ته کوې.

ويل يې: ښه بچې زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. مورې دا مې چې درته څه وويل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووايه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زويه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځينې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځينې شيان نيمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګليمان او د کور او مېلمنو لپاره نوې بسترې او نور ډېر شيان اخيستل او جوړېدل غواړي. د ځينو شيانو به د کاکا زوی شېرو ته ووايم، پيسې به ورته پرېږدم، هغه به يې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځينې سامان او شيان به واخلم، شيرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره يو ځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شيان چې و، په بازار کې مو واخيستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پينځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نيمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زيات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلميان راته راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ويلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډيويي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به يې کوله، چې زموږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډيويي داستانونو سره.

رښتيا چې ما ته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زيات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا يوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټيليفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وويل. هغه خوشاله شوه، ويلې: خدای مو په خير سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبرې وکړې څه مالګه مساله مې ورزياته کړه، سمدستي يې وويل: بچې دا صفتونه چې لري خامخا يې پوښتنه په کار ده. ويلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوې. په خندا شوه او مخه
ښه يې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې
کاکا ته وويل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره
وځو او کابل ته به په خير سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شيان مو ورسره
راواخلئ.

ټولو وويل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوريه چې د ښځې
مسئله دې ده، ځنګه تند تند اوړې رااوړې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټيټ اچولی و، حيا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ
کورنۍ بانډار تود و، بيا مې کاکا وويل:

اوس ويده شئ، سبايي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ويده کېدو
لپاره خپلو ځايونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبايي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې
خپل سامان سنبال کړو. مور مې وريجې ساتلې وې، خدابزده د څو کالو زړې وربجې وې، په
بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ
پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي يوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ويلي و، چې
موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې
وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واګون غوندې و، په خامه سړک يې خوشې
اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې يې بادولې او په موږه پرېوتلې. د
ګاډي کړکيو شيشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ
مو په دوړو کې نه ښکارېده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو
دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پريمينځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بيا د کابل
په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د
لغمان په کڅ ورواوختو، په لاره مو د الفت صاحب زيارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته
چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، يوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په
بازار کې وګرځېدو ښابسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندیي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غږېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بیا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لویه چړایي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اولیانو اولیانو د چړای سرته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شیرینۍ په کلي مو سترګې ونښتې. سیند غاړې ته ګاډي په سړک ورښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځایه ورتېر شو د ماهیپر جګ غرونه رانزدې شول. کله چې د ماهیپر د جګې تړۍ لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وویل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی یې؟

هغه وویل: هو کاکا څو ځلې راغلی یم، تاسې مه وارخطا کیږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهیپر په چینه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهیپر راواوښتو، ایله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له یوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي یې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډارېدل، په ټوله لاره یې زیارتونه یادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چوڼۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سیمې تماشا کولې، د یکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په یوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. مورر مې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

بچی دا کابل دی.

ما ویل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وایي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای بېل بېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سینمای پامیر باندې شاه دو شمشیره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازدیګر نزدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چایو کېښناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونیوله. دوی لا په چایو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې دیګ بار کړ. هغوی د مازیګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تلیفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور یې غوږۍ پورته کړه، خالي دومره مې ورته وویل، چې هوسۍ ته ووایه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ویلې تاسې څوک یاست؟

ما ویل: زه یې د صنف (ټولګي) اول نمره یم. یوازې دومره ورته ووایه، چې خبره شي او دا هم ورته ووایه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به دیې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه وروره په ستر ګو.

زه دوباره په منډه کور ته راغلم، ما وې چې دېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دیګ بخارر او ازونه پیل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ماویل چې قید نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي دیګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وویل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي یاست، لومړی مېلمستیا به زه درته برابره کړم، نور به بیا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر یوه به راته ویلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی یاد دی. ویل یې: سهاره ته خو سم اشپز یې.

ما وې: ولې به نه یم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر یوه ښوروا پخول خو به یادوو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر یوه به ویل: سهاره زویه ! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ دیو شاوخوا نور هم پراخه دی، بیا به له خیره پکې وګرځئ، سیلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وویل: موږ به تا سره یوازې درې ورځې تېروو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کور ته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خیال ساتلو، ما ویل د کلي سړی دی، چې قدر یې وشي. سبایي وختي را نه رخصت شو، له خپلې کرایې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئیس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بیا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئیس ملازم راغی، ویل یې: رئیس صاحب دې غواړي.

رئیس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وویل، خوشاله شو، د واره یې وویل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئیس صاحب، هغوی لا دلته دي، بیا به ګورو، خو زه ددې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولږم. هغه ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې يې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه وليدلي، مور دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمدستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمدستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زمونږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږ درشو.

هغې وويل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووايم، پلار ته خو له شرمه نشم ويلی، خو يوازې به مور خبره کړم، هغه به يې پلار ته ووايي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وويل: چې مېوه (شيريني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوره ماتي کې رواج دی.

ما ويل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ويل يې: همدغسې يې بوله نو، د کونډې زويه مزې دې دي.

ما ويل: ولې ستا نه دي څه؟

سر يې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بيا يې وويل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ويل: زه خو شرمېږم.

ويل يې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ويل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وايي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مينه خو رښتيا شوه، د مينې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښګلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قيد شوي وي، چې بېرون ته يې رااوباسم. مړه ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولي وای. ښه ده راځه، چې ځو. زمونږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ويلې هن دا پيسې درسره واخله، له کلي راغلي يې، بې خرڅه شوی به يې، مېلمانه دې دي، سم قدر يې کوه.

هر څو مې چې ورته وويل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، يو بنډل پيسې يې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا يې هم وويل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه يې قانع شوی سم د مدعي په څېر يې راته وويل، ما نور څه ونه ويل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پېسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پيسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی باندار پيل کړی و، د غرمې ډوډۍ يې خوړلې وه، چای ورته ايښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې يې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه يې تيار کړي وو، ما وې: ښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زمونږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو دا سې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پوري ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اوربدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم ستړي شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم رائنې پوښتنې کولې، ما به ورته ببلې ببلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچی ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لړ ټوکي غوندې و، وې ویل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې راد انگ کړو: چوپ شه چوپ شه تا ته یې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وویل: خوشې کړس مه کوئ، دا دنیا یوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي یاست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بیا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې میوې، نقل او نور ضروري شیان مو راونیول او بیا په یوه ټیکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تیاره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر یوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور یم.

کاکا مې ورته وویل: دا د جمعې په شپه چې راډیو یي داستانونه اورې، خو دا یې لیکي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه! زه یې لیکم.

ویل یې: والله خوریه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختی، افرین شه په تا! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کیسې لیکې، چې عقل ورته کار نه کوي. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله یې له دې نه هم جگ کړي.

ما ویل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ویل: رښتیا، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ویل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شیان ولیدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پرو خوریه جانه! یوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې یو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ویلو زمینه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شیان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې کار کړی دی، حکومتونه یې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې یې لیک او لوست باندې پوهېږي، ځکه یې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې یو نیم مېرزا پیدا شي، چې په لیک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، یو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ویلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځیو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وویل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خیر وي. الله دې زموږ ایمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې یې وویل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خیره مازدیګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تیارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتیا! مخکې به هغوی ته زه خبر باید ورکړم، خو سبا ته چې وظیفې ته لاړم، ټیلیفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په یوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بیا د رئیس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جریانه خبر کړ، ویلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو یمه، ترڅو ځینې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټیلفون زنګ راغی، هوسۍ ویل یې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئیس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وویل: نن مازدیګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پردې څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تیاره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دریشي به واغوندې، نېکتایي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا یوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغــــــې ویـــــل: زه بــــــه دې لــــــه لیـــــرې لیـــــرې تماشـــــې کـــــوم، لکه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو کړه جاله وانه

چې مازدیګر شي مرغۍ شنو ونو له ځینه

ما ویل: هوسۍ مور او پلار خو به دې......

ویـــــل یـــــې: نـــــه نـــــه ســـــهار صـــــاحب، هغـــــه خبـــــرې حـــــل شـــــوي دي، یـــــوازې د خپلـــــوۍ تـــــار بـــــه غوټـــــه کېـــــږي، مـــــور او پلار به مې حتمي د ستمال درکوي.

ما ویل: په خوله دې برکت شه، زما خو زړه درزېږي.

ویل یې: زړه چې ښکته پورته نکړې، هوسۍ درسره ده.

ما ویل: مننه زه همدا اوس کور ته ځم.

ویل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمد ستي لـه شـعبې نـه ووتلـم او نېـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام کولـو وروسـته شـل کـم دوه بجـې کـور تـه ورسـېدم. لـومړۍ مـې د هغـوی جـامې اوتـو کـړې او بیـا مـې خپلـه دربـشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پنځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دوکره ووایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، موږ ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې بېل بېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړي مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس رااوږد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کېنېناستو، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوریه دا کور یې خپل دی.؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غوړېدلي تنده کوله، زما مور تري د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. موږلا یوه پیاله چای نه و څښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه یې.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټیلفون کې چاته وویل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښیناست، له هر یوه سره یې دوباره ستړې مشي او احوال پرسي وکړه، بیا یې وویل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځینې په لمانځه ودریدل، زه له سالون نه بهر حویلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حویلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې دیوالونه یې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پیاده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په یوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځیر شوم، ومې لیده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته یې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه وینې، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حویلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ورورکه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا یې خپل کور دی. ددې نه یې یو بل ښه کور په وزیر آباد کې دی، هغه یې په کرایې ورکړی دی. دا هلک ایله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ویلې پلار مې رئیس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار یې د څه شي رئیس و. له خبرو نه یې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. یو سګرټ مې وڅښاوه او بیا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د یوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بیا ولاړه وه، نیمایي ځان یې له کړکۍ نه راوبستلی و، خپل دواړه لاسونه یې سره ومښل او له معمول سره سم یې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زیات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خرنې لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و. خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پیل کړې وې، نورو ورته غوږ ایښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کیسې راواخیستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور یې د سالون په دروازه کې راننوت، ویلې خان کاکا ډوډۍ تیاره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ویلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تیاره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ایښي وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بیا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بیا یې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخیست او بیا یې خپلې خبرې داسې پیل کړې:

خان کاکا موږ د ننګرهار د سیمې اوسېدونکي او مومند یو، سهار صاحب مې وراره دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم يې، يو ډېر تکړه ليکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له يوه رئيس سره دلته راغلی و، په غير له هغې دده ډرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوۍ کولو وړاندېز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوۍ په هکله هراړخيزې خبرې کړې وې، زه بهر حويلۍ ته وروتلم، سگرټ مې ولگاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنگه ودرېدم، کتل مې چې هوسۍ بيرته راووتله، پخپلو کورنۍ جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ويل يې: څوک يې؟

ما وې زه يم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړی يې کور پلو پام وکړو او بيا يې په ما رامنډه کړه، لاس يې رااوږد کړو، سترگې مشې يې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نيولی و. ويل يې: څنگه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ويل يې: ما خو له کړکۍ نه وليدې، چې سگرېټ دې ولگاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ور روان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترگو قبوله ده، زما پښتانه ورونه ياست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنۍ درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرگ وويل: کور دې ودان صيب. په دې وخت کې زه لږ پښه نيولی شوم، وړوکی زوی او مزدور يې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووايه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زويه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ويل: دا دی کاکا راغلم.

ويل يې: هله څه مېوه شيريني...

ماما ته مې د شېريني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو يې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس يې دننه ښځو ته هم يووړو، لږه شېبه پس يې دستمال په يوه بل پتنوس کې ايښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وويله، وروسته زما کاکا يو د قرآن شريف سورت ولوست او دوعا وشوه. بيا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکۍ کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستين تېره پورې ورسره ناست وو، بيا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته تري راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

دري ورځې وروسته به مونږه خوږه کونډی وروړو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې تري وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېري خوشالی نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکی سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږی مې چې پورته کړه، هوسی وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږی مې کېښود او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډۍ واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې باندې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې وروو ځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي!

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیوري ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم ومې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. موږ ته لاره معلومه ده، ته څه مونږه پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه تري بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډۍ تیاروله، هغوی هم راغلل. ډوډۍ مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسی د پلارګنی خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنی او پخپله پښتو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وويل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زموږ خدای ټينګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ويلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وويل: ډېره ښه ښځه يې وه، موږه پخپل عمر دا سې ښه ښځه نه وه ليدلې، ځومره نيت په خيره او مهربانه ښځه وه. همدا يې ويل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ يې په نصيب شوه او له دا سې ښه ټبر سره يې خپلوي وشوه. دوی دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وويل: تاسو که په کور کې قيد شوئ، بيرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې نه راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر يې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندې او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې يې ځان جوړ کړی و، لکه د چين ماچين ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې دا سې ښکته ښکته ګورې؟

ويل يې: د کونډې زويه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په يوه طبيعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په ابسته دوه ملګري يو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د برې راز په همدې حقيقي مينه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس يې را اوږد کړو، ژما په اوږه يې کېښود او وې ويل:

ما خو درته ويلي و، چې مينه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما يې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته يې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راسآ که دې خوښه وي شېوه کيو ته لاړ شو، هلته به د درياب په غاړه يوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ويل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ويل دا به ځومره ښه شي، چې زه ډريوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښنه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ درورو. مور ته دې وو ایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږه شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت ځانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه وررسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غوندې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بني بشر نه ښکاري.

ویل یې: مونږ ته همدا سې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راتـه وکـړې، ما هم د اوبو داړې وروشـېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې ووېست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې ببر ویښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره ببر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: د خوښېدو خبره خو بېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ ویښتان !

ما یې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ویل:

او دا ستا د زلفو قودي ! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مینې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ویل یې: نه، زیاتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ویل یې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته یې ورو غوندې وویل:

سهاره دا ځای بیخي ځانته دی، څوک به شک راباندې وکړي، کمیس دې واغونده، د سیند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک راباندې رانه شي.

ویل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ویل یې: بې زړه خود یم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سیند غاړې ته ښکته شو، کټل مو چې پاس د توت څانګې سرې له توتانو ښتې دي، په اوبو کې مې یوه څانګه راوځنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرې واته. مونږ دواړه د سیند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، بیا مې هوسۍ ته وویل: راځه چې زیاتي ځو، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان وروړسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ یې له پښو ویستلې و، بوټ یې پښو کړل د موټر خوا ته راروان شو، له شېوه کیو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وویل:

سبا ته به مونږ د خوړې کونډۍ لپاره په بازار کې ځینې سودا رانیسو.

هغې وې: څه به رانیسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شیان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهیان، شیر برینج، سابه او داسې نور... ښېګاه ته به بیا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ویل یې: سهاره د ټولو شیانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکلیف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه یې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکلیف شې.

هغې ویل: نو دا خو یوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غرغړه و، چې د کور مخې ته یې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته پښه نیولی شوم، خوا ته مې رانژدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلو، مـور او تنـدار مـې راتـه سـترې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کـړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسته مـور او تنـدار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لـسو بجـو مـې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخـت راورسـېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوړو کـونډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوېـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکي کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوړو کـونډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مینه سره ستړي مشي وکړه. یو بل ته سره ورمعرفي شو، نارینه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په یوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورین تندي خبرې کولې، د هغه بل وروړ چې له ده نه کشرو، درونند سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاریخ او بیا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځینې یادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضایت او خوښي وښودله. دوه درې زلمیان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او یو یې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو لیدلی یې نه وم، هر یوه به دا ویل: سهار صاحب ته یې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډیو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې یو ګیلاس شربت راوړو او ماته یې ونیو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پیسې د ګیلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وویل: سهاره بچې خالي یو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفایت کوي، نورې پیسې بېرته واخله. هر څومره چې یې یادونه وکړه، ما پیسې دوباره وانه خیستلې. هوسۍ یې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې یې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ویل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټینګ شول، اجازه مو ترې واخیستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې یو بکس یې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې یې واچاوه. ټولو راسره ښه په مینه مخه ښه وکړه او د هغوی په یوه موټر کې یې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ایښې وې، زما لپاره یې نوې توره دریشي ایښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ویلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته یې مخ راواړاوه، ویل یې:

بچې پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې لیرې یو، مګر ته به یې ډېر خیال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ویلې مونږ به په خیر سره سهار وختي کلي ته ځو. ویل یې ښه شوه، چې دا کار په خیر سرته ورسېد او خالي لاسونه لاړ نه شو. ما ورته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه وکړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو ، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو ، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمدستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان وواېه، هغه ډېر خوشاله شو ، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډنګ ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېري ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډب ډېرۍ پراته وو ، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو ، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیویي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیوي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو ، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خبرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو ، موږ یوې وچې برخې ته لاړو ، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر تولو، ګیرونو، بریک، ګاز، کلچ، اشارې او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې راباندې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو ، خو رانه ګډوډ شو ، زړه مې درزېده، د موټر تولو (شټرینګ) مې کلک نیولی و ، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و ، خو متره چې به موټر مخکې لاړ ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډار یږه، بدن سست او عادي و نیسه، شترینګ هم کلک مه نیسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، څه زړور څه. هن چالان کړه.

بیا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتیب سره تقریباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرین وکړو. کله کله به را باندې په غوسه شوه، کله به یې ټوکې راپورې وکړې، ویلې به یې: دا خو لیکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتیب سره یوه اونۍ مې د موټر چلول تمرین وکړو، له یوګي ورځې نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونیو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لویو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بیخي له کاره ایستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته یې موټر جوړ کړو، بیا به چې هوسۍ ما پسګي راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بیا زیات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به یې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظیفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورین خبر شول، ټولو راته تبریکي راکوله. په موټر کې به یې چې ولیدم، ځینو به راپورې ملنډې وهلې، ویلې به یې: سهاره د موټر څښتن شوی یې. لکه چې......

ما به ورته ویلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار یم، بدل شوی نه یم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورینو ګران وم، هر یوه به دا ویلې په دغه جمعې شپې دې راډیویي داستان لیکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډیو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډیویي داستان نیمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړۍ مې راډیویي داستان پاتې برخه تکمیل کړه او نشر ته مې وسپاره. یوه بجه وه، چې هوسۍ ټیلفون وکړو، ویلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بیا به له دې ځایه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نیمو ته درورسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بیا د کابل پوهنتون په لوري روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه یې چې ولیدم، سپکه راپاڅېده او له هغوی نه یې اجازه راواخیسته. هغوی ټولو زه ولیدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمین او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوي دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو دا سې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې راته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تانه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکړه درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې راته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځایېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نن ورځې نه په آخوا دا شيان له مغزه وباسه، په تېرو بحثونو کې مې هم درته ويلي دي. هېڅ ډار په زړه کې ونه لرې، هرڅه چې مخې ته راځي، په دواړو به وي، د احسان څه خبره نشته.

په دې وخت کې پاس د يوې ونې په څنګه دوه مرغۍ ناستې وې، دواړو يو پر بل غړې اړولې وه، زه ورته متوجې شوم، کله به يوې مرغۍ خپلې سترګې پټې کړې او هغه بلې به ځان وڅانډه او خپل سر به يې د هغې بلې په څانګونو کې ومانډه. ما هوسۍ ته غلي شان اشاره وکړه، يو لاس مې ورله پخپل لاس کې ټينګ ونيو او پورته مې خپله ګوته ونې ته ونيوله. هغې چې مرغۍ په ونه کې وليدې، چې دواړه يو پر بل کې سره ورک دي، په خندا شوه او وې ويل: مور دواړه ترې څه کم يو. موسکۍ، موسکۍ يې ځان زما غېږې ته راوارتاوه، ما هم خپل سر د هغګې په زلفو کې پټ کړو، بيا مې په کرار سره خپلې شونډې د هغې شونډو ته ورورې، هغې هم خپلې شونډې د ګلاب ګل د پاڼو غوندې ورو بېرته کړې او زما شونډې يې ښې کلکې وزبېښلي، ترښه ډېره شېبه په همدغه حال کې سره پاتې وو، وروسته هغه سپکه پورته شوله، ويلې څوک رانشي. سترګې يې په زلفو کې نه ښکارېدې، مخ يې خولې شوی و، خپل مخ يې پاک کړو، وې ويل: سهاره زه به درته ډېره ګرانه يم او که ته به ماته؟

ما ويل: دا به نو خدای ته معلومه وي. يره هوسۍ زه خو وايم، چې دواړه يو بل سره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغې ويل: هو همداسې ده، خدای دې مور نه د نظره کوي. سهاره! مينې رانه هرڅه هېر کړي دي، ازموينه رانژدې شوه، هېڅ تياری نه لرم.

ما وې: تياری بايد ولرې، له سبا نه په اخوا به خپل درسونه پيل کړې، اخرنی امتحان دې دی، چې په ښه درجه کاميابه شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو!

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغې ويل: واخ ده ته ګوره! ته وا داګنې اوږد سفر نه دی چې کله خپل کلي ته لاړ شې، بيا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

ما ويل: هوسۍ روزګار خو هم کول غواړي، هلته مور کور او کلی دی، نوی کور مې جوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یوځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالامان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه درسره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به راسره وي، ولې کوژدنه مې راته وایې یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم.

زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښې سره سبا ته، چې کار ته لاړم، د هوسۍ دوی کره مې ټیلفون وکړو، مور سره مې پې خبرې وکړې، حال احوال مې ترې واخیست، د خپل راتګ مې ورته وویل، ما وې له کلي نه راغلی یم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه یې راځینې وکړه. سمد ستي یې وویل:

بېګاه ته کور ته راشه، چې له نزدې نه دې ووینم. ما وې که وشوه سبا شپې ته به درشم. ویلې ښه مونږ به درته سبا شپې ته په تمه یو. هوسۍ له انجونو سره چېرې وتلې وه، ما وې په خان کاکا سلام کوه. د مېز په سر مې ځینې کارونه راته پراته وو، په هغې مصروف شوم ان تر یوې بجې مې سم ضربتي کار وکړو. د غرمې تر ډوډۍ وروسته دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس یې وویل:

زه به څلور بجې درشم، منتظر اوسه. تر څلورو بجو مې کار وکړ، نوې راډیویي داستان مې د جمعې شپې نشر ته ورکړ، په څلورو بجو له مطبعې نه راښکته شوم او د هوسۍ مخې ته روان شوم، کتل مې چې هغه هم راورسېده، موټر یې ماته په اختیار کې راکړ او ویلې: نن به بګرامیو ته ځو.

ما خو بګرامي نه و لیدلي، هغې راته لاره ښودله. تر سیاه سنګه پخپله لاړم، آخوا ته هغې رهنمایي کولم ترڅو بګرامیو ته ورسېدو. هلته مو موټر د سړک په غاړه پارک کړو او مونږ د حنیفه ښوونځي ترڅنګ یوه باغ ته ورتېر شو. د یوې ویالې په سر د ولو په ښخ کې سیوري ته کېناستو، دا داسې ځای و چې هېڅوک پکې نه و، یو نیم سړی به وړاندې د پټو په منځ نرۍ لاره روان وه، په دې ورځ مې سمد ستي د واده خبرې هوسۍ ته په مخکې کړې، هغه لو مړی لږه غلې شوه، بیا یې وویل:

لکه چې د ټینګې نه یې؟

ما ویل: نه نه دا خبره نه ده هوسۍ پرېږده چې مونږ دواړه د خپل ژوند د خوږو نه هم لږه څکه خو وکړو او رښتیا خبره خو دا ده، چې زما او ستا همدا وخت د واده کولو دی، څنګه ته پکې څه وایې؟

هغې ویل: ته چې څنګه وایې، درسره خوښه مې ده. هو رښتیا ابله ورځ د شپې له خوا مونږ په خپل سالون کې سره ناست وو، پلار او مور مې دواړو زما او ستا د کور په باب خبرې کولې. پلار مې مور ته وویل:

دوی ته د هوسۍ په نوم یو کور په دې نزدې شاوخوا کې واخلم، چې له مونږه لیرې نه وي. یو کور مې پیدا کړی دی، یو ځلې به یې په ګډه سره ووینو، بیا به ورسره خبرې وکړو. په هغه ساعت کې خو ما له شرمه هغوی ته څه ونه ویل، خو په سبا ته مې بیا مور ته وویل، چې په دغه کور پسې زر تر زره وګرځئ، داسې نه چې بل څوک یې واخلي. همغه و، چې مور مې ابا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ويلي وو. زه فکر کوم چې پلار مې کور ليدلی دی، خو اوس يوازې زموږ ليدو ته پاتې دی. بيګاه ته به مې مور ته دا خبره وريادہ کړم، کله چې کور معلوم شي بيا به د واده په باب خبرې کوو. سبا ته به درته د کورر معلومات درکړم. رښتيا په کلي کې نورې څه خبرې وې، کراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

ما ويل: ستا د پلار او ټولې کورنۍ صفتونه مې مور په ټول کلي کې خلکو ته کړي دي، دوعاګانې يې تاسې ته کولې، ټولو سلامونه ويلې. نن سهار مې له ادې سره خبرې وکړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ويلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغې ويل: سهاره زما په مور خو دې څه کوډې نه دي کړي، هر وخت هره شپه دې يادوي او همدا وايي، چې دا هلک خو بيخي اطرافي خوی لري، خپله پښتو يې ټينګه نيولې ده، موږ کره نه راځي.

او ای ته خو په رښتيا چې بلکل له هغو درو نه بيخي راوتلی نه يې. کله ناکله خو موږ کره راځې، همدا نن شپه به را سره لاړ شې.

ما ويل: خدا يږو هوسۍ شرمېږم.

هغې ويل: هو دا خبرې مې پلار کړي دي وايي سهار ښه هلک دی، د ښه خوی او پوهې خاوند دی، مصروفيتونه يې زيات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ويل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ايښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وايې؟ رښتيا وايې که ځنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ويلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاځېده په خندا يې وويل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بيا به راسره موټر کره ځو، همداسې به وي که څنګه؟

ـ هو همد غسې به وکړو. ساسې کور ته به نږدې ما له موټره ښکته کړې، يوه شېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ويل يې: بيخي سمه ده.

يوه شېبه وروسته د بګرامیو په بازارګي کې وګرځېدو او بيا مو ګاډی د هوسۍ د کور په لوري خوشې کړو. په لږ ساعت کې وزير اکبر خان مېنې ته ورسېدو، د هغوی د کور خوا ته مې ګاډ ودراوه، کلي مې هوسۍ ته ورکړه، هغه لاړه او زه لږ وروسته ورپسې لاړم. د دروازې زنګ مې چې وواهه، هوسۍ دروازې ته قصداً راغله، زه يې چې وليدم سمه وغوړېده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي يې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ يې په مور پوخ کړي اوسي، له مانه په يوه منډه يې تر موره ځان ورساوه، مور يې هوښياره ښځه وه، په کړت کړت خندا يې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف يې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مينه يې راکړه، ما يې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ يې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ويلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وي.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی يې وشي. وروسته مې د ښنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ايښی دی او خندا شنه کړې ده. ماته يې په ځو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وايه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره يې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چايو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار يې چې خپلو بچيانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې يې کولې، زموږ د واده په باب يې وويل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی يې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بيا به له خيره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پرخلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرڅوم.

د هغه هره خبره رابانده ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فايدې خبرې يې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ويل، خالي غوږ مې ورته ايښی و. د واده نه په غير نورو خبرو کې به مې يوه نيمه ورسره ويلې. د هغوی په نيت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فايده پوره نيت لري. دا يې هم راته وويل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نيمه شپه وه، چې بيده شو. سهار وختې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته يې يوازې دومره وويل:

بچې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په اماني يې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته يې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وويل: آه ادې جانې څه وايې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره يې، شرمندو که جنۍ يې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوختـه ماتـه یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلي یې راته له لیرې نـه، چې لـه مـوره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندوکه ده ! ډېره زیاته شرمېندوکه ده. له خوابښې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړ. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. د همزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پیدا شوي. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په د همزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مور موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خېرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خېرخانې په کوتل تونـدې تونـدې موټرې اوښتې رااوښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اورېدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واورېدلې. ما خو درته ویلي و، چې پلار مې لوړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زموږ د واده شپې رانږدې شوي دي. ای جینۍ چې زه به تاته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چارګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګانه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن لا د اوس نه به زرګر ته فرماېش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو رښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستا سې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګړېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زموږ د سیمې خوا ته دی، څلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وويل:

سهاره په دې شيانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ويلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بيايم، که بيا يې نه کوله، ماخستن به يې بوځم تر کوره به يې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې وو ايه کوم د پوهنتون سيمينار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازيګر نژدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بيا مې له قصابه غوښه يووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره ديګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ويلې:

سهاره افرين شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وينځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمينځل، کور يې پاک کړو، هرڅه يې سنبال کړل، بيا موږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او يو له بله سره مو داسې مشغولتيا راواخيسته لکه څو کاله مو چې سره ګډه تېر کړې وي.

زه حېران دې ته يم، چې هوسۍ سره په بيرون ګرځېدو او چکر کې داسې مينه راتله، ما وې چې ټوله يې په يوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د يوه درون مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحيه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تري مينه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ويلې دا لوستل او ليکل پرېږده درنه روانه يم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، موږ دواړو ګوتې لګول پيل کړل. يو له بله مو غېږه واخيسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مينې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مينې خواله وکړه. بيا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، تر ځلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره ځلور بجې وې ټيلفون يې راغی، ويلې سهاره هغه کور مو وليد، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخيستلو فيصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ يې ترې واخيست. ويلې ته ځان راورسوه، چې کور ووينې.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان ورورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوڅې اخوا ته دغه کور يې له ليرې راته راوښود. نږدې ورغلو، دروازه مو وروټکوله، يو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپين کور و، پراخه حويلۍ يې درلوده، ريښتني ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو رښتيا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه يې تکميل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په يوه مياشت کې دننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانونه هغوی واخيستل، د کور هرڅه يې پوره کړل، زما ورسره خالي مننه تړه وه. په يوه مياشت کې کور او بدلو ته سنبال شو.

يوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې يې راته وويل:

سهاره بچی! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی يې، کور مې درته واخيست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونيسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جينۍ پلار زوم ته داسې نه وايي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرايطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه يم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خواښې مې هم راته وويل:

زويه! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خواښې نه هيله وکړه او ورته مې وويل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شريکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دواړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږه همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستاسې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سروېس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږه سروېس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په تړۍ کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږه دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستې په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لښن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سروېس په کراره روان و. ایله بیله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جېپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وررساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غېر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همد غسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما ا د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې یې ټولو په ګډه سره یو سر خلاص ګاز موټر ونیو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وریجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننو یستل. خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره یې چې دا شیان ولیدل، حیران پاتې شول، ویلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وویل: خان کاکا دا زموږ د وطن یوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهٔ درویش".

ویلې دا خو تاسو دومره ډېر تکلیف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وویل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پیدا کېږي، چې مونږ له ځان سره راوړي شیان دننه د هغوی کره ننو یستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تیاره کړه او زموږ یې ډېر قدر وکړو. مازدیګر تري خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ویل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټلیفون کې وویل، چې کاکا مې وایي خبرې درسره کوم. ویلې د ټیلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وویل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وویل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په یوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن یې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بیا مې کاکا د واده ورانديز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ایښی و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وویل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخیستي دي. هو تاسې له خپله انده کومه جوړې جامه یا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخیستی دی، د ګاڼې فرمایش یې شوی دی، د جامو او د نورو شیانو بندوبس یې پوره پوره شوي دي. اوس به صرف یوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رستورانټ نیول په دغه شیانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شیانو نه پرته، یو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وویل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف یې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسرزوی مې وویل: د واده بلن لیکونه به زه ترتیب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ویل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې میاشتې په اخره جمعې شپه ټولو وویل سمه نېټه ده. کاکا مې وویل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خیر او کامیابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقریباً د شپې یوه نیمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت راواخیست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظیفې ته لاړم او نور لا ویده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان راورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار یو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کیناستو او د واده خبرې مو پیل کړې. کومو شیانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بیا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځینو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ لږ خپه په دې وم، چې پیسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شیان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږه سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول یې د یو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ویلې څنګه داسې غړند ښکارې، خیریت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتیا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په داسې حال کې، چې د نوي ښار د یوې مغازې ترڅنګه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپینه واوښته، وې ویل:

سهاره سمه سپینه راته ووایه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، یوازې په دې لږ دلګیر یم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، یوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وویل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما لږه غوسه شوې وه، رنګ یې سپین تښتېدلی و، وې ویل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې یم، زما پلار او مور له ما نه هم زیات په تا لورینه لري، هغوی ته زه او ته یو شی یو. د واده ګاڼه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تیاروي، زه او ته ترې خلاص یو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د یوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشویش کوې، دغه بې ځایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېرت ابسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هر څه سره شریک دي، ولې پکې دا برید ونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخیستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیگر و، چې د دیگ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیگ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بیرون وو. مور مگې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې میسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هر څه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لور ته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تر اوسه یوه روپۍ هم نه ده لگولې. دومره ښه خلک دي، مورې ته پکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره یې دومره مرسته او نیکي وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مورجانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، یره خو چې د سړي پکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند گران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې گام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وويل:

خورېې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وويل: دا څه وايې خوريه؟ هو ماما همد غسې ده، چې زه خدای پيدا کړی يم داسې ښه خلک خو ما هېڅ نه دي ليدلي، چې لور هم ورکړي او د غسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زيات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بيا مور مې وويل: د واده جامه، ګ بستره به کله جوړوې؟

ــ مور جانې ما خو درته ويلي دي، چې هر څه هغوی کوي؟ ماته يې ويلي دي چې ته له هر څه نه خلاص يې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وويل:

دا کار مونږ نه کوو، مونږ له ځان سره جامې راوړي دي، يوازې دې مېندو ته که کوم شی رانيسې، اختيار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظيفې نه په وخت راشم، بيا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا مودا وکړي.

هغې ويلې: ښه ده، مونږ هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پورې.

په يوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، ماز يګر ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې يوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې يوازې ناست وم، ستړي مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپي راغلې؟ ټيليفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ــ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په ليکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بيا به ځو. هغې يوه پياله چای وڅښنو، بيا يې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، يو بنډل پيسې يې ترې راوويستلې ماته يې ونيوې. ويلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پيسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه آبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله ځوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې راته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار به شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ تیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه راواخیستل او هغه څوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نژدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نژدي همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدابزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځي، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسېدو، په دروازه کې ځينې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږي. موږ له موټره پياده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې ورد ننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ يې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې ستېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کتل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

موټر يې بيا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه ليدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ويلې، داسې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې ليدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه يې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به يې عکاسي کوله. د واده مبارکي به يې ويله، د شپې تر يوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په يوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وويله. وروسته بيا له هوټل نه خلکو په وتلو پيل وکړ. په پای کې موږ هم له هوټله راووتلو او په ګل کړې موټر کې يې نوي کور ته يوړو. موږ سره يوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بيا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. يوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ويده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شيان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالينې غوړېدلې وې، ټول ويده شول هوسۍ يې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بيولې وه. زه په سالون کې يوه شېبه کېناستم، بيا راپسې تندار راغله ويلې ځه سهاره خپلې کوټه ته! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپينه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبويي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ايښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره دغسې تخت وليد. مخامخ ديوال ته الماری ولاړه وه، چې پلې يې شيشه يې وې. د تخت سر ته هم شيشه وه او پښو ته هم شيشه ولاړه وه. ټوله کوټه شيشه شيشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخيستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه ليدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه يې کله په داسې نيت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مړې راوا ړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلی شوی یې.

ما ورته وویل. زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زنې نه لاس لاندې وبست او ورته ومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چپې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یوولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلی تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کوله نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ یې هم راویوګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترڅنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، سترې مشي یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یوړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه يـوې اوونـۍ نـه وروسـته هوسـۍ پـلار كـره د اومـې لاړه. زه، د تـره زوى او مـور مـې يـوازې پـه كـور كـې پـاتـې شـو. لـه معمـول سـره سـم بـه خپلـې دنـدې تـه تلمـه، د هوسـۍ پخـوانـى مـوټـر راسـره و. نـوى مـوټـر د هوسـۍ سـره و، زمـوږ پـه دې نـوي كـور كـې يخچـال او مكملـه اشـپزخانه او نـور ټـول سـامان او لـوازم يـې پـوره و. د منـي موسـم رانـږدې كېـده، ګرمـي ورځ پـه ورځ كمېـده، شـپه مـخ پـه يخېـدو وه. د هوسـۍ لـه راتلـو سـره مـې اقتـصادي سـتونزې حـل شـوې وې، كـور مـې ودان شـو، دوسـتان او ملګـري مـې زيـات شـول. خپلـه دنـده مـې پـه ښـه تـوګـه سـرتـه رسـوله، كلـه نـاكلـه مـې ملګـري او د ځـانګـې رئـيس او مـديران مېلمانـه كـول. پـه هغـوى ټـولـو زه ګـران وم. همـدا وجـه وه، چـې څـو ورځـې وروسـته يـې د نـشراتـو د رئـيس پـه تـوګـه وټـاكلم. پـه لـږ وخـت كـې مـې اړيكـې تـر وزيـره ورسـېدل. يـوه شـپه مـې د اطلاعـاتـو او كولتـور وزيـر او ځينـې رئـيسـان مېلمانـه كـړل. زمـا خـسر يـې پېژانـده، پـه همـدې ترتيـب سـره مـې تماسـونه زيـات شـول. لـه خـسر سـره د شـاهي كـورنۍ يـوه دعوت او مېلمستيا تـه ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويم څپرکی

په مېلمستیا کې پخواني پاچا اعلحضرت محمد ظاهر شاه او د هغې مېرمن د شاهي کورنۍ نور غړي، عالیرتبه مامورین، جنرالان حاضر وو. زه او هوسۍ د خسر په شمول په دغه شانداره محفل کې په یوه مېز سره یوځای ناست وو. ما په دغه محفل کې د خپل خسر پېژند ګلوي ولیده. دی یوازې ظاهر شاه ته ورغی، روغبړ یې ورسره وکړو او نور زیات راغلي مېلمانه زما خسر ته سترې مشي ته راغلل. پټ په زړه کې د خپل خسر په شخصیت پوره خوشاله شوم، د شپې تر اخره پورې مونږ په زړه پورې موسیقي واورېده. د هوسۍ ښه ساعت تېر شو، ورو ورو د هغې وخت ځینو لویانو د خپل خسر په سیوري کې او هم یې د خپلو لیکنو او راډیویي داستانونو په وجه پېژندلم. مور د کور کارونو لپاره مزدوره نیولې وه، هرڅه به یې راتیارول، د پخلي او خاصو کارونو لپاره مو یوه بله ښځه نیولې وه، چې په اشپزۍ پوره پوهېدله. له یوې ورځې نه مو بلې ته ژوند پرمخ روان و. هوسۍ د پلار له کوره ښې ډېرې پیسې راوړې وې، چې په بانک کې مو ذخیره کړې وې. زما په معا روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږه خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مور مې تل راته ویلې، چې کلي ته باید لاړ شو کور مو خوشې پرېښی دی، هوسۍ هم د کلي تګ ته لېواله وه. د شپې له خوا مو تصمیم ونیو او خسر ته مې د کلي د تګ وویل. هغوی وویل لاړ شئ، څو ورځې به مو ښې تېرې شي. سبا ته د پنجشنبې ورځ وه، د کور خدمتګارو ته مې وویل، په کور به پام کوئ، هغوی به هغې زمونږ د کور په پیاده خانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سهار وختي مونږه بازار ته لاړو، د کلي د کور لپاره مو سودا سودا وکړه. د هوسۍ نوی موټر مو د هغې د پلار په کور کې ودراوه. په پخواني ګاډۍ کې موږه کېناستو، له کابل نه مو د ننګرهار په لور حرکت وکړو. زما لومړی ځل و، چې د جلال آباد په سړک مې موټر چلول پیل کړل. پل محمود خان نه ورتېر شو، په صنعتي سیمه ورغلو، د سترګو په رپ کې د حربي پوهنتون له مخې نه تېر شو او تنګي ته ورسېدو. ماهیپر ته چې نږدې شو ادې مې خوب وړې وه. د کاکا زوی خو ان لا مخکې سترګې پټې پټې کېدې. هوسۍ پوره غره کې د اوبو ځوبې ته کتل، د غره د جګو ګړنګونو په سیل بوخته وه. همدا یې راته وې: سهاره پورې د غره منظره څومره ښکلې ده. ما وې هو دا خو ددې غرونو ښکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـي، پـه تېـره بيـا تـر برګـي مټالـه پـورې د غرونـو او درو ښا يست وګورې، پـه ليـدو بـه يـې مړه نـه شـې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخـي لـه يـاده ووځـي او يـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شـې وا پـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـداى تـه وګوره ورلـه بومې ځـه... !

ـ کـه ژوند باقي وا و وخت مو پيدا کړ، خامخا بـه دې ورتـه بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا بـه کلـه وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه ببـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوى مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولي وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدى روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـۍ پوښـتنه وکـړه، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـاى دى، چـې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دى.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلى دى، زمونږ ټول افغانستان ښکلى دى.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـږه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوى و، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوى ټـول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو، يـوه هوټـل تـه د چـاى څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيسـتې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوى و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې ځنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلى و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وويـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړى يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بیا یې پوره ست وکړو، خو موټر تري کور ته روان شو. خړنی لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخیستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی وار ه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وویل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا دیوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو یې له هوسۍ نه ګرد ګرد تاوېدل. ماغلي شان هوسۍ ته وویل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نژدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته یې یو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لوڼه هم راغلل. زموږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تیاره شوه. نارینه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زموږ په ورتګ او بیا په ځانګړي توګه د هوسۍ په ورتګ او لیدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپ لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نیمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېری وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او موږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ویلې زویه ستا د خوب کوټه تیاره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ویده شئ. موږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه یې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تیاره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسیز پالنګ یې کټ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زموږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ویلې سهار صاحب موږ ته باید د واده شیریني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناري ورکړو ټول وویل:

یو غویی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تیاره کړو.

دوه ورځې وروسته مو یو غویی واخیست او وریجې مو هم په کلي کې واخیستې، وړه خو په کور کې تیار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ ته راشي. یوه ورځ مخکې د چم ګاونډ خلک او خپلوان زموږ په حجره کې راټول شول. سبا ته د واده د ډوډۍ پروګرام، د غوبي حلالول، د وریجو پخلی، د غوښې او نورو اشپزۍ کارونه سره وویشل شول. د شپې له خوا ته خپلوانو ښځو او انجونو زموږ په کور کې چمبې وهلې او سندرې یې ویلې. په حجره کې هم ځوانان راټول شوي وو. یوه ډله سندرغاړي راغلي وو، چې د ماښام ډوډۍ نه وروسته یې مجلس پیل کړو. ډېرې خوږې سندرې یې ویلې. د منګي او سیتار سره د یکه زار او ټپې غږونه پورته کېدل. ان د سهار تر ازانه پورې ټنګ ټکور روان و. هوسۍ په خوښیو کې دومره ډوبه وه، چې زه یې لا هېر کړی وم. زه یې بیخي له یاده وتلی وم.

په سبا ته سهار وختي د کلا مخې ته خلک راټول شوي وو. چا غوبي حلالولو، چا دیګونه باندې کول او ځینو لرګي ماتول. د کلا د دروازې څنګ ته د حجرې دوه غټې کوټې او دالان د کټونو نه ډک شوي وو. د کلي نږدې خپلوان او د چم ګاونډ خلک او ځینې مېلمانه په کټونو کې ناست وو، چا کیټې کولې، چا کار کاوه. ماشومانو منډې رامنډې وهلې. دننه کلا کې هم ډېرې ښځې راغونډې شوې وې، له ښځو او ماشومانو نه کلا ډکه وه. هوسۍ ته یې د واده جامې اغوستې وې، ماته یې هم نوې جامې او تور واسکټ راواغوست، توري نوې څپلۍ یې راپښو کړې، نوې ریښمینه لونګۍ یې راپه کړه. راته وې ویل، چې له ډوډۍ نه وروسته به له هوسۍ سره یوځای ودرېږې، چې عکاسي درته وکړو. خپلو همزولو به راته ویلې سهاره ډېر ښکلی شوې یې؟ ما به له هر یوه نه مننه کوله، خو ورته مې ویلې، چې عکاسي او ودرېدل د کلي رواج نه دی.

په حجره او دېره کې په ټولو مېلمنو ګرځېدلم، زمونږ د کلا مخې ته شنه لوګي پورته کېدل، په حجره او دېره کې ناست خلک خوشاله معلومېدل. له دولسو بجو نه اېسته د کلي خلک حجرې ته راغلل، دېره او حجره له خلکو نه ډکه شوه. ډوډۍ ورکول پیل شو. د کلي خلکو شمېر تقریباً څلورو سوو ته رسېده، سره د ماشومانو. د کلي ځینې ښځې هم دننه کلا ته راغلې وې، چې هغوی ته دننه ډوډۍ ورکړل شوه. تر دوو بجو پورې ډوډۍ روانه وه. هرڅه پوره او پرېمانه وو، ټولو ویلې چې د لومړي ځل لپاره مو داسې ډوډۍ وخوړه. وروسته بیا په کلي کې زمونږ د واده ډوډۍ اوازه خوره شوې وه. خلکو به چې ډوډۍ وخوړه، د تلو په وخت کې مې ورسره مخه ښه کوله. تر درې بجو د ډوډۍ پروګرام پای ته ورسېده. مونږ هم ډوډۍ وخوړه، بیا یې زه دننه بوتلم کتل مې چې هوسۍ یې په پالنګ کې کېنولې ده او ښځې ترې تاوې دي. زه له شرمه بېرته راستون شوم او حجرې ته ورغلم. حجره خولا د خلکو نه ډکه وه، د هر چا مخې ته چای ایښی و، د شپې له خوا د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سـره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس وشو.

د وادہ مراسـم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېـرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زر نه ځو.

زمـا د رخصتـۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دی. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـي کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پسرلي کې به بوټي واخلم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلو نيت وکړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلای، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخواني کور نه دی و څوک به رانه غلا وکړي بچې.

ـ مورې! مونږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ـ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې بېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ـ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. بېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سـبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخسـت شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـېښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خوابـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيسـتې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو ورانـدې دډاک پـه مـنځ کـې پخـوانۍ سـپينه او خـړ بخـښنه تانـه ښکاربده. لـه کڅ نـه تېـر شـو د اروانښاد الفت صيب زيـارت تـه مـو دوعـا وکـړه. ځای پـه ځای هوټلونـه وو ، د لارې مسـاپرو پکـې دمـه کولـه. د هوټلـو مخـې تـه بـه څـو ګـاډي ولاړ و. سـروبي نـه راښکته مخـامخ د پـورې غـره د يـوه ګړنـګ لانـدې د سيند پـه غـاړه مـو دمـه وکـړه. مـوټر مـو د سـړک پـر څنـګ کـې ودرولـو او مـونږ سيند تـه نـزدې ورښـکته شو. هلتـه د يـوې هـوارې تېـږې پـه سـر سـيند تـه ورځېرمـه کېناسـتو. لـومړی مـو کبـاب کـړی چـرګ چـې مـور مـې راتـه ايـښی و ، راواخيسـت، ډوډۍ مـو وخـوړه. د سـيند شـور د غـره منظـره او ښـکلی طبيعـت زړه راښـکونکی و. هـيڅ زړه مـو نـه کېـده، چـې لـه دغـه ځايـه راپاڅېـدلي وای. لـه ډېـرې دمـې وروسـته مـو بيـا حرکـت وکـړو. پـه سـروبي راتېـر شـو ، د مـاهيپر غرونـو تـه ورنـزدې شـو. د مـاهيپر پـه تـرۍ کـې هوسـۍ بيـا د پـورې غـره ښکلې منظـرې تـه متـوجې وه. لـه ځـان سـره يـې ويلـې: څـومره ښـکلی غـر دی؟ د اوبـو خړوبـې لـه يـوه ګړنـګ نـه و بـل تـه د مرغـانو الوتـل دا څـومره پـه زړه پـورې دي. هغـه لا د غرونـو پـه تماشـه وه، چـې تنګـي تـه ورسـېدو. پـه لـړه شـېبه کـې د حربـي پوهنتـون نـه تېـر شـو ، پـل محمـود خـان تـه چـې ورسـېدو ، مـازيګر و ، کـور تـه چـې ورسـېدو ، هوسـۍ سمدستي خپلـې مـور تـه ټيلفـون وکـړ ، حـال احـوال يـې واخيسـت، مـا هـم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټينګه شوه ، ويلي مونږ کره راشئ ، خو هوسۍ ورته وويل:

مـورې ! سبا شـپې تـه بـه درشـو ، اوس ډېـر سـتړي يـو ، چـې اسـتراحت وکـړو. مـا هـم ورتـه وويل. خان کاکا په کور کې نه و ، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وايه.

مـونږه رښـتيا چـې سـتړي وو ، د ماښـام ډوډۍ نـه وروسـته پـه وخـت ويـده شـو. خـدمتګارو تـه مـو ميـوې او ځينـې شـيان ورکـړل، هغـوی لـه مـونږه سره ډېـر خوشـاله وو. پـه ډېـره ښـه توګـه يـې زمـونږ د کـور سـاتنه کولـه، مـونږه د تنخـواه نـه عـلاوه ډوډۍ هـم ورکولـه. زمـونږه اشـپزه ډېـره صـادقه او ښـه ښـځه وه. زمـونږ پـه هـر څـه يـې د خپـل کـور غونـدې پـام کـاوه. هغـې ايکـې يـوه لـور درلودلـه، مېـړه يـې پخـوا مـړ شـوی و. د پـلار کـور يـې پـه شـمالي کـې و ، کلـه ناکلـه بـه يـې مـور و پـلار ورتـه راتلـل. يـوه بلـه خـدمتګاره وه، چـې هغـې بـه د کـور جـارو کولـه او کـالي بـه يـې پرېمينځـل. د ماښـام ډوډۍ نـه بـه وروسـته خپـل کـور تـه تللـه. د هغـې کـور زمـوږ د کـور ترځنګـه و. پـه دې شـپه هغـوی دواړه مـونږه پـه وخـت رخصـت کـړې، مـونږه د شـپې خبرونـه واورېدل او بيا سمدستي مونږه دواړه ويده شو.

سبا تـه پخپـل وخـت وظيفـې تـه لاړم، ځينـې شيان لکـه شـات او يـو لـږ څـه د غـوا سـوچه غـوړي مـې رئـيس صـاحب تـه يـوړل. د خپـل سفر خبري مـې ورتـه وکـړې، چـې ځنګـه پـه دروازه ونتـوتلم، رئـيس صـاحب رپاڅېـد ، غېـږ کـې يـې ونيـوم. لـومړی يـې سـتړي مـشي وکـړه او بيـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وويله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئيس صاحب؟

هغه وويل: د رياست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئيس مقرر شوی يې. يو ساعت ورسره کېناستم، بيا يې راته وويل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته يوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پيل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي يې راکړه. ما سره خو د رياست د څوکۍ دومره خيال نه و، ولې نورو مامورينو ته دا لويه خبره وه. په ځلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کيسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ويل: زما قدم درته نيک شو، دواره رئيس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ـ دا څوکۍ ستا شخصيت لوړوي، ايله به په ښځه وکې ياد شې.

ـ څوکۍ او معراج موْقتي شی دی، سړی بايد خپل شخصيت او اهليت ولري. په ټولنه کې د درانه سړيتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مگر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته گدا کېږي هم.

ـ سهاره ستا سره يې څوک نه شي ويلې. په خندا شوه او وې ويل: زه به درته هم د گلو گېډۍ دروړم.

ـ چې رشتيا راباندې وايې، ته چې راسره يې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شيان نسبي دي، باور يې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه يوه پياله چای راوړو او بيا مې ترځنگه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټيلفون نه د هوسۍ مور ته ټيلفون وکړو، د خپل رياست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بيا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زيات خوشاله شو. له هوسۍ سره يې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ويلې هلکه اوس به درته پس له دېنه رئيس صاحب وايم.

ـ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار يم، دا شيان زما او ستا په منځ کې نه ځايېږي.

ـ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

رښتيا هم زمونږه مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله، ترڅو به چې له وظيفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د گل غوندې به وغوړېده، وبه يې خندل او ډېره شېبه به يې غېږ کې نيولی وم.

زموږ ژوند ښه تېرېده، يو څه پيسې مو په بانک کې ذخيره کړې هم وې، له هيڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی پغمان ته د تلو نیت کړی و، زمونږ په ورتګ خوشاله شول، ویلې به شوه چې راغلئ، په ګډه به میلې ته لاړ شو. سامان او خوراکي مواد او د کباب نغری او سیخونه مو هم ورسره واخیستل. پغمان ته لاړو. کتل مو چې په دغه ورځ په پغمان کې د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه، چې په سړک باندې د موټرو د تېرېدلو چاره نه کېده. په ډېر ځنډ سره په کرار کرار د درې خولې ته ورسېدو. په خوارۍ سره مو یو ځای پیدا کړو او پکې کېناستو. دستي مو ځای مای برابر کړو و د هوسۍ د کاکا زوی د کباب لوګي پورته کړل. نورو خلکو هم چا اتڼ اچولی و، ځینو سندرې ویلې، چا مرزان جنګول او چا هم کبابونه پخول. یو شور ماشور او په زړه پورې مېله وه. تر مازیګره مو ښه ساعت سره تېر شو، مازیګر ناوخته کورونو ته راستانه شو. سبا یې چې خپلې دندې ته لاړم، زمونږ رئیس راته وویل:

سهاره! راځه چې د نشراتو ریاست ته ځو، معین صیب راځي، ستاسې د معرفۍ په هکله مونږه د نشراتو ریاست ته ورغلو. کتل مو چې د بېلابېلو څانګو مامورین هم راټول شوي دي. په دې کې معین صیب راغی، له ستړي مشي وروسته یې پس له لږې شېبې نه مامورینو ته زما معرفي وکړه او څو خبرې یې وکړې. ما هم پخپل وار سره څو جملې وویلې. معین زه په څوکۍ کېنولم او ټولو چک چک وکړو، چای او شیرینې وخوړل شوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څه موده وروسته مې اړیکې له لوړو چارواکو سره وغځېدې، په ریاست کې راته د مقالو او راډیویي داستانونو ته زمینه برابره شوه. هم به مې مطالعه کوله او هم به مې لیکنې کولې. کله به مې چې په کومه مقاله او کومه لیکنه کې د وخت ناخوالو ته پکې کلکه ګوته ونیوله، له پاسه به راته یو نیم ټیلفون کېده، ویلې به یې: پام کوه دغه شیانو ته ګوتې مه وروړه، چې له ریاسته به دې ایسته کړي. ما خپلې لیکنې همغسې دوامداره کولې، د ریاست په کلونو کې دوه درې ځلې مې خارجي هېوادونو ته سفرونه وکړل، لکه روسیه، هندوستان او ایران ته. د پاچا له کورنۍ سره د خپل خسر د هوسۍ د پلار په پېژندګلوۍ بلد او پوره اشنایي مې ورسره پیدا کړه. په ځینو خاصو محفلونو او ناستې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچاهۍ دورې په اخرو وختونو کې په هېواد کې حالات بدل شول، د کابل پوهنتون په محصلینو او د ښوونځیو په شاګرانو او استادانو کې سیاسي بېلابېلې مفکورې راپیدا شوې. د شوروي اتحاد نه کمونېستي مفکوره، د سعودي عرب نه اخوانیت او له چین نه مائوېستي افکار راخواره شول، ځینې نېشنلستي ډلې هم راوپارېدې. دغو ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو له يوې ورځې نه بلې ته چټک ګامونه اخيستل. د کله نه چې په افغانستان کې د لومړي ځل لپاره اساسي قانون منځ ته راغی او د ديموکراسۍ غږ څه ناڅه پورته شو. له همغې ورځې نه بيا سياسي ډلې ټپلې او سازمانونه پسې لا ښه رابېداره شول، مظاهرې او اعتصابونه پيل شول. په مظاهرو کې به محصلينو او شاګردانو ظاهر شاه ته ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ په ورځ حالاتو کې توپير پيدا کېده، په ځينو خپرونو کې انتقادي ليکنې او ګوتنيونې پيل شوې، زما په خپل فکر کې څه کوم نوی بدلون نه و راغلی، خپلې ليکنې مې لکه د پخوا په شان جاري وساتلې. هر څومره چې مې له لوړو چارواکو سره تماسونه زيات بدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

ما هم پخپل طبيعي ډول سره له هر چا سره چلند کاوه، ډېرو د بېلابېلو مفکورو خلکو راباندې خپله وسه وکړه، چې مفکوره مې بدله کړي، ما د هېچا زړه نه بداوه، خو راباندې پوه به شو، چې سهار دې خبرو نه دی. په نورمال ډول مې په دولتي چارو او هم ولسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کله چې پاچاهي نسکوره شوه او د داود خان جمهوري دوره راغله، حالات بدل شول. څه ناڅه تغييرات منځ ته راغلل، د بدلون او نوي توب فکر هر چا سره پيدا شو. زمونږ په وزارت کې هم يو ډول تغييرات پېښ شول. زه لا پخپله څوکۍ پاتې وم، د نوي دولت د روحيې په اساس به نشرات کېدل. ما پخپلو ليکنو کې هېڅ ډول تغيير رانه وست. ورځ په ورځ د ګړز او ګروز شېبې زياتېدلې، د ټول هېواد د ولس په منځ کې ځينې ګونګوسې رااوچت شول. د داود خان د ډلې ټپلې په څنګ کې نورې بېلابېلې سياسي ډلې ټپلې راڅرګندې شوې، هر چا به خپلې هلې ځلې کولې، ماته به مې خسر خان کاکا تل ويلې: سهاره بچی ! که زما منې په هېڅ سياسي ډله ټپله کې مه ځه، دا څنګه چې يې، همدغسې اوسه.

ما وې: خان کاکا زه نه پوهېږم په ړندو سترګو يانې په کوم سياست نه پوهېدل او په ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خان په جمهوريت کې زموږه د مطبعې ټول پخواني رئيسان او نور مامورين په خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسۍ چې په کور کې تل بې کاره وه، ورځ پ ورځ يې د بدن وزن زياتېده، ما به ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په خواب کې وويل:

ولې اوس دې سکرتره نه يم څه؟ هغې غذايي رژيم ونيو، په کور کې به يې دننه سپورت هم کاوه، خو يوه خبره کوم، چې ښايست يې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دواړو مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله. کله به مې ورته ويلې: هوسۍ زوی يا لور پيدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ويل به يې: ته خو دا وايې ولې بيا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.

په دې کې کړپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وويل: بچې اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.

رښتيا همغه و چې دوه مياشتې وروسته خان کاکا ونيول شو او پل چرخي زندان ته يوووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نيسي، لږه موده پس يې له رياسته ايسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.

هر څه يو دم بدل شول، ما هم راډيويي داستانونه او مقالې نه ليکلې، د مطبعې رئيسان ټول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند يې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور يې هم خپه وه، څو ځلي پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پاېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پايه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بنديوانو په لست کې نه و. مازيګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.

څه موده پس مې له يوه تن نه واورېدل، ويلې:

سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه يې وژلی دی. يو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.

زه په چالاکۍ سره د کورنيو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په يوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم ليکل شوی و. کور ته ناوخته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ويلې:

سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ويل.

ډېرو راته دا هم وويل:

سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک ونه نيسي؟

ـ هوسۍ د دې حالاتو نه مې ويره غوندې کېږي. هغې راته وويل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابښې مې هم راته ټينګتيا وکړه. زه هم بيا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظيفې ځای ته به لاړم او مازيګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف يې د جهاد چيغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو يو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدينو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظيمونه جوړ کړل، چې د ځينو بڼينو هېوادونو له خوا به دغو تنظيمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سياسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه ليکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې مياشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، يوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فيصله وکړه او وې ويل:

سهاره! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، موږ او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پيسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فيصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه تو ګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځينې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې يوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په ليکو کې په بېلابېلو تنظيمونو کې تنظيم شوي وو. ما چې حالات وليدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه مياشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شېبه يې مرګ و. يوه شپه مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدينو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد راباندې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې تړړې اخر به زموږ څه وي؟

کاکا مې یوه شېبه غلی و او بیا یې وویل:

بچی زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، خان پېښور ته کړئ، دلته او سېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، یو څوک به پیدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې یوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شیان له ځان سره واخلئ.

مونږ ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به باالمقابل توپونه او ټانکونه کلیو ته ونیول، هرڅه به یې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمبارۍ کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته نارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږ د کلي نه د وتلو تیاری ونیوله. د شپې سره ټول یو ځل بیا په ګډه کېناستو، فیصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره یوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پیدا کړل، چې زمونږ کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصمیمونه مو سره ونیول. فیصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته وراړوي. د شپې د پرېوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ویل کېږي که مونږ دواړو کې خدای ناخوساته کوم یو نه و، هغه بل به یې د ژوند ټوله کیسه لیکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مینې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تر او سه مې ساتلې او تر دې ځایه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربیم څپرکی

هوسی راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا یې په لاس کې نیولې وه، پیوندي ځړې او خیرنې جامې یې په غاړه وې، تور سوری وری ټیکری یې پخپلو سپینو ویښتو چولی و، له لیرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپین ږیرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپین سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانږدې شوه، زما د سترګو دید کم شوی و، ځوک مې په اسانه، نه پېژندل بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نری لاره راتله. چپلکې یې پښو وې د څپلکو یو وندنی یې شلېدلی و، په سختۍ سره یې ګامونه اخیستل. نری ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې یې خړنې او په یوه سترګه کې یې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ویښتانو سپینه څنه یې باد رپوله. د خپل ځیرې ټیکري پېڅکه یې په یوه لاس ټینګه نیولې وه، په بل لاس یې امسا نیولې وه، خپلې لارې ته یې کتل. ورو ورو یې قدمونه اخیستل، زه د هغې د لارې په سر په یوه نړېدلي دیوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانږدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور سترې مشې.

ویل یې: خدای دې وبښه.

پښه یې ونیوه، ورو شوه ما پلو یې راوکاته، وې ویل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه یې ښکته پورته تله، امسا یې ولګوله، ځان یې ټینګ کړو، وې ویل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

پوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږ دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ویلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسویلی یې له خولې وخوت، ویې ویل:

چا راته زموږ یو کلیوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اوربدو مې نبغ ټوپ وکړو، چوپ پاتې شوم، هغې راته کړه:

وروره ! ته خو به دغه سړی نه پېژنې؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او وارَه مې په بله کوټه کې وو، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړي مشي وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تياري کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تياري کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېره دې څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې په يې هره جمعي شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، یو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کیسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او یا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کیسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته یووړو، ډوډۍ یې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ویل:

وروره ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکلیف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکلیف دی، خو اوس به راته اصلي کیسه وکړې.

هغې د ټیکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ویې ویل:

وروره ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي یو، پلار مې پخوا په کابل کې وظیفه درلوده. د ظاهر شاه سره یې نزدې اړیکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جایدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د یوه لیکوال او د کابل راډیو د داستانونو لیکونکي سهار سره شوی دی. سهار صیب رئیس هم و، په وزیر اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بل ډول کېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بیا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پیدا شوه، آخر جهاد پیل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راورېدل. زموږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدینو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له یوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. یوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وویل، چې اوس یوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نیت وکړو. څو تنه سرې مو په پیسو نیولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښین قضا و، مونږه یې سیند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور اور بل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږ له سینده پورې وتي وای. چورلکې هم راتلې او بمونه يې په غرونو او کليو راغورځول. سور اور بل و، يو هيليکوپتر يې په توغندي وويشت، د سيند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سيند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خيګانو جاله راوستله او موږ يې وروخېژولو. ما خپل ورکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نيولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سيند باندې پورې وتلو. د سيند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له ياده وتلې وه.

په دې وخت کې يې خوله وچه شوه، د خپلې چای پيالې نه يې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بيا يې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پيل کړې. ما وې ښه ترور بيا څه وشول؟.

د چای پياله يې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ويې ويل:

وروره ! جاله په سيند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سيند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرميو باران راباندې جوړ شو. د سرک نه راباندې د عسکرو يوې پوستې ډزې پيل کړې، داسې ډزې راباندې کېدلې، چې د جالې خيګان په مرميو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نيغ شو او له جالې نه سيند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سيند څپو ډوب کړو، چيغې مې له خولې وختې، نيمايي سيند کې وم او يو لاس باندې مې تناب نيولی و. تر شا يوه لاس راوا چاوه له کميس نه يې ونيولم او جالې ته يې ورپورته کړم. نور مې څه ونه ليدل، سترګې مې تورې تورې شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بيا په ځان نه وم پوه شوې يو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سيند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، وړاندې يو ازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ويې ويل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشې، زړه لږ ټينګ کړه، خدای پېښه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې يو تن بل سړی ډېر زخمي دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او ببرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، يو وخت مې پښه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونيوله او غابښونه يې پرې کېمندل، زور يې کړو، ما ويل ګنې تېرو بېر يې رانه غابښونه وو بېستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه ليدل کېده، خو د سپي په اندازه يو حيوان رانه خوله وو بېستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ يې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما يو ځل سين ته وکتل، بيا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودرېدله، ويلې ته له دې ځايه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، يو ځل پاڅېدم بيا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه ليدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودرېده، وډار شوم. غوږ مې ونيو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سين په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځايه راولاړه شوم، يوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سيند ته غوږ ونيو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او يا د سهار غږ واورم، بيخي لېونۍ وم، بيا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګنې هلته به کوم کلی وي وربه شم. تيکری مې له غړې نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سين په غاړه فرياد خېژي، د انسان غوندې ځګيروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فرياد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سيند په غاړه يو سړی اوږد غځېدلی او فريادونه يې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږې شوم، ما وې چې سهاربه وي، چې سر يې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې ورښکته شوم، سړي همغسې فرياد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو يې په اخري وس سره وويل:

ـ زه جاله وان يم، په خېټه لګېدلی يم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ويې ويل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور تول مړه شول او سيند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فرياده ډکه اواز وويل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووايه، چې ما پسې راشي دلته بې ځايه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ یې لاس همغو ونو ته ونیو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جاله وان له خوا نه پاڅېدم او د کلي په لور روانه شوم، یوه شپه مې چې وکړه د سپو غپا مې تر غوږ شوه. همغې خوا ته مې حرکت وکړو، یو ساعت وروسته ګڼو ونو ته ورنږدې شوم، د توت او چینارونو ته ورغلم، پام مې کاوه چې وړاندې کلی رامعلوم شو. په کلي کې سپو غپلې، ډاډمنه شوم، ما وې چې د کلي خلک به راسره مرسته وکړي. زه به زر خلک خبر کړم، چې جاله وان کلي ته راوړي او زما د سها او بادر خان پته هم ولګوي. په چابکو ګامونو کلي ته ورروانه شوم، خدا بزده چې څو بجې به وې، توره شپه وه، د کلي څنګ ته چې ورسګېدم وړاندې د یوې لویې او جګې کلا مخې ته څو تنه سړي ناست وو، خپلو کې یې خبرې کولې، زه هغوی پلو ورغلم. کله چې ورنږدې شوم، هغوی رابانډې غږ وکړو، ویل یې: څوک یې؟ ځای پر ځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وویل:

وروره زه یوه تور سرې یم، ستاسې خوا ته درځمه. له هغوی نه دوه تنه مخامخ زما په لور راروان شول، دواړو د ټوپکو لټونه راکش کړل، غږ یې کړو ویې ویل: لاسونه پورته ونیسه، چې ونه ښورېږې.

ما ویل: ښه وروره دا دی لاسونه مې پورته دي. هغوی چې ما ته رانږدې شول یوه یې راته ټوپک ونیو او بل یې راغی زما مخ ته یې ناڅاپه بجلۍ ولګوله، زما حال چې یې ولید، هغه بل ته یې وویل: خطر نشته دی.

یو رانه مخکې شو او یو شاته شو، ویلې خورې مخامخ د کلا دروازې ته ورځه. د کلا دروازې ته په څنګ کې څو تنه ولاړ وو، هغوی سره هم ټوپکې وې، پوه شوم چې مجاهد دي. زه یې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې یې راته وویل:

خورې دلته به قوماندان صاحب ته خپل مشکل ووایې. دروازه بېرته شوه دننه په یوه لویه کوټه کې څو تنه پراته وو، په څنګ کې یوه بله وړوکې کوټه وه، چې په هغې کې قوماندان و. دروازه یې ورو ټکوله، یو تن د پاخه عمر سړی دروازې ته راغی. سمدستي یې وویل: څه خبره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وویل:

خیریت دی صاحب دا خورکۍ راغلې ده، نه پوهېږم څه ورپېښ شوي دي، تالاشي یې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وویل:

راځه راننوځه. هغه بل سړی هم راسره ننوت. په کوټه کې یوازې د قوماندان کټ پروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ما ته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه توشکه کېنه هغه بل سړي ټوپک اوږې ته اچولی و، په دروازه کې ولاړ و.
قوماندان وویل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونیولمو هغه په قهر شو، خبره کوه پرېږده ژړا.
ما اوښکې پاکې کړې، د جګړې او جالې کیسه مې ورته تېره کړه، د جالهوان مې ورته وویل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وویل:
والکه دا ښځه د ننه ننباسه. هغه پخپله بېرون ته لاړ. زه يې د کلا منځ کې درې څلور کوټې نورې هم وې، يوې کوټې ته ننوېستم. کوټه په قالینو غوړېدلې وه، خالي يو کټ پکې پروت و، يو وړوکی میېز له پاسه لاټین پروت و، يوه شیشه دیوال ته ځړېدلې وه، د کوټې په دروازه کې چپلکې پرتې وې. وسله وال سړی رانه بْر ته ولاړ، ما په کړکۍ کې پام وکړو د کلا په دننه کې نور څوک نه ښکارېدل. د نورو کوټو دروازې تړلې وې، هرڅه رانه هېر شول، د ځان په سوچ کې شوم، ما وې دلته په دې کلا کې رابانديې څه کوي؟ ځانته کوټه کې يې واچولم.
لږه شېبه وروسته همغه سړی راغی، ډوډۍ يې راته راوړه، ویلې خورې ډوډۍ وخوره، قوماندان صاحب له نورو کسانو سره سیند غاړې ته لاړ، ترڅو ستا د خاوند او د زوی لټون وکړي. جاله‌وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سړي په خبره مې لږ زړه جوړ شو، بیخي ډېره وږې وم، یوه مړۍ ډوډۍ مې وخوړه، ماخستن تېر و، چې بیرون درپ دروپ جوړ شو، خبري شوې، غوږ مې دروازې ته نیولی، چې په دې کې قوماندان راغی. کوټې ته راننوت، ویلې: جالوان بیچارره مړ شوی و، کلي ته مو راوړ، اوس شپه ده سبا ته به د کلي خلک د سیند په دواړو غاړو وباسم، ترڅو ستا خاوند او زوی پیدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته راسره وکړه.
هغه د خپل تندي ګونځې پورته کړې په چټکۍ له کوټې څخه ووت. وروسته همغه بل وسله وال راغی، ويل يې: خورې مه ژاړه، خدای مهربانه دی، مېړه او زوی به دې پیدا شي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
په دې وخت کې ملا د سهار اذان وکړو، زه هره شېبه شمارم او انتظار باسم، چې کله به د سیند غاړې ته ورځمه، هغه وسله وال راته تشناب راښودی و، مخ او لاس مې پریمنځل، رڼا يې ولګېدله، چای يې راوړو ما لا د چای پیاله نیمې ته وروستې وه، چې يو ګړاز وشو. ورپسې د کلا په سر الوتکه رغله، غرهار شو ګړوز شو په کلا يې بم راوغورځاوه. يو بم نه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداې.ده چې څو به یې راغورځولي وو. دوړې جوړې شوې، سر مې چې له کوټې نه بهر کړو، ټولې کلا او رواخیست او دوړې جوړگ شوې. دوړې او لمبې سم دواره همدغې کوټې ته چې زه پکې وم راورسېدې، ما چیغې کړې له کوټې نه راووتلم، منډې منډې د کلا گوټ کې د بورج وړوکې کوټې ته ننوتلم او یوه کونج ته غلې کېناستم. غوږ مې ونیو، چې بیا د طیارې غرهار شو. لږه شېبه پس بیا غرهار شو، په کلا او هم وړاندې په کلي بمونه راولوېدل. په کلي درنې او سپکې ډزې کېدلې، زه چې ناسته وم ددې کوټې په سر بورج یې وو بېشت، دیوالونه راچپه شول. دلته مې ځانته فکر شو، سهار او بادر مې له یاده ووتل، د ځان په فکر کې شوم. پوهېدم، چې دولتي قواوې په کلي راختلي دي، سخته جگړه روانه وه. زه همغسې غلې ناسته وم او ډزو ته مې غوږ نیولی و. په کلا کې هېڅوک نه ښکارېدل، ډزې کمېدلې ورو ورو جگړه غلې کېده، ترڅو چې ماسپښین شو، جگړه ختمه شوه. د بورج له کوټې نه په کراره راووتلم او د کلا دروازې پلو روانه شوم. د کلا کوټې رنړېدلې وې، ځینې کوټې سوې وې، دیوالونه یې رالوېدلي و. په لوټ واو رنړېدلو دیوالونو په منځ کې په ډېره سختۍ سره تر دروازې ورسېدم. په دروازه کې درې تنه ټوپک والا مړه پراته وو، وړاندې دروازې نه بهر د یوه سړي نیمایي تنه پرته وه، شاوخوا په وینو سره وو. ټوپکي او کارتوس خواره واره پراته وو، ژوندي څوک نه ښکارېدل. د کلا دروازې نه دیواله بېخ ته وړاندې یو تن پروت و. ماته بې لاس خوځاوه ویلې راشه. زه لکه لېونۍ د هغه خوا ته ورغلم، هغه په وینو کې ډوب پروت و، یوازې دومره یې وویل: خورې د کلي خلکو ته ووایه، چې ما یوسي. بیا یې خپل سر کېښود، نور شاوخوا هېڅوک نه ښکاریدل، ژوندي ځینې تښتېدلي وو او ځینې مړه پراته وو. له دغه ځایه مې ځان د کلي خوا ته ورتگ غوره وگاڼه. خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو، بکس مې تخرگ کې ونیو، کلي ته روانه شوم. د کلي او کلا ترمنځ تقریباً سل متره فاصله به وه، د کلي مخې ته گڼې ونې ولاړې وې. له لیرې نه د کلي ترڅنگ لوړ چینار ختلی و، شاوخوا هېڅوک نه وو، دا دومره لوی کلی مگر هېڅوک پکې نه وو. له ځان سره مې په زړه کې وویل: لکه چې خلک ټول مړه دي او یا تښتېدلي دي. لیرې مې کتل ما وې، چې زه بېگاه شپه په کومه لار تر دې ځایه راغلې وم؟ هېڅ نه پوهېدم، چې دا کوم ځای دی او زه چېرته ځمه؟ زړه نازړه د کلي چینار ته ورنږدې شوم، د چینار لاندې لوی وستل و، دا سې معلومېدل چگې د کلي خلک ورکې کېني. ښه چې کلي ته ورنږدې شوم، غوښتل مې چې د کلي په یوه کوڅه کلي ته ورننوځم، په یوه لویه کوڅه ورسمه شوم، څو گامه چې ولاړم د ښځو د ژړا اوازونه مې تر غوږ شو. ښه چې مخې ته ورغلم، په یوه کور کې ویرونه وو او د خلکو شور او خبرې راتلې، لږه چې وړاندې ورغلم، هلته یوه بوډۍ ښځه، چې خپل لاسونه یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو ، له سره یې پړوني لوېدلی و ، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې را ته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړ:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو ، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو ، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډېرې مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و ، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بهېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ـ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا څښتن مې دوه نرېانډې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، رایې وله چې ددې مړو غم وخوري.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې ترلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو ، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولي شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له څېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زمونږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وي ويل:

موري ځو ورانـدې بـل کلـي تـه چـې خلـک راولـو او ددې کلـي مـړي راسـره ښـخ کـړي. پـه کلـي کـې ډيـر خلـک مـړه شـوي دي. يـوازې دا نـه دي د کلـي نـور ډيـر ماشـومان، ښـځې او سـړي مـړه شـوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کيږئ، هرڅه به خداى وکړي.

هغـوى دواړه ولاړل، زه او زړه بـوډۍ پـاتې شـو. لـه ځـان سـره مـې فکـر کـاوه، مـا وې لـه دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وويل: موري زه به درسره همدلته يم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ويل: لورې خداى دې ژوندۍ لره.

مـا خپلـې متـې رابـډ وهلـې، لـه بيرون نـه مـې خاوره راوړه او پـه وينـو مـې واچولـه. هـر مـړى مـې پخپـل ځـاى سـنبال او برابـر کيښـود ، پـه هـر يـوه مـې سـپينې روجـايې او تـوټې وغـوړولې، بـوډۍ ژړل او مـا هـم ورسـره ژړل، ځکـه چـې دغـه حالـت مـا نـه خپـل غمونـه هېـر کـړل، بـوډۍ بېچـاره ګـۍ هسې خوله ورانه نيولې وه، ژړلې نشواى، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هـم زيـاتې پـه ژړا سـترې شـوم، وروسـته دوه زړې ښـځې د کلـي لـه کـومې کـوڅې نـه راغلـې، هغـوى هـم ژړل. بيـا مـې لـه يـوې ښـځې نـه پوښـتنه وکـړه، مـا وې دا کلـى خـو بيخـي شـاړ پـروت دى، دومره څوک نشته دى چې دا مړي ښخ کړي. يوې ښځې وويل:

خـورې د کلـي خلـک د بمبـارۍ لـه ويـرې لـه کلـي نـه وتلـي دي، پـه هـر کـور کـې مـړي پـراتـه دي، نورو کليو ته استازي تللي دي کېدى شي خلک راشي.

رښـتيا چـې يـوه شـېبه وروسـته د نـورو کليـو خلـک راورسـېدل، پـه هـديرې کـې يـې قبرونـه وېـستل، لـه ډاره يـې ماښـام تـورتم پـه خـړه تـول مـړي ښـخ کـړل. د کفـن کـار يـې نـه کېـده، ويـل شـهيدان دي لـه جـامو سـره يـې ښـخول پکـار دي. د بـوډۍ لـه کـوره هـم څلـور جنـازې ووتلـې. کلـه چـې يـې جنـازې پـه وره وېـستلې، هغـې خـواره کـۍ پخپلـو دواړو تـشو لاسـونه کېښـودل او خولـه يـې ورانـه ونيولـه، مـا ورسـره وژړلـې ټـولې جنـازې لـه کلـي نـه ووتلـې. يـو سـاعت وروسـته د بـوډۍ څوک خپلـوان راغـى، يـوه ښـځه هـم ورسـره وه. لـه بـوډۍ نـه يـې زمـا پوښـتنه وکـړه، هغـې ورتـه زمـا د کمـک وويـل او نـوره خـو زه هـم ورتـه معلومـه نـه وم. هغـه غلـې شـوه، سـړي راتـه بـد بـد وکتـل، ځکـه چـې زمـا نـوې جـامې پـه تـن کـې وې او پېغلـه ښـځه وم، خـو خدا بزده چـې پـه زړه بـه يـې څـه تېـر شوي وو.؟ پوښتنه يې رانه وکړه، ويل يې: خورې د کوم ځاى يې او څنګه دلته راغلې يې؟

د خپـل کلـي نـوم مـې ورتـه واخيسـت، د سـهار نـوم مـې ورتـه وويـل او د جـالې کيسه مـې ورتـه وکـړه. سـړى او ښـځه دواړه خپـه شـول، مـا بيـا پـه سـلګو سـلګو وژړل. هغـوى هـم راسـره پـه ژړا شـول. وروسـته بيـا سـړي وويـل: ستاسـې کلـي بانـدې پـرون بمبـارد شـوى دى، هېڅـوک پکـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور یې، پښتنه یې، نن شپه په دې کلي کې چې څوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږ سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به یوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ویل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ویل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بیا یې بوډۍ ته وویل:

ادې مورې څو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تیار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تیار یاست. که کوم سند او نور مهم شیان چې د وړلو وي له ځان سره یې راواخله، ماته یې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، یوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرایط ډېر خراب دي، د سیند پ غاړه څوک ګرځېدلی نه شي، په خدای یې وسپاره اوس د خپل سر اور باید مړ کړې. پخپله مری دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځایه به بیا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته یوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وویل: ادې راځه یوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خپې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تیاره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بیا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته یې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او یو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته یې ډاډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه یې کوله. ورپسې یو بل سپین ږیری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له یوې ښځې سره په لاس کې څه دیګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته یې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپین ږیري بوډۍ ته وویل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زمونږ په کور کې هم یوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو یووړه ډاکټر یې زخمونه وتړلي دي، هملته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته دیو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بیا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره یې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وویل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټین ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مورې ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بیا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حویلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټین مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري پـه غـاړه زړه سـترنجې پرتـه وه، خـاورې او خزلـې پـرې پرتـې وې، لاټـين مـې چـې کـوټې تـه رڼـا کـړو، کوټـه لـه کـاليو وچـه ډکـه وه. د مـودو مـودو زاړه شـيان بـسترې او کټونـه پکـې پراتـه وو. دومـره لويـه کوټـه وه، چـې کونجونـه يـې نـه ښـکارېدل. پـه څنـګ کـې يـې يـوه بلـه کوټـه هـم وه، لـه دروازې سـره پـه څنـګ کـې وړوکـې کوټـه وه، چـې هغـوی بـه پکـې اودسـونه کـول او داسـې معلومېده، چې د لمبا ځای هم و.

بـوډۍ لـه لمانځـه نـه راوګرځېده، کـوټې تـه راننوتلـه، پـه هغـې بېچـاره ګـۍ سـخته وه، لـه يـوې خوا پـه زاړه عمـر وه، لـه بلې خـوا پـرې څلور مـړي راغلـل، خـو سره لـه هغـې يـوه کلکـه ښـځه وه، لـه پـښو نـه چالاکـه وه، پـه نغري کـې يـې اور بـل کـړ، چـای يـې پخـې کـړې، زمـا مخـې تـه يـې پيالـه کيښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغـې وويـل: يـوه مياشـت مخکـې روسـانو پـه دې کلـي بمونـه راغورځـولي وو، دولـس تنـه پـه هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هـو لـورې دا ټـول مجاهـد دي. شـپه او ورځ بېچـاره ګـان پـه دې غرونـو کـې جنګېـږي، هـره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ويل يې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې يې؟

مخکـې هغـه زمـا لـه حالـه خبـره نـه وه، اګرچـې ماښـام مـې خپلـه کيـسه سـرې او ښـځې تـه کـړې وه، دا هـم ناسـته وه خـو داسـې معلومېـده، چـې بېچـاره ګـۍ هـر څـه لـه لاسـه ورکـړي وي، حافظـه څـه چـې خبرې يـې سمې نـشوای کولای. مـا ورتـه پـه کـرار کـرار خپلـه کيـسه لـه سره تېـره کـړه، غـوږ يـې نيـولی و. مـا چـې خبـره دې کلـي پـورې راورسـوله، بـوډۍ بيـا خولـه ورانـه کـړه، مـا هـم ورسره ښـه شـېبه ويـر وکـړو. بيـا هغـې راتـه تـسلي او ډاډ راکـاوه، نـوره مـې ونـه ګـړوله، ځکـه چـې بـوډۍ د خبـرو تـوان نـه درلـود، کمـزورې وه او هـم يـې ټولـه کـورنۍ مـړه وه. زه هـم لـه هغـې بـدتره هـره شـېبه او لحظـه مـې لـه سـترګو اوښـکې روانـې وې. پـه کـوم ځـای چـې طيـارې بمونـه راغورځـولي وو، لويـه کنـده يـې پـه کـور کـې جـوړه کـړې وه. د نـورو کوټـو دېوالونـه او دروازې يـې مـاتې کـړې وې، يـوازې همـدا کوټـه چـې مـوږ پکـې ناسـت وو، لـږ څـه ودانـه پـاتې وه. د شـپې لـه خـوا پـه کلـي کـې يـو نـيم سـپي غپـا کولـه، يـوه لـه ډار او هيبتـه ډکـه شپه وه، د کلـي ټـول خلـک چـې پـاتې وو، پخپـل غـم اختـه و او زه پخپـل غـم اختـه وم. زمـا فکـر او خيـال همغـې جـالې او سـيند تـه و او پـه تمـه وم، چـې بـادر او سـهار بـه خامخـا د سـيند غـاړې تـه وتلـې وي، ژونـدي بـه وي او کـه مـړه؟ چېرتـه د سيند پـه مـنځ کـې ډوب شـوي نـه وي؟ څـومره خـوني سـيند دی، کېـدای شـي چـې پـه جـالې پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښتې وي او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوبستلی وي. په دې سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لوري؟ خير دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

ياالله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې موري لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذابېږې.

ماته يې کړه: هو لوري ته هم کټ کې څمله، سترګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې بېرته کړه همغه سړی او ښځه رانننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې رابانډې ډزې کېګږې، ترڅو چې رڼايي لګي او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکی پنډکی يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټې په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼايي چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تږې د څوکيو په شان ايښې وې. هسګي ښکارېده لکه د لارويو د سترو دمه ځای و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. موږه دمه وکړه سيوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر سترې شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشي وويله. ورپسې يو تن ږيرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږيرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپيني جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوېندو او ورونو تاسې دلته ټول رانږدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نږدې راغلل، څوک لا د خپلو پیټو او بار کړو خرو سره ورانده ناست وو او څوک ناست وو ډوډۍ یې خوړله. چا د پیازو له غوټې سره ډودۍ خوړه او ځینو لا په چای جوشونو کې له ځان سره چای راوړی و. قوماندان له هر یوه نه پوښتنه کوله، کله چې زما وار راغی، قوماندان خوا ته راغی رانه وې پوښتل:

ته څوک یې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چېرې ځې؟

زه یې مجبوره کړم، چې خپله کیسه ورته وکړم، ما چې خپله کیسه ورته نیمې ته ورسوله، په ژړا شوم. قوماندان وویل:

بې بې مه ژاړه، خپل کور او کلي ته به دې ولېږم، د نورو خلکو له خاطره یې وویل: مه خپه کېږه، تا به خپل کور ته واپس ولېږم. خپلو وسله والو ته یې وویل: دا درسره بوځئ، زه درځمه. ناست او ولاړ خلک ښځې او نر یوه شول، چې دا به رښتیا هم خپل کور او کلي ته بیایي. قوماندان خلکو ته وویل: ورونو ډېر مه کېنئ، روان شئ، کېدای شي چې روسان بیا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکو حرکت وکړو، زه خوشاله شوم، چې ما وې دوباره به خپل کور ته ستنه شم، دوی به مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

موري ورځه د خدای په امان دوی به ما کور ته ورسوي. د کلي خلک له دمه ځای نه پورته شول او د کاروان په شکل په نري لار روان شول. زه ټوپک والاو روانه کړم، قوماندان ټوپک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ما ته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تا به دا زما کسان خپل کور ته ورسوي، هېڅ تشویش او خپګان چې ونه کړې. قوماندان جېب ته لاس کړ، پیسې یې ټوپک والاو ته ورکړې، څه پیسې یې ما ته هم راکړې. ما سره یې څلور تنه راسره کړل او روانه یې کړم. څو ګامه چې ورانده ولاړو، قوماندان بیا یوه تن ته په غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمر ورو ورو تودېده، مونږه په یوه بله لاره روان شو، د کلي نه ووتلو، د غره په لمن کې په یوه نري لار مو ډېر مزل وکړو. له کلیو نه ووتلو، په شاړ غره کې د ځېرېو په منځ کې هغوی مخکې او زه ورپسې وم، زما له خاطره هغو هم ورو ورو روان وو. کله خو به یې راپسې غږ کړ، هله شابه زر راځه. ډېر مزل مو په غره کې وکړ، اخر زه ستړې شوم، نوره د تګ نه وم، کېناستم. یو د هغوی نه راپسې راغی له لاسه یې ونیولم، ویلې راځه لږه لاره پاتې ده، هلته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو چينه ده، چې ځان ورورسوو، پوره دمه به پکې وکړو. ما وې وروره لاس مې پرېږده، پخپله تلای شم. هغه وې زه به درسره مرسته وکړم. لاره بيخي سخته وه، لاره خو اخر ورکه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغې ويل: يو څه لاره لا پرته ده. دغه سړي، چې خړه جامه يې په ځان کې وه، د پېنځه وېشتو کالو زلمی و. د کميس غاړه يې خيرو توره کړې وه، خړ پکول يې په سر کړی و، لاسونه يې هم تور خيرې نيولي وو، خړې څپلۍ يې پښو وې، زما لاس يې کلک نيولی و. په تلو کې به يې راته په لاس زور وکړو. ما ترې لاس راکش کړو، ما وې پرېږده پخپله تلای شم. څو ګامه ترې وروسته شوم، درې تنه مخکې روان وو، هغوی هم ځوانان وو، ورته کتل مې چې د بوټو په منځ کې د يوه لوی کمر ترڅنګه يو ژور خوړ مخې ته راغی. سخته ستړې وم او ترې هم، پام مې کاوه چې د بوټو منځ کې په يوه ژور ځای کې د اوبو چينه ده. هغوی درې واړه ناست وو، مخ او لاس يې پرېمنځل او اوبه يې څښلې وې. موږ هم ورورسېدو، هغوی ټول ماته کتل او خندل به يې. په چينه کې مې لومړی اوبه وڅښلې او بيا مې خپل لاسونه او مخ ومينځل. له هغوی نه وړاندې کېناستم، خپل ټيکری مې په مخ راخور کړو، هغوی درې تنه پاڅېدل، دې بل ته يې څه اشارې وکړې، ما د سترګو لاندې ورکتل. پرې پوه شومه، چې څه اشارې يې ورته وکړې. هغوی روان شول، زه او هغه ما سره چې يوځای روان وو، پاتې شو. لږه شېبه وروسته سړی مې خوا ته راغی، زړه يې راته بل ډول شو، لومړی يې لاس رانه چاپېر کړو، کلکه يې غېږ کې ونيولم، ويل يې: که غږ دې له خولې نه ووېست، ژوندۍ دې نه پرېږدم.

ما شور او غالمغال پيل کړوو ما وې تاسې خو مجاهد ياست، مسلماني او پښتو.... خو هغه لکه د لېوه غونډې راباندې حملې کولې، ما وې که مې مړه کړې هم پخپل مطلب به کامياب نه شې. هغو نورو ته مې ورغږ کړل، ما وې ای ورونو ! ای مجاهدو ورنو ! ځمکه وچاوده او هغوی پکې ننوتل، هېڅ راته ځواب نه راکاوه، په ځان پوه شومه، چې کومه دسيسه خو راته جوړه شوه. دغه وحشي مجاهد راباندې په سينه زور وکړو، خپلې سترګې يې راباندې راټېټې کړې، بدن يې لړزې نيولی و، يو لاس يې زما په خوله کلک کېښود، ساه يې راته بنده کړه، بل لاس يې پرتوګاښ ته راتېر کړو، خو ما کله ورته ځان نيوه، دومره ډېر ساعت مو خور لوټ سره وکړو (ياني غېږ په غېږ مقابله) اخر دومره ستړې شوم، چې له حرکته ووتلم. هغه ځناور راباندې پرتوګ وشلاوه، بې حجابه شوم، بده بده يې ووهلم، بې هوښه شوم، مجاهد وحشي راباندې خپله خوا يخه کړه، ما چې ځان جوړاوه، چې راپاڅېږم، يو بل يې راغی، راباندې راپربوتلو. په دغه ترتيب سره څلورو واړو زما پت او عزت لوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. داسې حد ته يې ورسولم، چې نوره له حرکته ووتلم، خپلې پښې مې نشواى راټولولى، ځاى پر ځاى پرته وم. خدا يزده چې څو ځلې هغوى هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يو وخت مې په مخ اوبه راوشيندل شوې، سترګې مې وغړيدې، ورو راپورته شوم، چې ځان ته مې پام شو، په چيغو چيغو مې وژړل. سلګو نيولې وم، پرتوګ مې واغوست، يوه شيبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغى ويلې پاڅه چې ځو.

ما وې ما پريږدئ، زه يو قدم نشم تلاى، هر څو چې هغوى وويل، زه ورسره نه تلم. ما وې همدلته مې په ټوپک وولئ، زه نور ژوند نه غواړم. زه نه غواړم، چې کور ته لاړه شم، ما دلته پرېږدئ. هغو دوه تنو له لاسه ونيولم او له مخکې نه يې پورته کړم. زه خو له تلو نه وتې وم، پښې مې نشواى لګولى، په راښکدو راښکدو يې روانه کړم، ما په چيغو چيغو ژړل او هغوى په غره کې رکښولم اخر ستونى مې وچ کلک شو، له ژړا نه زياتې ودرېدم، هغوى سره پټکې کې اوبه وې، په خوله کې يې راتويې کړې، ساه مې سمه شوه. بيا يې په راښکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښام خړه لګېدله، چې له غره نه سمې ته ښکته شو، په يو شاړ ډاګ کې مو مزل پيل کړو، لږه شيبه وروسته د سړک غاړې ته ورسېدو، کلي او کورونه ليدل کېدل، تورتم شو، يو سرويس موټر راغى، هغوى موټر ودراوه او موټر ته ورپورته شو. ما ټيکرى په سر راخور کړو، په يوه څوکۍ راسره يو د هغوى نه کېناست، يو ځل مې زړه رالوى کړو، ما وې چې په موټر کې ناستو کسانو ته ووايم، بيا مې له ځان سره وويل، چې کېدى شي لږ ساعت وروسته مې دوى خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

موټر روان و، روان و، تر نيمې شپې يې مزل وکړو، چې بيا ودرېد. پام مې چې وکړو، څو دوکانونه معلومېدل، د سړک په غاړه دوه درې نورې موټرې ولاړې وې. له سرويس نه يې ښکته کړم، سمدستي يې بل موټر دربست ونيو او وروختلو. يو تن يې ولېږه، له کوم سماوات (هوټل) نه يې ډوډۍ راوړه. ماته يې هم يوه مړۍ ډوډۍ ونيوه، مانه خوړه خو هغوى راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

له ډاره مې له ډوډۍ نه لږه وخوړه، اوبه يې راکړې، بيا يې موټروان ته وويل: استاده ځه له خيره.

د موټروان او کلينر خبرې مې چې واورېدې، پوه شومه چې دا خو پاکستان دى. د موټر حرکت ته مې پام کړو، په چپه خوا روان و. زړه کې مې ټکه شوه، ما وې پاکستان ته يې لکه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره اى موټروانه وروره دا کوم ځاى دى؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دى خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په ځوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود ، نېغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو ، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په ځوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و ، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره ستړې ستومانه شوې وم، چې په ځوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږه له موټره ښکته شو. تورتم و ، څه نه ښکارېدل، شا وخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي ځو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و ، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زموږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو ، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو ، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ما ته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو ، بې غېرتو ، کافرو ، بې پښتو او د بې حیا زامنو ، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو ، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلوو په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلې وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو ، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و ، خو لاټین یې ابسته کړو ، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راوړو او له چته په راځړېدلې برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غوندې ښځه وه، خوا ته رانږدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ببو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زرې زرې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاڅه، پاڅه خورې لومړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاڅېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مری کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅګشلو، بیا راته ښځه رانژدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟ کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېړه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې ورور کره او سپړم. همدا يو ورور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويدې شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تودېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ما شومان رانه نوتل. ستړې مشي يې را سره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروی، ورپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه وويلي او نه يې سړی په ما خبر کړی و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خور ته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه وو کار دی خورې! ته زړ مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او ورېرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به رانو ځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک راننوت، ويل ترور قومدان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور وروو تله ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

ویل یې: خیریت دی څه نشته هسې ما وې چې....

_ څنګه څنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

_ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه یې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارینه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غبر د هغې یوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ما ته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه یې راته راوړه. کله به یې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ یې له ما سره بل شانه ښه سلوک پیل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صیب ته دې زما په باب څه ویلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپینې جامې او تور واسکټ یې اغوستي وو، پکول یې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې یې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږیره یې نیولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به یې راکتلې. وړاندې یې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په دیګونو کې وراچولې او لرګي یې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له چا سره ولېږي.

مازیګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقریباً ماښام رانژدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا یې وویل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وویل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ویل یې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ویل: خورې ځان مې پاک کړی دی، یوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بیا وموسکله: راځه راپاڅه کور و کلي ته روانه یې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوړین دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بیا ټینګار کاوه، ویلې راځه ته خو راپاڅه یو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې یې راته نوې جامې ایښې وې، په یوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښخې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وایي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وي: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردې نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله راباندې داسې وشو.

ای ورونو ! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نږدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولې دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زمونږ د شتو او پېسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. مونږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه ! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو ځلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو ځلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې خيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو ! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نهږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سرو هم څوق څوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته ووایئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړوو ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیوال ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې دپاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لویې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټري ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې وروټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وويل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړې شوې دې. استازګرې ته ځمه.

هغه وويل: وروره دا خو نيمه شپه ده.

ما ويل: استاده کرايه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته يې ډرېور ويده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ويل يې: وروره په دې وخت درسره په دوه زړه ځمه.

ما ويل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر يې چالان کړو او د موټر په دويم سيټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا يې نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه يې ودرلوم. کرايه مې ورکړه او د ترې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له يوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ويل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ويل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بيا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمدستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو او د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سيټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په يوه دوکان کې مې پيسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د يوه سړي مشدۍ لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کليوالي سړي مينه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدۍ لونګې سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ما ته يې تر يوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کيلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتياط سره وويل: انډيواله چېرې ځې؟

ما ويل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې يې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې يې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمدستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمدستي راپسې غږ وشو:

د ګرمې ټوپۍ والا ودرېږه!

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزي په منځ شاته يو تن په شديده لهجه وويل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وويل: ته څوک يې او چېرته ځې؟

ما ويل: د جلال آباد يم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ويل يې: ته راځه يو ځل د صيب نه اجازت واخله، بيا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نيولی شو، ويل يې: مونږ د څه لپاره ولاړ يو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پيسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صيب ته يې بوتلم. پام مې کاوه، د صيب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سيدي ياني جاسوس و. هغه سړی له صيب نه پاڅېد لاړ، صيب راته وويل:

ته څوک يې؟ او څنګه پېښور ته راغلی يې؟

ــ زه د جلال آباد يم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ويل يې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه راباندې ښه شک راغی.

ما ورته وويل: صيب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، مونږ خو مجاهد خلک يو مهاجر، مونږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په دستي يوه ته امر وکړ، ويل يې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګير شوې. په بله کوټه کې يې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پکول له سره ابسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سينې يې زما وليدې، هغه دومره وويل:

سړی درسره نشته او تبنتې. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور يې څه ونه ويل، صيب ته ورغی، ورته وې ويل:

صيب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صيب خوا ته چې ورغلم د هغه راباندې د کوم جاسوس ګمان وشو. نور يې څه ونه ويل، خو يوازې نوم او د پلار نوم او پته يې زما وليکله او بيا يې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره يې روانه کړم، وړاندې يې يوې ودانۍ ته ننوېستم. په يوه وړوکې کوټه کې يې بندي کړم، په کوټه کې يوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شيشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې يو تن پوليس په پهره ولاړ و. زه ترمازيګره په دغه کوټه کې ناسته وم، يوه چپاتۍ او دال يې په يوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ترخه شوه او له خوراکه ولوېدم. مازيګر ناوخته يې له کوټې نه وېستلم، په يوه وړوکي موټر کې يې کېنولم، دوه تنه يې راسره په موټر کې کېنول او موټر روان شو. له جم نه تېر شو، پېښور ته ورسېدو، لومړی يې د سيډو دفتر ته بوتلم. هغو يوه سره زما په باب څه کاغذونه ورسره و، د سيډي د دفتر مشر ته يې ورکړل. د سيډو مشر راته ښکته پورته وکتل، ما ته يې وويل:

پکول اېسته کړه، څادر هم له ځانه ليرې کړه. ما چې پکول له اېسته او څادر مې په مځکه کېښود او چته ښکاره شوم. هغه خپل سر وخوځاوه، يوه بل ته يې وويل: دا بوځه او لومړنۍ پوښتنې ترې وکړه. له هغه دفتره بوتلم او په بله کوټه کې يې کېنولم، په استعلام کې يې راته نوم، د پلار نوم، استوګنه، ولايت، وظيفه، تحصيل او د عمر پوښتنه کړې وه، هغه مې ورجواب کړل. همداسې نورې ډېرې پوښتنې يې رانه وکړې، هره پوښتنه مې ورته ښه منطقي ځوابوله. کوم پنځه شپږ استعلامونه يې رانه وکړل، بيا يې يو ځای ته بوتلم په يوه کوټه يې ننوېستلم، چې پام مې وکړو په کوټه کې څلور ښځې نورې هم ناستې دي. په کوټه کې بدبوی، غول او متيازې د ټټی نه بهر راوتلې وې. په دغه وړوکې کوټه کې تشناب او د متيازو ځای هم و. د کوټې دروازې ته لوی مضبوط قلب پروت و. هغه نورې ښځې زما په ورتګ حېرانې شوې، چې دا خو سړی دی او زموږ کوټې ته يې راننوېست. سمدستي رانه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته يې دلته څنګه راوستې؟

ما وې زه ښځه يم سړی نه يم، په کوټه کې مې ځای پر ځای د نارينه جامې ويستلې لاندې مې خپلې جامې په تن کې وې. هغوی راته هک پک حېرانې شوې، ما وې خوېندو ما د مجبورۍ نه د نارينه وجامې اغوستې وې. تاسې به څه فکر کوئ، خو زما کيسه بل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ويل: خورې مهاجره يې؟

ما وې هو اوس خو مهاجره يم. زه د ډېرې خوا پښتنه يم، بدو حالاتو تر دې ځايه رارسولې يم، چې نور به راباندې څه کېږي. ما هغوی ته اصلي کيسه ونه کړه، پوهېدمه چې څه ګټه راته نه لري. ضرور نه وه چې هر چا ته مې خپل حال وايه. يوازې مې د سيډي د دفتر کيسه ورته وکړه، خو هغه راته په ځواب کې وويل، چې داسې خبرې او کيسې ډېرې شوې دي، خو اصلي خبره او مطلب بل شی کېږي. ما له ښځو نه پوښتنه وکړه، هغوی څوک په جنايي پېښو کې راغلي وې، ځينې د جاسوسۍ په کيس کې وې، يوې ښځې چې د عمر نه پخه وه، تکه توره بدشکله وه، هغې يو ماشوم وژلی و او په خېټه کې يې ورته اپيم اچولي و. پښتو يې نه شوای ويلې، څه بله ژبه يې ويلې. د ماښام ډوډۍ يې دال او چپاتۍ راوړه، له يوې خوا ورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، لـه بلـې خـوا پـه کوټـه کـې بـد بـوی او چټلـي پرتـه وه، د ناسـتې ځـای پـه کوټـه کـې نـه و. هغـو نـورو ښـځو ښـه پـه مـزه مـزه دال او چپـاتۍ خـوړل، ماتـه يـې ويلـې خـورې ډوډۍ خـوره، مجبـوري ده چـاره څـه ده. وږې ځـان مـه پرېـږده. پـه سـختۍ سـره مـې لـږې مـړۍ وخـوړه. بيـا مـې لـه هـرې يـوې پوښـتنه وکـړه، هغـوی هـرې يـوې دوه شـپې او درې شـپې پـه دغـه کوټـه کـې تېـرې کـړې وې. لـه يـوې خـوا ګرمـي وه او لـه بلـې خـوا د کوټـې بدبوی دومره پـه عـذاب کـړم، چـې څـو ځلـي مـې پـه بـدن بـې هوښـې راغلـه. هـر څـومره مـې چـې ځـان ټينـګ کـړ، نـه کېـده، اوښـکې مـې روانـې وې، د هغـو نـورو ښـځو دومـره پـروا نـه وه، د کـوټې پـه بـدو شـرايطو کـې هغـوی لـه ډوډۍ نـه خرپـا اېسـتله. خپلـو کـې بـه يـې خنـدل او پـه مـا پـورې بـه يـې هـم مـسخرې کـولې. شـپه شـوه، ناوختـه د شـپې يـوه بجـه وه، چـې يـو پـوليس راغـی، دروازه يـې خلاصـه کـړه. ماتـه او يـوې بلـې ښـځې تـه يـې وويـل: تاسې راځئ.

لـه کـوټې نـه يـې وويسـتلو او پـه يـوه مـوټر کـې يـې د سـيډو دفتـر تـه يـووړو. پـه دفتـر کـې يـوه پنجـابي افسـر تـه يـې بـوتلم. يـو پګـښتون ترجمـان يـې راسره کېنـولی و. ډېـر اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل مـا بـه ورتـه ځوابـول، بيـا يـې پـه مـوټر کـې ځانتـه يـوړم. پـه يـوه وړوکـي کوټـه کـې يـې ورننوېـستم، ترجمـان رانـه ولاړ. کوټـه ډېـره وړه وه، يـوازې زه پکـې ځايـدلم. ډېـره ګرمـي وه، پـه کوټـه کـې وړوکـې کړکـۍ وه، چـې د چـت لانـدې وه، د ګرمـۍ نـه مـې ضـعف وکـړو. بيـرون وړانـدې پـوځي عـسکر لـر بـر کېـدل، دروازه مـې پـه لاسـونو ودربولـه، کتـل مـې چـې يـو پـوځي راغـی، مـا ورتـه وويـل: اوبـه راتـه راوړه. هغـه پنجـابی و ، اوبـه يـې نـه پېژنـدلې. بيـا مـې ورتـه پـه انګليـسي کـې وويـل. لـږه شـېبه وروسـته يـې راتـه اوبـه راوړې. اوبـه مـې چـې وڅـښلې، ايلـه بېلـه مـې سـاه سـازه شـوه. سـمټي ځمکـه بانـدې پرېـوتم، يـوازې هغـه د نارينـه جـامې او څـادر مـې سـرته کېـښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

يـو وخـت راتـه دروازه وټکـول شـوه، سـر مـې راپورتـه کـړو ومـې ليـدل، چـې يـوه عـسکر دروازه ببرتــه کــړه. همغــه مــوټر چــې زه يــې پکــې راوړې وم، ولاړو او همغــه ترجمــان او يــو تــن بــل مــوټروانز مــوټر کــې يــې کېنــولم، دفتــر تــه يــې يــووړم. لــومړی يــې چــای راکــړل، چــې کلــه د چــای څـښلو نـه وزګـاره شـوم، دفتـر تـه يـې بـوتلم. پوښـتنې يـې رانـه بيـا پيـل کـړې ان تـر ماسـپښينه پـورې يـې رانـه پوښـتنې وکـړې. عکـسونه يـې راتـه واخيـستل، پـه همدغـه ورځ تـر مـازيګره بـې دفتـر کـې کېنـولې وم، بـدن مـې لـه خيرنتيـا نـه خارګـشت کـاوه، جـامې زمـا بيخـي نـورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل ووايه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تـشناب تـه يـې بـوتلم، ځـان مـې ومينځـو، خـو جـامې مـې خېرنـې وې. د دفتـر صـيب راتـه وويـل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له درشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بنديانې کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه يې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وويستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې راسره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څومره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېچا مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوابنې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوابنې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سرې په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر يې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه يې په ژړغوني اواز وويل:

هوسۍ خورې زه ډګروال صابر يم، ستاسې کليوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر يې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ويل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه يې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ويې ويل:

دا خو د سهار صيب ښځه ده، هوسۍ !

ـ دا څه وايې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ ترور ته په دې حال؟ دا څنګه؟ خوا ته مې مخې ته کېناسته، ويې ويل:

کيسه څه ده؟ ژړغونې شوه، مېړه يې ورته زما کيسه زر زر تېره کړه او بيا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو يې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تويولې. مور درې واړو ژړل، يوه شېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لا سو قهارې ختل، صابر خان په ټيټ غږ وويل:

يو لاس به پورته کړو. مونږ درې واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن يې هم راته تسلي راکړه، ويې ويل:

ترور جانې ! راځه چې په تشناب کې دا ويښتان درته پريمينځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدايه دا څومره سختې دې تېرې کړې دي. هغه پاڅېده او زه يې له لاسه ونيولم، له خپل ځايه يې پورته کړم. صابر خان وويل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته يې ننو يستلم او نوې جامې يې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نږدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوابښې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وويل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بيا په تېره خو زمونږ د سيمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېری وشو. تا ته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږه عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلي وئ، په دويمه ورځ زمونږ په کلي لومړی هوايي بمبار شوی و او بيا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړی و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلی محاصره شوی و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وويل زيات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د برچم د ملک په کلا کې یې سنګرونه نیولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته یې اور اچولی و، ستاسې په کلا یې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بیا یې بمونه ورارتولي وو. وروسته یې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته یې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. یو نیم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول یې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوښې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پښځه د پرش تنه مجاهد په شهادت رسګېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او یوه تنګور، یو لمسی هم شهیدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي یو او یا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ یې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بیا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګیرنه راکړه، ویلې هېڅ تشویش مه کوه، زما خور یې له موږ سره به اوسې، زموږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بیا به په ګډه یو ځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور یم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟

هغه پخپله ږیره لاس تېر کړ، ویل یې: هوسۍ خورې الله به ترې خبر یې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زموږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړیانو خرڅ شول. هغه راته راواړاندې شو، په غلي اواز یې وویل: پاکستان زموږ وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بیخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لینګیان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اور اخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوږین کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه یې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ایله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زیات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپیدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېرمن ګل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن يې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې ګلشېر نامه يې وه. ما وې خو ځوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ځوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې مونږ سره يو هلک و، نوم يې ګلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره ! د دا ګلشير قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دی، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نزدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلار ګني، په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور ته يې دی راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، ورځه شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبا يې له چای نه وروسته مونږه دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. مونږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه ګرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوی و. د کور مخې ته يې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بېرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د توري ږيرې سړي ته مې وويل:

بچی ما تر قوماندان صيب پورې ورو له.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ ترور قوماندان صيب سره تيايم نشته دی. همدا خبره يې وکړه او ګړندی ننوت. يو بل ځوانکی هلک ايله يې د ږيرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویه که تکلیف درته نه کېږي قوماندان صیب ته ووایه یوه ښځه په دروازه کې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېر ساعت ولاړه وم، هغه هلک هم ورپسې ورک شو، دریم تن یو بل د پاخه عمر سړي ته مې وویل: وروره قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پټه ضروري خبره ورسره کوم.

په دې خبره سړی لږ غلی شو، بیا یې وویل: ښه ده مورې زه به ستا خبره هغه ته ورسوم. یو بل وسله وال راغی ویلې مورې راځه. له دروازې نه یې ننوېستم، د ننه ډېر کسان ښکارېدل، څوک تلل او ځینې به راتلل. زه یې د قوماندان د کوټې ترڅنګه ودرولم، ویل یې: مورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېره اوږده شېبه تېره شوه، خو قوماندان ورونه غوښتلم. زه له دروازې ترڅنګه په یوه وړوکي دیوالګي پورې مې تکیه وکړه، ما وې چې دمه برابره کړم. په دې کې قوماندان د خبرو په حال کې راووت، څو تنه بادي ګارډان ورپسې وو، زه ورپاڅېدم، غږ مې پرې وکړو خو هغه کله زما غږ اورېدو، منډه مې ورواخیسته، هغه موټر ته خوت، چې وررسېدم. ما وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څه شي مرسته درسره وکړم؟ بوډۍ وخت مې مه نیسه موټروان ته یې وویل: مه درېږه ځه ما په جګ اواز ورغږ کړل: ګلشیره هوسۍ یمه ستا د ادبیاتو د پوهنځي همصنفۍ. ویلې څه څه بوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

موټر یې روان کړو دوړې په ما راخورې شوې، خپلې سترګې مې د ټیکري په پیڅکي پاکولې او بېنوا ترې راروانه شوم. کتل مې چې صابر خان زما خوا ته راروان و، ما له ځان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ـ وروره دا خو هغه ګلشیر و، زما همصنفي، لومړی خو یې ځانته نه ورغوښتمه، خو زه ورته د کوټې دروازې سره ولاړه وم. له دننه نه چې راووت، ماته یې هډو پام هم ونه کړو. موټر ته چې ختو ورمنډه مې کړه، غږ مې پرې وکړ، ما وې ګلشیره زه هوسۍ یمه، ستا همصنفۍ ودرېږه کار مې دی درسره. هغه راته سم دم مخامخ کتل، یوازې دومره یې وویل: بوډۍ پرېږده، وخت مې مه نیسه په شتاب سره یې موټر روان شو. دوړې او خاورې یې راباندې راباد کړې. که خدای دا بې غېرته وشرموي، هېڅ د انسان په سترګه یې هم راته ونه کتل. ته ګوره صابر خانه دا به په صنف کې داسې غلی ناست و، چې له چا سره غږېدلی هم نشو. څلور کاله فاکولته یې په یو زوږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خورې راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هوسۍ خورې مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلی جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو ووېشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګې اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږ به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بونه تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلې پولیس زما وړوکی کراچۍ، چې مېوه مې پکې خرڅوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شا ته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږ دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې او سېږم. نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خورې اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ما ته یې ونیوه، ویل یې خورې دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مرۍ مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. مونږ دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته لا یو ټوټه مزل پاتې و، ما صابر خان ته وویل: ورورہ یوه خبره د سره شریکوم. ستا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تا سې خو خبره وکړئ.

ما وې ورورہ! د الله تعالی کارونه خو د الله دي، مګر له مانه زما ژوند، زما هرڅه رانه د پاکستان په راتګ کې له لاسه لاړل، بې موجبه، بې ګناه یې لس کاله راباندې په جېل کې تېر کړل، بې وخته بوډۍ شوم. نور مې دلته یوه شپه هم زړه نه غواړي، چې او سم. په هر ترتیب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغه وویل: خورې په کور کې به مشوره وکړو، هر څنګه چې دې خوښه وه، هغسې به وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نه نه خورې اوس خو طالبان په واک کې دي، د ملا عمر اخوند پاچاهي ده، پوره امنیت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړي دي.

صابر خان پښه ونیوله، پخپل ځای ودرېد، خپلې سترګې یې شا وخوا وګرځولې، بیا ماته راواړاندې شو، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نیم د پاکستان پوځ ورسره دی، هسې خبره د طالب ده، خو دا تور مخي پنجابي ورسره دي. مخ یې بېرته ستون کړو د کور په لور یې ګام واخیست. تر کوره یې د پاکستان له حکومته سر ټکاوه، کور ته ورسېدو. د صابر خان مېرمن ډوډۍ تیاره کړې وه، هغې لومړی له مانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

هوسۍ ترور! څنګه چل وشو، قوماندان مو ولید.

ـ هو خورې ومې لید، خو د هغه زړه د تیرې دی، هډو یې خبرې هم را سره ونه کړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

موږ ډوډۍ وخوړه او چای ته سره ناست وو، ما صابر خان ته بیا د خپل تګ په برخه کې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خورې ډېره ښه خبره ده، خو لومړی به زه او ته په دې باب ښه ځان پوه کړو، بیا همغسې وکړو.

ـ ورورہ ته په دې باب څه فکر کوې؟ زما خو فکر او عقیده خوځېدلې ده، سم سوچ نه شم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسۍ خورې، زه خو دا سې نظر لرم چې لومړی ته کوم ځای ته غواړې، چې لاړه شې؟ او هم دا ووایه، چې هلته څه کول غواړې، چې ویې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پياله پورته کړه او غړپ يې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وويل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پيدا يې کړم او بيا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې يو ځل دومره څوک پيدا کړم پيا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وويل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځينې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پيل شوی دی. ولې په دې پوه نه يم، چې څوک به تللي وي؟ خدا پړو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه يم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما يو دوست دی او هغه اړيکې له طالبانو سره لري. يو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته يې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځينو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وريجې ډېره بې ده، تيار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به يې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړ وې ويل زه به د مازيګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې وليد لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مينه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جاري شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له ليرې يې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمي ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لونه يو پر بل پسې رانتوتل، ترڅو چې خره لګېده. د کور ماشومان او لويان ټول رانتوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تياره شوه، د صابر خان مېرمن وويل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دی چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن يې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وويل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پياله يې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، ستړي مشې مې ورته وويلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نزدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سړی مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای بې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم. له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. ربښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور! ته چې ځې په خیر څه خرخ مرخ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غیرت دی، دومره څوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلدارې کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق رابانډې لرې، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ما ته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې ورورو ره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې را سره ښې نه ښکاري.
د صابر خان مېرمن وويل:
ترور جانې! خرې جامې مې درته جوړې کړي دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.
ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.
ماز يګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړي. هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.
سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت راواخيست، هغې بېچاره اوښکې تويې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان را سره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې وروسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ما ته يې وويل:
خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:
زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.
د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستونی ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لوارګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:
وروره په تورخم به ورځو که......
هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.
په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....
ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زموږ عسکر ولاړ دي، دېخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لوارګي نارې وهي، تيار ډک دی.
موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايي هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايي پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو ، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده ، ما وې چې بیا مې غېر حق ونه نیسي. له سرحده وروا وښتو ، د جلال آباد ګاډۍ ته وروختو ، ګل خان لړه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بیا موټر ته راوخوت. ما سپېښین تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو ، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو ، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه یې اوسېږي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو ، په کرار به کلي ته لاړه شې.

د ګل خان کور ته لاړو ، رښتیا چې کور کې ښځې وې، ما شومان وو ، کله چې کور ته ورسېدو ، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره یې ورته وکړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خیال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تیاره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته یې وویل:

خورې زه ولایت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. یو څه معلوماتونه به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګوڼه زیاته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټینګ وو ، هېڅ قضا یې پرې نه وه.

ماخستین تېر ګل خان او ورور یې کور ته راغلل، زه یې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان وررو سید خان نومېده، خو له ګل خان نه کشر و ، مګر د دواړو یو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتیا چې ما ولیدل، ځوانانو او سپین ږیرو یو شان اوږدې ږېرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږېرې ورمېچ کولې، که د چا به ږیره لنډه وه، رډ بد به یې ورته ویل.

ګل خان ماته وویل: ترور خپه شوې خو نه یې؟

ما وې نه وروره دې خوښ ندو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور یې ګڼم، تاسې خو زما وروڼه یاست. ګل خان ویل ترور زموږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولایت کې اداري مدیر دی. له والي صیب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي لیدلي. اوس به ځینې معلوماتونه سید خان راکړي. سید خانه د سیند نه پورې کلیو کې څه حال دی؟

_ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کلیو کې یوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له یو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزې کله ناکله کېږي. درته ویلی شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ وروره ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، ربښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر دا سې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټي کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به وو ایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب را ولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به را ولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، سترې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګی ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جومات ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته وروغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړه، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې را سره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تر اوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. ربښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه ښنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ لوري زما د ژوند کيسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زياته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ويلې ترورجانې زه دې هم لور يم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کيسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرګذشت بيان کړو، لا ټوله کيسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کيسه مې ورته تر پايه تېره کړه. هغې راته کتل، سترګې يې رانه ويستلې، يوه يوه اوښکه به يې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ويل توبه خدايه دا څنګه مسلماني شوه؟ غږ يې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مرۍ مې وچه وچه کېده. د ګل خان مېرمن چای راوړو، پياله يې راته په مخکې کېښوده. نسيمه له بيرون نه راغله، خپل وړوکی ورور يې له لاسه نيولی و، مور يې ورته وويل:

نسيمې لورې ! ا ترور به بيرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډۍ تياره کړم. هغې ويل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسيمې سره بهر ته ووتلم، نسيمې ويلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ـ بچی ډېر ليرې مې مه بيايه، چې زه دومره شيمه نه لرم. نسيمه چې ايله به د يارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپينه ښکلې جينۍ وه، ودرېده ويلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس يې ونيوه، ويلې هاغه د پيپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښين د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې يې وويل: ښه ده چې ته وايې نو....

يوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل(په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وګرځېدو.) تير شول. نسيمې راته راوکتل، ويلې يې ترور څنګه وروشوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ـ نه نه لورې، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسيمې مور چې په اشپزخانې کې يې پخلی کاوه، راغله ويې ويل:

ترور جانې راغلې؟

ـ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرايط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سيد خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانغوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سيد خان راته وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خيال ساتل کېږي، چې څه درته ووايم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سيد خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تياره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاڅېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سيد خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته يې د چای پيالې ډکې کړې. ماته يې هم پياله مخې ته کېښوده، سيد خان وويل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي يو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به ترې واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بيا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشويش مه کوه.

ـ نه وروره تشويش ولې وکړم، خو هسې وايم چې زموږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نږدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ ګړې نشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وويل: ترور د امنيت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنيت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سيد خان وويل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي څه لاړه شه، بې غمه ويده شه. د ګل خان مېرمن راته وويل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې بيده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم راواوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سړی راځي او څه به وايي؟ او هغه زموږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتيا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د تره او ماما پوښتنه کوم، بيا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به ګنې بيا خپله کلا او کلی ووينم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګير کړه، تر سهاره مې سترګه ورنغله. سبايي وختي ټول ويده وو، چې زه پاڅېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځه ته پورته شوم. له کوټې نه ووتلم، رڼا یې لګېدلې وه، ملا اودس کاوه، چې لیرې له کوم جومات نه د ملا اذان غوږ ته راورسېد. سید خان او ګل خان دواړه کوم جومات ته جمعې ته لاړل، د ګل خان مېرمن هم راپورته شوه، هغې هم د لمانځه بندوبس کاوه. ما چې لمونځ وکړو، د خپل خوب په ځای کې مې ډېره ووهله، په ځای مې سترګې ورغلې وې. یو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

ترور جانې ! پاځه چای تیار ادی. زه چې سالون ته ورغلم، سید خان او ګل خان دوی سره د وړو په چایو ناست وو. دواړو وویل:

راځه ترور جانې دې برې غاړې ته راشه، دغې توشک باندې کېنه. موږ لا په چایو ناست وو، چې بیرون دروازه وټکول شوه، د ګل خان یو وړوکی زوی ورغی، کتل مو چې په منډه بېرته راغی، خپل پلار ته یې وویل:

دادا څوک سړی راغلی دی، تا غواړي.

هغه په چالاکۍ دروازې ته ورغی، لږه شېبه پس چې راغی، ویې ویل: د ترور د کلي نه یو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تیارې کړئ.

ګل خان وویل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سید خان وویل: تاسو هغه ته چای مایې ورورئ، موږ به هم درشو.

لږه شېبه وروسته سید خان له خپل ځایه پاڅېد، ویې ویل: ترور جانې زه به ورشم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بیا وروسته ورسره وګورې.

په دې کې زه او د ګل خان مېرمن سره په خبرو کې وو، چې سید خان راغی. ویل یې ترور جانې دا زلمی، چې راغلی دی دا زموږ ملګری دی، ما ترې ستاسې د کلي په باب پوښتنې وکړې، ویې ویل، چې کلی له خلکو ډک شوی دی، خو دا زلمی دی، د کلي هغه پخواني خلک نه پېژني. خو دې وایي، چې په کلي کې هېڅ ډول مشکل نشته دی. ما ورته ستا د بیولو او په کلي کې ستا د خدمت کولو ویلي دي، د هر ډول منډې رامنډې خدمتګار دی. یوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سید خان وویل:

هو ترور له ده سره به لاړه شې، زه به دې څو ورځې وروسته پوښتنه وکړم، هېڅ فکر ونه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپل پنډکی مې راواخیست، د ګل خان مېرمن نه مې د تلو اجازت واخیست، هغه خواره کې بیا راغاړې وته، اوښکې یې تويې شوې، ما یې بچې ښکل کړل او هغه مې هم په سترګو سترګو ښکل کړه، د حجرې دروازې پورې یې راسره مخه ښه وکړه، حجرې ته ورننوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورې ږيرې نرى لوړ زلمى راپاڅېد، سترې مشي يې راسره وکړه، هغه لاس نه راکاوه، خالي د خولې د سر سترې مشي يې وکړه. کټ ته کېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

ورورە دا ترور به خپل کلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و، مرسته به ورسره کوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به کيږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت کې سيد خان او ګل خان دواړو جېب ته لاس تېر کړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا کرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوى راته په جېب کې پيسې کېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وکړه.

زه او هغه زلمى روان شو، هغه رانه مخکې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځاى ته ځان ورسوو. هغه مخکې او زه ورپسې وم، په بازار کې روان شو. په بازار کې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو، هرڅه راته نااشنا ښکارېدل، يو ځاى ته چې ورسېدو، د ميوو ډک دوکانونه، په دوکانونو کې د انګور وانښکي په تارونو کې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوکانونو کې لکه خرواړونه ډېرې ډېرى پرتې وې، سمدستي مې زړه کې تېر شول، دا خو به هغه دوکانونه وي، چې کله به زه او سهار له کابله راغلو، نو خامخا به مو پکې مالتې او سنترې رانيولې او بيا به د کلي په لور روان شو. په دې وخت کې لږه پيسه نيولې شوم، د کلي نه راغلى زلمى رانه مخکې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته يې کتل، زما زړه راډک شو، ستونى مې ونيول شو، ټيکرى مې په سر راخور کړو، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولې شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تکليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچې هسې ددې بازار يوه پخوانۍ خاطره مې زړه کې راوګرځېده، ځکه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبر و، ويلې ادې په کرار کرار راځه لږه لاره تر هډې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدل نه و، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يو ځاى دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې رايادې شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دى. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته کړم. کلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډى روان شو، د ښار او بازار دوکانونه يو پر بل پسې پاتې کېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټېکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وويل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه يې ونيولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټېکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونيوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نژدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، ښځ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې....؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا دننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ويې ويل: ادې څنګه تکليف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچې هسې پخوانی وخت مې راياد شو، رښتيا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی يم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهيدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشرانو وايي چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښين دوه بجې وې، چې موږ د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وويل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور دېوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچې زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی يم، دا کلی مې همدغسې وران ليدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی ليدلی. له خلکو مې ځينې کيسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په يوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه ليده. ګل نور وويل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوی دی، پخوانی سړک د کلي ښې اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا ددې کلي يوازينی پخوانی سپين ږيری پاتې دی، هغه ته به هرڅه معلوم وي.

موږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه يوې دروازې ته ودرېد او دروازه يې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې يوه پېغلوټې جينۍ راووتله، موږ ته يې پام وکړو، ويلې لالا ستړی مشې. يوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته يې غلي شان وويل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زموږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې يو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته يې تکيه وهلې وه، امسا يې د کټ سرته درولې وه. يو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږيره، خړ پکول يې په سر و، د ږيرې زيات ويښتان يې سپين ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګيا و څرخکې يې تاواوه. د وړيو نه يې موټې ډک نيولی و. يوازې يې څرخکې په لاس کې ونيو، ويل: ګل نوره ستړی مشې. ماته يې کړه، ترور ستړې مشې، په خير راغلې. يوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی يې ګل نور ته ستړې مشي وويله، بيا يې ماته لاس رااوږد کړو، ويې ويل:

ترور ستړې مشې، په خير راغلې. نوره ښه ګړه بړه يې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، يو لاس يې په تندي کېښود، ماته يې راوکتل، په ګينګړو اواز يې وويل:

خورې ستړې مشې. ما ويل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه يې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، يوازې دومره يې ورته وويل:

د خير ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وايې چې دا زموږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، موږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وويل. پلار يې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وويل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته يې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تياره کړه، زه بيرون ته وځم.

مور يې ويل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تياره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په يوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ويې ويل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک يې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـه تـورې ګڼـې وربخـې پورتـه وارتـولې، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل: سـهار صـاحب؟ کـوم هغـه سـهار چې پـه کابـل کـې مـامور و د برجـورې کـلا؟ پـه راډيـو کـې بـه يـې د جمعـې پـه شـپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ ورواړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته څوک يادوې؟

ـ هغـه د کونـډې زوی، چـې پـه کابـل کـې مـامور و ، وروسـته يـې چـې پـه کلـي کـې هغـه لويـه برجـوره کـلا جـوړه کـړه. دادا هغـه نـه و ، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يـې راډيـو کـې داسـتانونه ويل کېدل او مور به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

تـه ودربـړه دادا. ددې لپـاره چـې بـوډا د سـهار صـيب تېـره کيـسه کولـه، خـو زوی يـې ورتـه پـه خبـره کـې ورودانګـل، لـه دې وجـې چـې زه پـوه نـشم او لـومړی زمـا پـه حـال ځـان پـوه کـړي. بـوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد ، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

مـا وې هـو هغـه زمـا خاونـد و. بـوډا او زوی يـې دواړه پـه تعجـب کـې پـاتې شـول، پـه دې وخـت کـې ښـځې لوښـه او چيلمچـي راوړل، ويلـې تـرور لاس وينځـه چـې ډوډۍ وخـورې، څښتن يـې هـم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغـې لـه مېـرمن سـره لاړم، پـه ډوډۍ کېناسـتم بـوډا او زوی يـې خپـل مـنځ کـې سـره څـه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو ، هرڅه به پخپله وګورې.

د کـور ښـځه او مېـړه يې دواړه راسـره شـول، د هغـوی لـه کـوره ووتلـو او پـه کلـي کـې پـه يـوه اوږده کوڅه کـې ورسـم شـو. لـه کـوڅې نـه چـې ووتـو ، د کلـي بـل اړخ تـه ورسـېدو. مـا بـه د کلـي هـرې کـوڅې او هـر کـور تـه کتـل، د خپـل کـور ليـدو تـه مـې تلوسـه وه، تلـو تلـو چـې پـه يـوه ګـوټ وروا وښـتو. سـړي وويـل: تـرور هغـه مخـامخ ستاسـو کـلا ده، هغـه بـورج يې پخـوا پـه ډزو کـې نړېدلی دی.

پـه زړه کـې مـې تېرېـدل، چـې پـه کـلا کـې خـو بـه سـهار او زوی مـې نـه وي؟ کېـدای شـي چـې پـه هغې وخـت کـې چـا ژونـدي لـه سـينده راوېـستلي وي. نـه پـوهېږم، چـې پـه کـلا کـې بـه څـوک وي نـو؟ څو ګامـه لا کـلا تـه پـاتې و، ودرېـدم ښـه مـې شـاوخوا تـه وکتـل، بيـا مـې مخـامخ کـلا تـه ورپـام کړو، هېڅ باور مې نه راتلو، چې ګنې دا به هماغه کلی او زمونږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم راسره وه، هغې وويل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته ناآشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.
د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو ومې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه یې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خیال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا دیواله ته مې تکیه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونیو، ویلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. یو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه یې راته شاته کېښودل، یوې ښځې په ګیلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې، د همغې ښځې مېړه راته وویل:
ترور دا ستاسې کلا ده. یو زلمي ته یې لاس ونیو، چې توره ږیره لوړ سړی و، ویلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې یې ووتل: آخ تندار ته؟
ما په غېږ کې ونیوله، له غږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بیا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په یوه پښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غوندې پرېشانۍ یووړم، څه مې نه لیدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به یو بل ته ویلې: د سهار صیب مېرمن راپیدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زیات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له یوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زیاته وه. یو وخت چې مې سترګې وغړولې، یو چا په ګیلاس کې اوبه راته ونیوې. مرۍ مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټیکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او یو ډول د خپګان په حالت کې لیدل کېدل. یوه سړي په جګ اواز وویل:
خوېندو ورونو ښه به دا وي، چې دا بیروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به له لږه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.
دوې وویل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، یوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.
د نور ګل پلار او مور چې دواړه راته نزدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نزدې شول، ویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تـرور ښـه شـو، چـې سـتا د خاونـد د تـره زوی شـته دی، دا مېنـه پـرې ټینګـه ده. نـور دې لـه خیـره تکلیـف نـشته دی. اوس بـه سـتا پـه اجـازت سره درنـه لاړ شـو، بیـا بـه دې احـوال واخلـو. والکـه ورا ره مـونږ بـه درنـه ولاړ شو، ښـه شـوه زمـا زوی نـور ګـل دا تـرور کلـي تـه راورسوله، بیا بـه سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیـر یوسـې دا زمـوږ خپـل کـور دیـو بیـا بـه شـي. پاڅېـدل لـه مـا یـې اجـازت وغوښـت او لـه کـلا نـه ووتـل، د کـلا لویـو وړو ورسره مخـه ښـه وکـړه، د کـور ښـځه او سـړی، بچیـان یـې ټـول رانـه راتـاو شـول. د سـهار د کاکـا زوی شـیر خـان او مېـرمن یـې دواړه راسـره پـه څنـګ کـې کېناسـتل، شیر خان وویل:

تنـدار کسم پـه خـدای چـې ستاسـې د ټولـو فاتحـه مـوږ تـه پـه همغـه وخـت کـې شـوې وه او دا دی، چـې تـه الله ناڅاپـه پـه مـوږه رانوبـستې. دواړو خپـل لاسـونه غوړونـو تـه یـوړل، خدایـه توبـه توبـه مـې ده، دا څنګـه چـل وشـو. ای تنـدار دا دومـره وخـت نـو تـه چېـرې تـه وې، هلـه کیـسه کوه، چې....

د شـېر خـان دوه پېغلـې لوڼـه او درې زامـن هـم پـه یـوه ځـای راتـاو وو، مـا ورتـه خپلـه کیـسه تېـره کـړه، ولـې ماشـومان ناسـت وو، هغـه ځینـې زیـاتې چـې راسـره شـوي وو، پـه اصـل شـکل مـې ورتـه ونـه ویلـې، خـو نـوره ټولـه کیـسه مـې ورتـه بیـان کـړه، ټولـو لویـو وړو سـم پـه سـلګو سـلګو وژړل، هـر یـوه ماتـه کتـل او لـه سـترګو یـې اوښـکو دارې وهلـې، ټـول مـې لـه ځـان سره ښـه پـه ژړا سـترې کـړل. هغـوی راتـه هـم د روسـانو د وخـت جګـړې او پـه کلـي د بمبـارۍ راتـه ټـولې کیـسې وکـړې. د کـلا د بـرج پـه توپونـو وېـشتل، د خپـل پـلار او د سـهار د مـور وژل او هـم یـې د کلـي د هـر کاله د مرګونو راته بېلا بېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تنـدار راځـه، چـې د کـلا پـه کوټـو دې وګرځـوم، هـر دېـوال د توپونـو او راکټونـو مرمـۍ خوړلي دي، کـلا هغـه ډول نـه ده پـاتې، ګرچې مـا یـې ځینـې برخـې دوبـاره جـوړې کـړې دي. د کـلا بـورج رانـه نیمګـړی پـاتې دی، کـه ژونـد و پـه خیـر سـره سـږکال مـې ورتـه نیـت دیـو چـې ودان یـې کړم.

شـېر خـان لـه لاسـه ونیـولم ورو ورو یـې د کـلا پـه بـېلا بېلـو کوټـو وګرځـولم، زمـوږ د خـوب کـوټې تـه چـې ننـوتلم سـتونی مـې راډک شـو، پـه دواړو تـشو مـې لاس کېښود، اوښـکې مـې وڅڅېـدې، هغـوی هـم راسـره اوښـکې تویـولې. د کـوټې دیوالونـه لا هماغـسې لـړ لـړ سـپین و. شـېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تنـدار پـه دې کوټـه کـې اوس مـونږه ویـده کیـږو. ورمنـډه یـې کـړل دیوالـه تـه د سـهار عکـس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې اوښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکټونو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترڅنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چینارن نه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچی! لومړی دا خپله مېرمن دې راته راوپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومیږي او دا بله پاڼه نومېږي.

ــ ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نا زړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچی په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسینده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابنې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه ووېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و ، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاڅېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر ډېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و ، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورنږدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې ووېشتو ، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو ورو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غوندې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو ، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاڅېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلی ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو ورو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد ، زه په منډه بلې ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غږ شو څو مېزایل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي یې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغږ کړل: راکوز شه شېږ خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وینو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زیاتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمبارۍ او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره یو بل په غېږ کې ونیول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پیل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان راوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور دیوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځیر مې اچولی و، په دروازه کې د او سپنې پټۍ اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. یوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونیو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خالیګاه ته ځان خواته ورننزدې کړو، هغې ویل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږ نه کاوه، غټې او درنې ډزې غلې شوې، خو یوازې د کلاشینکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري یې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نیولی و، په کلي کې ګنې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونیو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځینو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وېر ژړا زیاتېدله. ورځ زیاتي په وتو وه، زه ورو شانې بام ته ورپورته شوم، ټول کلی وېر ژړا پسې اخیستی و. د کلي ځینو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې یوه نیمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډیان هېڅوک نه ښکارېدل، یوازې د ښځو ژړاګانې زیاتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځیر مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې یو نیم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکښېوتی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلي وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. ځوق ځوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یو ازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې درې او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو وړاندې کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. درې ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یو ځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې درې جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې درې واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یووړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعایه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کلیو خلکو عمومي دوعا وکړه او بیا یوه تن سپین ږیري په جګ اواز وویل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خړه کې له کلي نه ووځي او نورو کلیو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بیا بمبار وکړي، خدای ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هدیرې نه خواره شول، د نورو کلیو خلک خپلو کلیو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ویده وو، یوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټین رڼا ته ناسته وه او ژړل یې. زما په لیدو راپاځېده، ویل یې: شېرخانه زویه څنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وویل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کلیو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وویل:

ځینې ضروري سامانونه چې له ځان سره یې وړی شو، سر له اوس نه باید برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپای څولو، ویل یې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونیوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بیا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنیت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خیرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بیخي نه وو، ځینې د پاخه عمر خلک او سپین ږیري یو نیم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لویو ښارونو نه په غیر نور ټول کلي له مجاهدینو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بیخي له یاده وتلي وئ، یوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سینده پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله یې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هېڅ معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته یو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کیسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما دستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړې مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې یې آخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یبلي پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته وینې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې راباندې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تېږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼایي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښایي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جگ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه ! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې راباندې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک راسره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جومات کې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره ستړی مشې هر یوه راته په اخلاص سره ستړي مشي وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړی مخکې او زه وروسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غوندې څادر یې راته راوړو، ما تري مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، دستي په دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندۍ پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړو کې کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګی رنګی اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په دغه ورځ ډېر ستړي شوي وو، ځکه چې مونږه سره دوه خيګان (شنازونه) هم موجود وو، بېله به چې مخې ته راغله په خيګانو به بېلې ته ورپورې وتلو او مړي به مو کتل. دوه تنه لامبوزن راسره و، هره شېله، د سيند د منځ ټاپوګان او بېلې يې ښې سمې لټولې. کله چې په دغه شپه مونږ دغې واړه کلي ته شپه راوړه، د ماښام لمونځونه قضا شوي وو. له جومات نه خلک وتلي وو، جومات کې مرغکۍ غوړېدلې وه، د ملا په ممبر کې پوزی پروت و، په تاق کې د تيلو ډيوه پرته وه. مونږه ټول ځلور سره پوره وږي شوي وو، يو بل ته مو سره د لوږې په باب ياده کړه. فيصله په دې وشوه، چې دوه تنه به په کلي کې خيرات راټولوي او دوه تنه به په جومات کې پاتې کېږي. همغه و، چې زه او ترورزی مې (نواز خان) کلي ته د خيرات راټولولو لپاره په يوه کوځه ورسم شو، په کلي کې مونږه ښه ډېر خيرات راټول کړو. جومات ته چې راغلو، هغو نورو دوو له کوم کور نه په چای جوش کې چای راوړی و، ګوره ورسره وه. له چای او ډوډۍ نه وروسته په جومات کې ځملاستو. سهار وختي پاڅېدو، لومړی مو اودسونه وکړل، ملا اذان وکړو، د کلي خلک جومات ته راغلل. ټول به دوولس تنه وو، په جمعه ودرېدل. د جمعې نه وروسته کله چې ملا دوعا وکړه، زه پاڅېدم او د کلي خلکو ته مې د خپلو مړو د پيدا کېدو او ښخېدو وويل. له خلکو د جملې نه سمدستي يوه تن وويل:

وروره لومړی خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځای نه راغلی يې؟

خپل ځان مې ورته وروپېژاند، بيا مې ورته د خپلو مړو د نښو نښانو وويل، نوم او پته مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

وروره يو مړی مونږ په بېله کې موندلی او په هديره کې مو ښخ کړی دی او د ماشوم په باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې ورينداړې وويل:

ښه بچی نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

وروره کله مو دغه مړی ښخ کړی دی؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ــ وروره دغه مړي څه نښې درلودې؟

يو زلمي په داسې حال کې، چې نوی يې سلام وګرځاوه، لمونځ يې خلاص کړو، داسې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندېوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه کـوره ووتلـم، د بېلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چې پـه اوبـو کـې د سـیند غـاړې تـه ولامبم. مـا چې جـامې وويستې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د بېلـې پـه سـر کـې مـړی نـښتی و، ولـې او سـر يـې ښـکارېده، نـور پـه اوبـو کـې پـټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل څـادر مـې لنـګ کـړو، پـه شـیله ورپـوې وتلـم. د بېلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلمـه، ترڅـو چې ورور سـېدم. يـوازې کمـیس او پرتـوګ يـې پـه تـن کـې وه، نـسکور پـروت و. لـه اوبـو نـه مـې راوويست، پـه بېلـه کـې مـې پـه کبلـو واچـاوه، ددې کلـي نـسيم اکـا چې اوس بـه هـم موجود وي، هغـه لـه نغري غـاړې نـه غـږ کـړو: هـو زه وم. ده تـه مـې لـه بېلې نـه ورغـږ کـړل، مـا وې چې د کلـي نـه يـو څـو تنـه راولېـږه، چې يـو کـټ هـم راوړي، چې دا مـړی را سره لـه بېلـې نـه پـورې باسي. همغـه و، چې پينځـه شـپږ تنـه هلکـان راغلـل او مـړی مـو را پـورې وېست او د کلـي جومـات تـه مـو راوړو. بيا مـو چې وکـوت راوکـوت، دا سـې خاصـې نـښې يـې نـه معلومېـدې، خـو ځـوان و مـخ يـې روغ و. د سـينې پـه سـر يـې دوه سـوري و او يـو وړوکـی سـوری يـې پـه تـشي کـې و. ټـول و ويـل چې حتمـي پـه ټوپـک ويـشتل شـوی دی. ولـې مـړی پـه هغـې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

يوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ويې ويل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وويل:

تا ورته څه وويل، چې څوک دی؟

مـا وې هغـه زمـا د کاکـا زوی و سـهار نومېـده. کاکـا جانـه دا هغـه سـړی و، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يې راډيـويي داسـتان پـه کابـل راډيـو کـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات کـې ناسـتو کـسانو وويل: آخ دا څه وايې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته بې څه کول؟

يـوه تـن داسې پوښـتنه وکـړه. د تنـدار فکـر لـه سـهار سـره چې لـه کابـل نـه کلـي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت کـې ډوبـه لاړه. مـا خلکـو تـه د هغـه کيـسه وکـړه او د جـالې مـې ورتـه وويـل. ټـول پـه جومـات کـې ناسـت د کلـي خلـک خپـه شـول، يـوه سـپين ږيـري وويـل: وروڼـو ښـه بـه دا وي، چې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به يې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وکـړه، د کلـي خلکـو چـارې او بېلونـه راواخيـستل او لـه مـوږه سـره يوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ ررا وکتل ويې ويل:

هو نو بيا څنګه چل وشو؟

ـ قبـر چې مـو رابرسـېره کـړ، لومړی مـو تـرې د سـر تختـه واړولـه او کفـن يـې نـه و، خلکـو ويلـې لـه يـوې خـوا شـهيد دی او لـه بلـه خـوا د جـامو سره مـو ځکـه ښخ کـړی و، چـې مـوږ ويلـې کـه څـوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان يې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبرنه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

وروره ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دي، توپونه ويشتل کېږي، د وړلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هډو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرايط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ ترې کور ته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدم ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژرغوني فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوقلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په دريمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟

ـ نه تندر خدايږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. موږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زموږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي وياله وچه وه، کلی بيخي کنډواله پروت و. سږکال په کې ايله بيله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلي ويوست، ويل يې: بچې زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې واى، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيرى و. د کاکا زامن مې خو وو ، هغوى بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ـ که رښتيا راباندې وايې تندار ! نو هغوى بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې واى؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوى څه خبر دي؟

ـ داسې مه وايه زويه ! سړى په پوښتنه مکې ته رسګېداى شي، په ما له هره طرفه راتيته ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېرمن سبرو ورته وويل: تنداره خداى دې تاته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دى، چې ته په سر ژوندى يې.

ـ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې واى.

ـ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خداى ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ـ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوى هم راسره يوځاى لاړ شي. ببرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خداى دې سر لورې لره بچې ! همدغسې به وکړو، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوى مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوى سره به څه وکړم؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو، هغې د اوبو ګيلاس تړې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خداى دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غوندې تيارسى ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دى. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو، چې ګنې ته ژوندى يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړي ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې یو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه یو، چې ته ژوندۍ راپیدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه یې تازه کړه، ویې ویل:

د ځینې ژوند نه مرګ بهتر دی او بیا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپینې څڼې یې راونیوې ویې ویل: دا ویښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپین شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له او سپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو یې مخې ته ورغله، سترې مشي یې ورته وویلې، ما هم هغوی سره سترې مشي وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بهرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بیا هم د کلي په هره کوڅه کې ځینې کډې دېره شوې وې. په جومات کې به د لمانځه پر مهال شل دېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کیلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ویل به یې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر یوه تعجب کاوه او په ټینګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ویلې، چې د تندار خیال ساته او دا به یې ویل، چې په مونږ ټولو یې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لویو وړو ورسره ژړل. د قبر لیدو او تللو نه مخکې یوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبایي وختې صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه یې وټکوله، ترورزی دروازې ته ورغی، صفدر یې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونیوله او موټر ته یې بوتله، موږ هم له حجرې نه وروتلو. تندار مې په مخکې سیټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې یې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې یې د څادر په پیڅکله له دوړو او ګردونو نه پټ کړې وو.

کله چې هلته ورسېدو، هدیره له سړک نه لیرې وه، موټر مو ودرولو او د هدیرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کلیوال و. د هدیرې په لور نرۍ لاره په کږ کې ورغلې وه، د کږ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره يو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کڅ نه ووتلو، وړاندې درې کيلومتره ليرې کلی پروت و. د غره له يوې تپې څنګ کې په هوا مخکه هديره ښکاره شوه. د هديرې ښه نښه دا وه، چې په هديره کې د شهيدانو بېرغونه له ورايه رپېدل. ځينې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه يوه لاره هديرې ته راغلې وه، مونږ د هديرې څنګ لاره ونيوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هديره دومره لويه نه وه، ځينې بوټي او ترخې په هديره کې ولاړ وې. يو نيم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هديرې څنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګيا وې، څو خره هم د هديرې په يوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د يوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقريباً پنځوس ګامه مونږه له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هديرې نه لاندې پټو کې ښځو وابښه کول، يو نيم سړی د پټيو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندي خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هديره راروان وو، کتل مې چې د هديرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بيا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه ياد شول، سوړ اسويلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل يو.

هغوی چې موږ ته رانژدې شول، بيا روان شو د سهار قبر ته ورنږدې شو، هغوی ته مې څه نه ويل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وويل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ يې زېړ واوښت، لومړی يې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بيا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندينۍ شونډه يې ورپېده، ټول بدن يې ولړزېده، ټيکری يې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نيولي وو، د هر يوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چيغې پورته شوې. د قبر په سر وير ګډ و، هغه څوکسان چې له کلي نه هديرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه يې قبر ته پورته کړل، يو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شريف سورت قرات کړو، دوعا يې وکړه، سبرو همغسې چيغې وهلې او ژړل يې. ملا وويل: دغه ترور راپوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر راپورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر دد غې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر رار وان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

له خپل ګران دوست بصیر بیدار څخه ډېره مننه کوم، چې زما د کتابونو په چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې یې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي.

د ښه شعر پېژندونکي او وتلي لیکوال ښاغلي زرین انځور سره دې خدای ډېر ښه وکړي، چې له ما نه یې په لیکنو او د لیکوالۍ په سمونو کې خپل نظر او همکاري نه ده دریغ کړې.

د ذبیح "شفق " نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاپ او کمپوز چارې یې پرمخ یوورې.

په ادب

محمدا جان یار

د محمدا جان یار لیکلي اثار:

1ـ کوکارې شعري ټولګه

2ـ سره ډولۍ د لنډو کیسو ټولګه

3ـ د کونړ تاترې تحقیقي او تاریخي کتاب

4ـ ویر شعري ټولګه

5ـ تړلې کځوړه د لنډو کیسو مجموعه

6ـ ځانګه ناول

7ـ د لیلې دښته ناول

8ـ هوسۍ ناول(همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفر نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

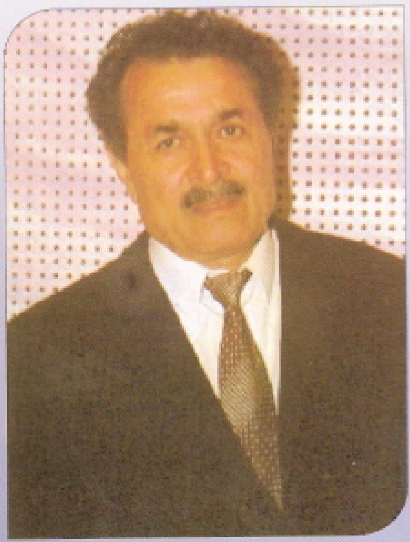

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدعامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپچاري: د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي خانګه_ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library